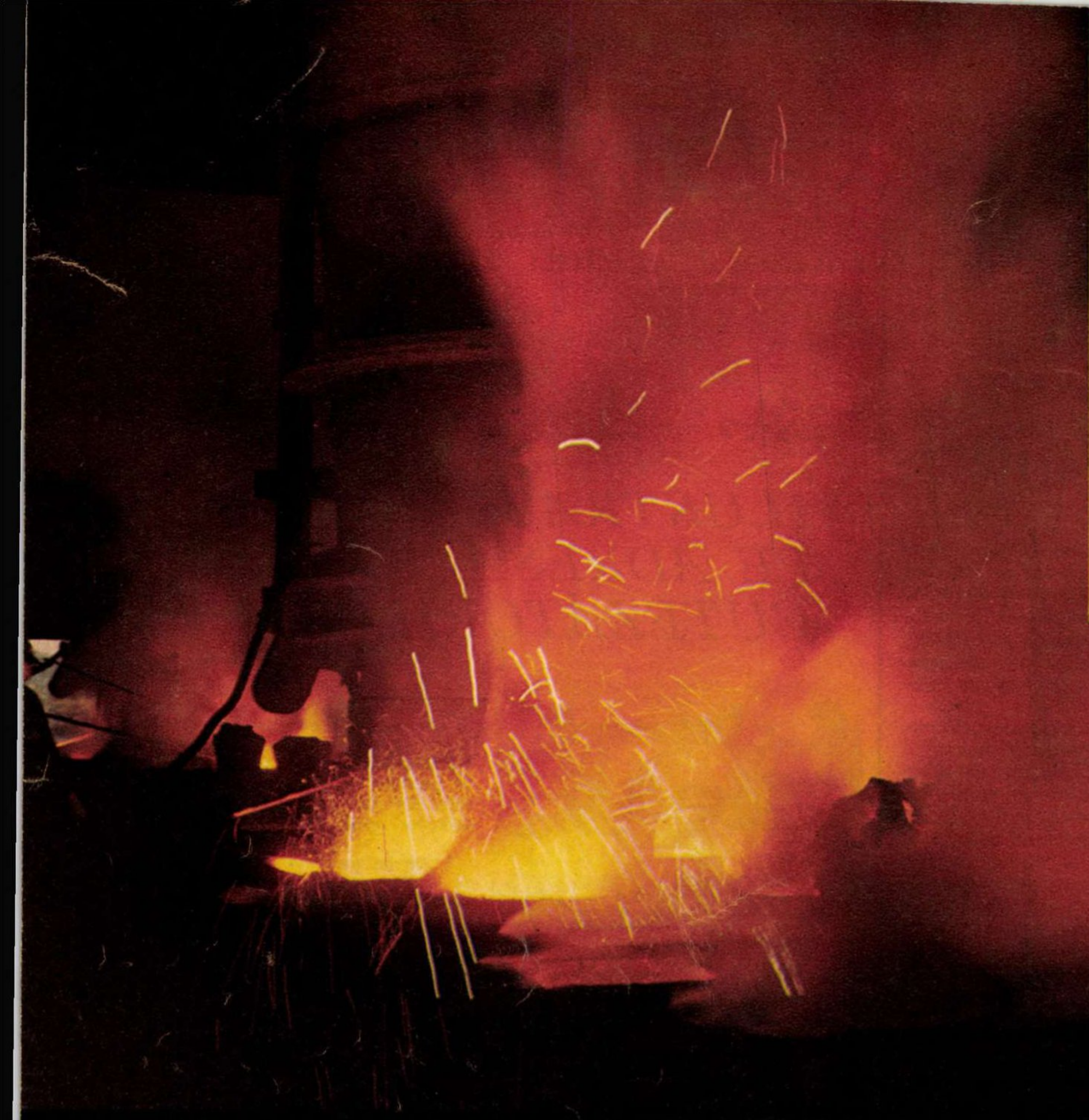

②

①

③

ARBORELE

FLUXUL
MARILOR
CREAȚII
ANUL
XXV

Cărțile ne spun că oamenii lumii antice preamăreau elementele—apa, aerul, soarele, țărîna, focul. Lumea de azi are o avuție fabuloasă (nu-i aurul!) care le însumează pe toate celelalte — numele ei e OȚELUL. E firesc așadar ca România, țară socialistă în plină dezvoltare, să-și facă un țel și o metodă din dezvoltarea vetrei sale industriale și, îndeosebi, a fagurelui metaliter, în care se adună, se cern. se coc. minereurile subsolului țării, ca să ajungă în volumul, forma, diversitatea, strălucirea mai tuturor lucrurilor și obiectelor zilnice. Treapta cea mai aleasă, cea mai de preț a schimbărilor pe care le suferă metalele trecute prin foc și apă este treapta oțelului. Zicem că stiletul acesta pionieresc e de oțel, deci e trainic; zicem că sonda 4 LD-150 A (printre cele mai bune din lume) e de oțel, făcută de ploieșteni, deci rezistă la orice erupție și poate fi plantată pe orice sol petrolifer de pe glob; zicem că tractorul brașovean U-650 e de oțel, are forță, tracțiune bună, deci e un cal care își poate trimite hergheliile roșii în toată lumea (cum o și face de altfel!). Oțelul este materia care înmănunchează și exprimă esența tuturor activităților omenești asupra metalelor. Oțelul nu-i echivalent, cum s-ar crede, doar cu întinsul evantai al produselor cărora le dă trup — unelte, agregate, mașini, echipamente de producție; oțelul este emblema de forță a unei economii, sugerează nivelul civilizației materiale al unei națiuni. Altminteri nu vom înțelege pe deplin eforturile deosebite pe care le depune partidul nostru pentru ridicarea și dezvoltarea cetăților sale de oțel, cum ne-am obișnuit să numim combinatele siderurgice, laminoarele, uzinele care coc și prelucrează această mare avuție a națiunii noastre. Documentele Congresului Partidului, Tezele și Directivele, ne spun că (pe baza unor calcule riguros stabilite) **în 1975 zestrea siderurgică a României va arăta astfel: circa 10 milioane tone de oțel, peste 7 milioane tone laminate și aproximativ un milion tone țevi.**

Numai orașul Galați, ca să numim doar cel mai important lăcaș al oțelului românesc, va da la sfîrșitul cincinalului viitor cam **5 milioane tone oțel,** un adevărat fluviu — de unde pornit? — de la celălalt mare fluviu al țării, Dunărea. Deci fluviu la fluviu și fluviu de la fluviu.

Cine ar fi crezut acum 25 de ani, în anul 1944, că tocmai la Galați se va întemeia peste ani principala vatră siderurgică a țării? Orașul era înecat în ruinele și cenușa războiului, distrus pînă în temelii; s-a ridicat mai mîndru și mai puternic decît l-ar fi putut visa gălățenii, s-a ridicat asemeni legendarei păsări phoenix, din propria cenușă.

De cîte ori mă aflu în Delta Dunării mă gîndesc la geografia apelor românești; vigurosul fluviu colectează în matca sa, direct sau indirect, toate apele țării. Opriți la Galați, la această veritabilă «deltă a oțelului românesc», cuvenit ar fi să ne gîndim la geografia și personalitatea metalului-soare, a metalului-viață. Cu ce să-l compar? Poate cu un arbore; cu un arbore falnic, cu trunchiul la Galați, care se urcă înalt, rămuros și arborescent în spațiul țării, constituind frumoasa coroană siderurgică a României, în a cărui rămuriș bogat numele de **Hunedoara, Reșița, Roman, Brăila** (ca să numim doar brațele și crengile de mărimea întîia) dau fabuloasa și perpetua recoltă a fructelor care se coc la marile temperaturi ale acestui timp.

La cei douăzeci și cinci de ani împliniți, la jubileul de argint al țării, să lăudăm marele arbore de oțel în care se închipuie, la dimensiuni reale, ca într-o vastă și netulburată oglindă de foc, viitorul socialist al României. Arborele acesta are și el vîrsta de douăzeci și cinci de ani. E roșu, ardent, asemeni cravatelor pionierești...

DE OȚEL

de POP SIMION

- **Marele furnal gălățean (1)**
- **Constelația metalului incandescent (2,3,4)**
- **Hunedoara — cetate de oțel (5)**
- **Nocturnă reșițeană (6)**

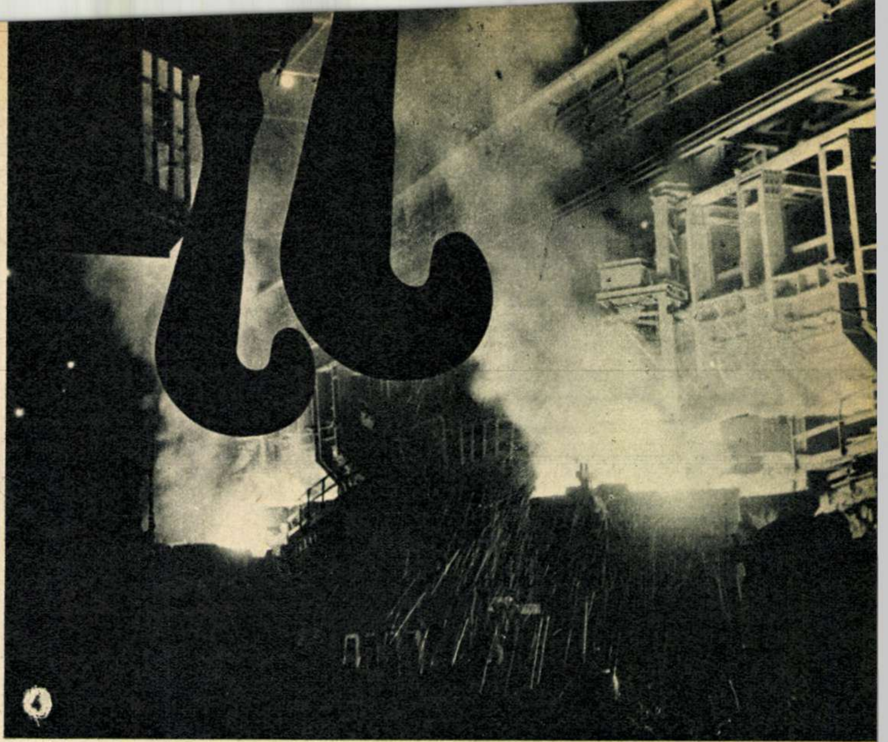
④

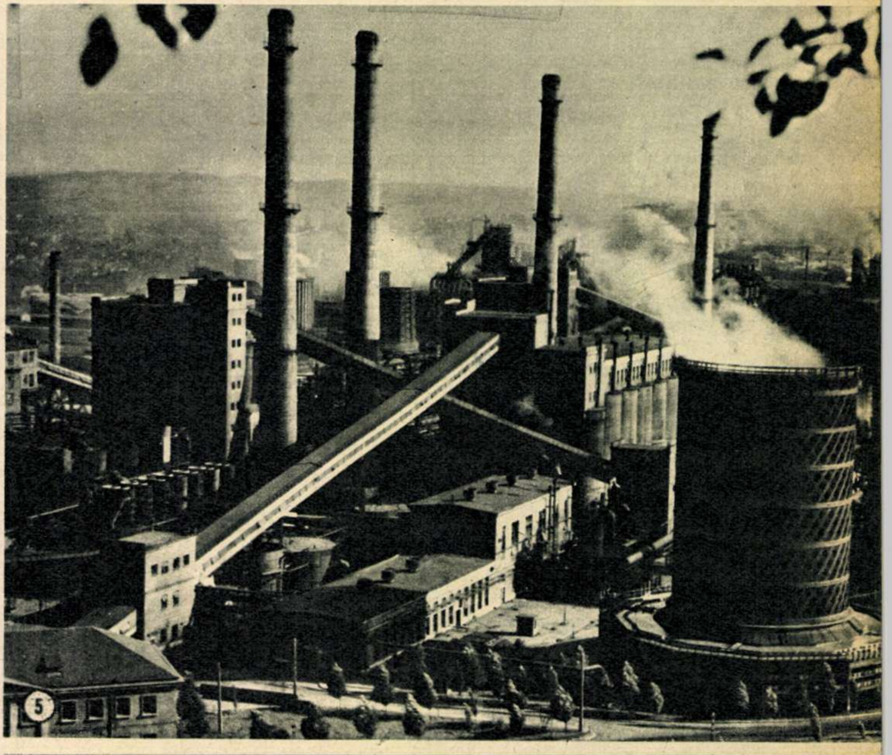
⑤

⑥

①

VAR
pioniere

PE LUNGIMEA DE UNDĂ A „EXPEDIŢIILOR CUTEZĂTORII“

Vă mărturisim, ne-am cam temut puţin pentru expediţiile noastre. Din cauza timpului nu prea favorabil, din cauza acestei veri atît de capricioase. Numai că temerile noastre s-au dovedit neîntemeiate. Nici ploaia, nici vîntul, nici zăpada chiar (căzută în iulie pe crestele munţilor) n-au reuşit să... răcească vreun pic elanul expediţionarilor. Am zice că dimpotrivă... Echipajele care au pornit la drum la cîteva zile după darea startului, au parcurs în întregime itinerariile stabilite, întorcîndu-se acasă cu tot felul de «comori» descoperite şi culese de pe trasee. Alte echipaje, plecate la drum ceva mai tîrziu, continuă să ne trimită veşti la redacţie prin care ne aduc la cunoştinţă mulţi kilometri parcurşi prin văi şi munţi, vizitarea a numeroase zone geografice, locuri istorice, sate, uzine, combinate, şantiere şi desfăşurarea, cu bune rezultate, a diverse cercetări.

②

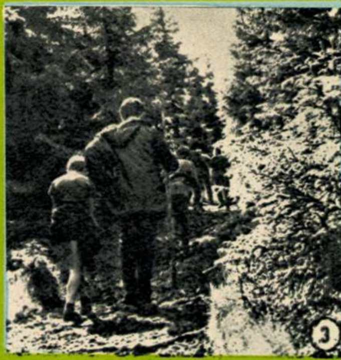

③

④

CEAHLĂUL LA... IAŞI

Vreti cumva să cunoaşteţi basmele legendele, baladele şi cîntecele populare din satele aflate în zona Ceahlăului? Sau poate vă interesează cum arătau prin aceste locuri o piuă de pisat sare, o furcă de tors, o lingură de lemn sau alte asemenea obiecte casnice cu 3—400 de ani în urmă? Ori poate că vă preocupă botanica şi vreţi să ştiţi ce plante mai deosebite cresc pe acest renumit vîrf de munte? Toate acestea, şi încă multe altele, le puteţi afla acum mult mai simplu decît vă închipuiţi. N-aveţi decît să vă duceţi la Casa pionierilor din Iaşi — şi gata. Acolo, într-o încăpere destul de încăpătoare, membrii celor două echipaje abia sosite din expediţie au depozitat (temporar, se-nţelege) o multime de asemenea «comori» culese de ei din această zonă. (Numai obiectele de etnografie şi artă populară cîntăresc peste 300 kilograme).

Se poate spune deci — e-adevărat, cu puţină imaginaţie şi exagerare — că Ceahlăul poate fi văzut acum şi la Casa pionierilor din Iaşi. Totuşi, dacă vreţi să-l cunoaşteţi cu adevărat, în toată măreţia, frumuseţea şi bogăţia lui, singura soluţie e să procedaţi la fel ca aceşti pasionaţi expediţionari.

PUNTE PESTE VEACURI

Poţi să arunci o punte peste malurile unui rîu pe care vrei să-l treci fără dificultate. Dar peste veacuri?!... Cam greu. Totuşi nu e imposibil. Ne-o dovedesc membrii echipajului «Şoimii Făgăraşului».

La fel ca toţi ceilalţi expediţionari, şi ei au străbătut mulţi kilometri prin munţi, prin văi şi sate. Dar primul şi cel mai lung popas l-au făcut doar la o... zvîrlitură de băţ (cum se zice) de Curtea de Argeş, oraşul lor natal. S-ar putea ca faptul acesta să fie luat drept dovadă de comoditate. Ar fi însă cu totul greşit. La cîţiva kilometri pe Argeş în sus, în inima munţilor, se află, nu prea departe una de alta, două cetăţi: una străveche, cu zidurile în ruină, alta nouă, semeaţă şi trainică. E vorba de cetatea de la Poenari şi de (aţi ghicit, desigur) marea şi moderna hidrocentrală de la Vidraru. «Şoimii» s-au oprit mai întîi la Poenari. Au cercetat planul cetăţii, au cercetat cu lupa cărămizile lor, au săpat prin împrejurimi,au ascultat explicaţiile comandantului lor. Şi, ca într-un film istoric, domnitorii de demult, oştenii în armuri, oamenii simpli sau negustorii veniţi de peste mări şi ţări au prins să se perinde prin faţa lor, dezvăluindu-le felul lor de viată, importante monumente din trecutul acestor locuri. Apoi, un salt uriaş, nu numai în spaţiu, ci şi în timp. Şi semeaţa cetate de beton şi oţel, uriaşele ei turbine şi motoare electrice instalate la peste 100 de metri sub pămînt, milioanele de metri cubi de apă ai lacului de acumulare pus la lucru, oamenii din faţa tablourilor de comandă le-au dezvăluit o altă istorie, cea a zilelor noastre, o istorie a muncii şi tehnicii, a îndrăznelii.

O punte peste veacuri pe care «Şoi-

⑤

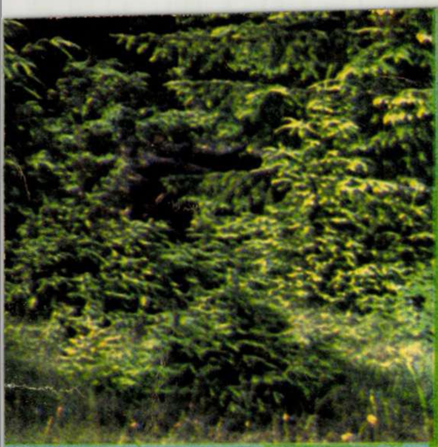

A

ască

mii Făgărașului» au aruncat-o acoperind numeroase pagini din jurnalul lor de bord cu interesante descoperiri.

AVENTURĂ ÎN MUNȚII VRANCEI

Aveți cumva de gînd să urmăriti, fie și numai cîteva zile, vreun echipaj pe traseu? Atunci ori plecați la drum o dată cu el, ori faceți-vă rost de un... elicopter. Altfel...

Altfel riscați să pățiți și voi ca Szabo Zsolt, unul dintre corespondenții noștri. A pornit doar cu 4 ore în urma echipajului pionierilor din Sfîntu Gheorghe, convins că-i va ajunge și-i va găsi ușor. Numai că nu prea a fost așa. Iată ce ne povestește el;

«Știam doar atît: că noaptea aveau să doarmă pe Vîrful Zîrnei. Pînă atunci însă mai era mult, iar pînă la acest vîrf o distanță de 18 kilometri. Iar eu voiam să-i găsesc, să-i văd ce fac, cum lucrează, să le scot și cîteva fotografii. Dar i-ai de unde nu-s. Și începuse și ploaia. Am apelat pînă și la un procedeu... indian, lipindu-mi urechea de-o potecă. Dar... nimic. După vreo trei ore de urcuș și cățărare, nu mai știam nici măcar dacă mă aflu în Vrancea ori în Himalaia. Deodată însă... Întîmplarea, norocul m-au ajutat. Am zărit niște urme de bascheți. I-am descoperit în căsuța unui pădurar, își uscau hainele la sobă și-și pregăteau mîncarea. Am crezut că gata, aventura mea a luat sfîrșit. Dar ea abia începea.

I-am însoțit cîteva zile prin munți, apelînd la toată energia și voința mea, ca nu cumva să rămîn de căruță. Dar nu-mi pare rău. I-am văzut cățărîndu-se pe stînci, urcînd voinicește și pieptiș cărările, cercetînd o peșteră și întocmindu-i harta, punînd semne turistice acolo unde ele lipseau, fotografiind, culegînd plante alpine sau stînd de vorbă cu muntenii. I-am văzut la lucru pe acești mici exploratori ai Țării Vrancei și nu-mi pare rău de emoțiile aventurii pe care mi-au oferit-o ei.»

C. DIACONU

OASPEȚII ȘANTIERELOR... ALPINE

Au descins din autobuzul de Novaci la o oră foarte matinală. Membrii echipajului «Tudor Vladimirescu» din Tg. Jiu erau ușor de recunoscut după ecusoanele treningurilor, după rucsacurile care, în locul proviziilor epuizate, conțineau acum o povară prețioasă — trofeele expediției — precum și după «aerul» lor de turiști încercați (efectul surplusului de experiență și cutezanță dobîndit), puțin condescendent față de pietonii obișnuiți ai străzilor. Știau ca vor fi asaltați la sosire cu tot felul de întrebări, așa că erau pregătiți să-și deșerte tolba plină cu impresii, întîmplări, surprize...

...Punctul cel mai înalt atins de ei a fost Vîrful Păpușa (2 134 altitudine), în permanență acoperit de zăpadă. A fost impresionant să întîlnească aici, în creierul munților, mari șantiere, cariere de piatră, unde oamenii lucrează la înălțimi amețitoare. Coborînd spre Pasul Urdele, pe un drum indicat de ciobani, au văzut izvoarele Latoriței și cele peste o sută de cascade ale acestui nărăvaș rîu de munte. Fotoreporterul expediției, Barbu Romulus, a făcut peste 60 de fotografii și a reușit să surprindă în obiectiv un moment important: muncitorii înălțau aici schele metalice care vor susține linii de înaltă tensiune. La Obîrșia Lotrului, pe un drum în serpentine, au întîlnit uriașe mașini conduse de adevărați ași ai volanului, care urcau și coborau spre marea exploatare forestieră, unde urmează să fie lacul de acumulare al hidrocentralei.

Într-una din ultimile zile ale expediției, Mircea Arsenie, secretarul de redacție al echipajului, a început să dea semne de oboseală. O rană căpătată în timpul cățărării pe munte ca să adune plante și roci s-a infectat. Tot echipajul se învîrtea neputincios în jurul său. «La Voineasa, spune el, devenisem eroul zilei. Mulțumită medicului din sat, Stanciu Adrian, «operația» a reușit cu bine. După-amiază am fost în convalescență, iar a doua zi complet restabilit, ne-am continuat drumul pe Valea Lotrului și am ajuns la Casele Petrinaru, fost odinioară loc de refugiu al haiducilor.»

Pe Valea Vînilesei expediționarii au solicitat o scurtă consultație geologică grupului științific care explora aceste locuri, în legătură cu mostrele de roci pe care le strînseseră. În sfîrșit, la Curmătura Olteţului s-a petrecut o întîmplare care ar fi putut să nu fie de loc hazlie. Marin fluiera și ciobanii crezînd că-i unul dintre ai lor, anunțînd primejdie, au început să strige «ursul la oi», asmuțind cîinii asupra lor. «Cînd s-au dumirit că nu eram «urșii», povestea s-a încheiat cu haz...»

Au trecut și prin Baia de Fier, spre Cernădia și Hanul lui Novac. De aici s-au întors la Tg. Jiu cu rucsacurile împovărate de trofee: mostre de roci, plante de munte, obiecte de etnografie și o tolbă plină de impresii, cunoștințe, cu mai multă experiență și cutezanță pentru expediția pe care o vor face anul viitor.

ILEANA PITA

1. **La mijloc de codru des.**
2. **Locuințele lor de... vară.**
3. **Nu, nu sînt niște «mostre lunare», ci două dintre «măselele» Ceahlăului.**
4. **Pe aici nu sînt șosele asfaltate. Dar nici nu-i nevoie de ele.**
5. **Geologii în exercițiul funcțiunii.**
6. **Orice urcuș începe cu un scurt popas.**
7. **Membrii echipajelor ieșene au descoperit în această stîncă singulară de pe Ceahlău un chip de dac. Cel puțin așa susțin ei.**
8. **Itinerariile expediționarilor nu trec numai prin păduri, ci și prin acele locuri unde peisajul se îmbogățește cu comori create de către oameni.**
9. **O dată cu lăsarea serii, focul de tabără îmbogățește peisajul și invită la povești, mai mult sau mai puțin... vînătorești.**

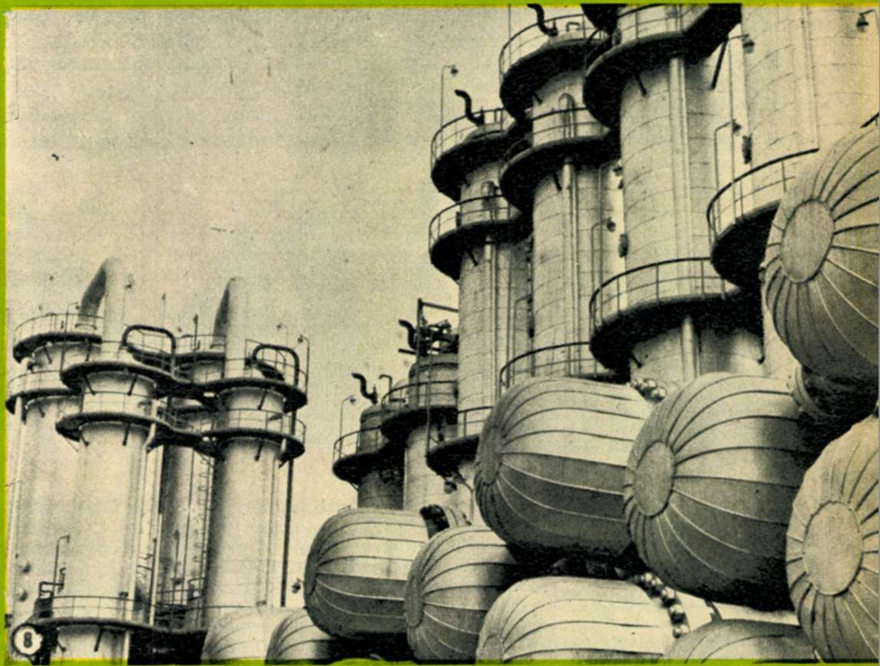

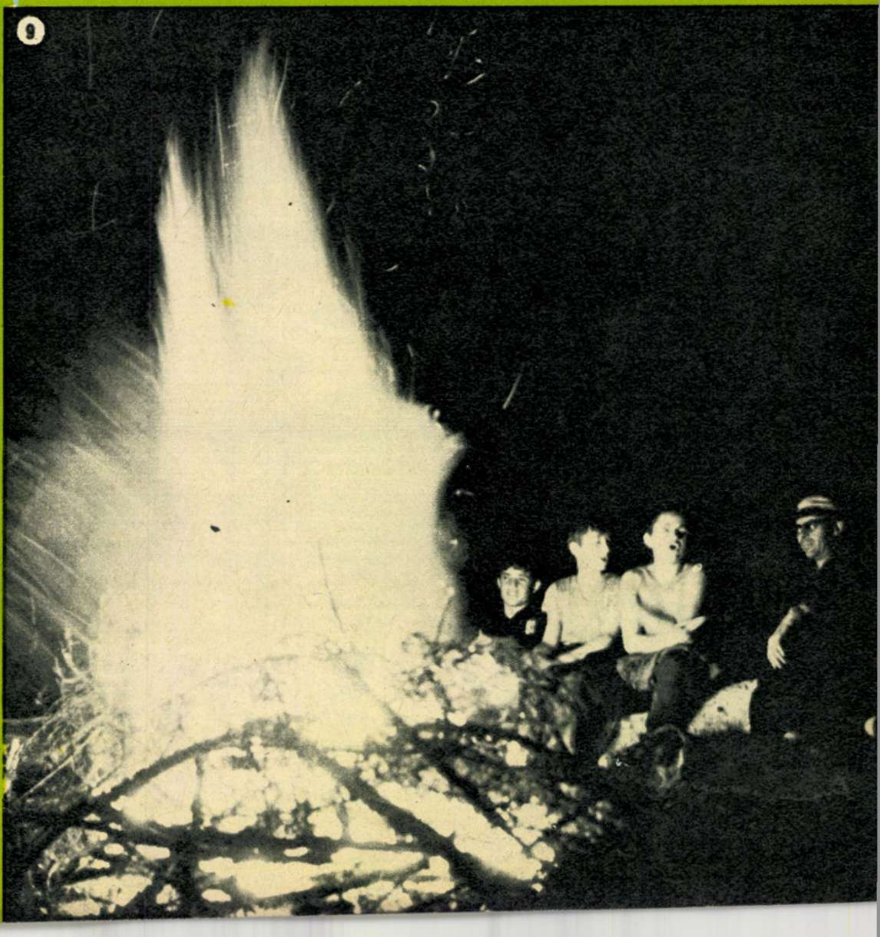

AL ŞAPTELEA CONTINENT LUNA

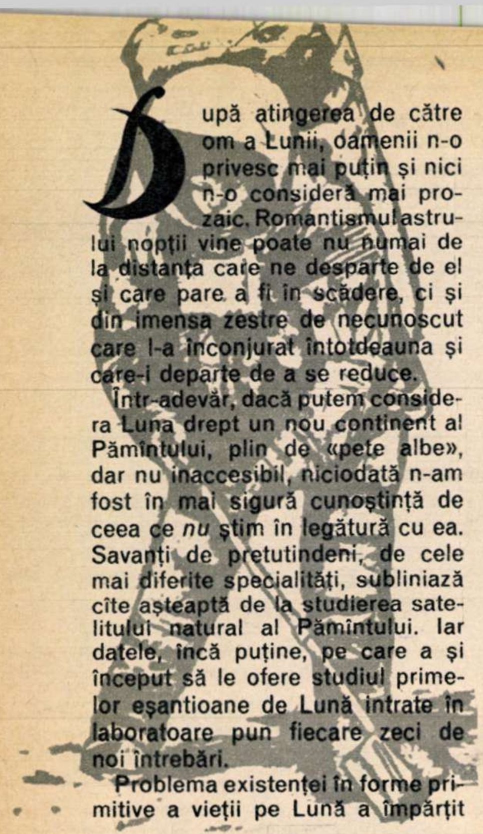

După atingerea de către om a Lunii, oamenii n-o privesc mai puţin şi nici n-o consideră mai prozaic. Romantismul astrului nopţii vine poate nu numai de la distanţa care ne desparte de el şi care pare a fi în scădere, ci şi din imensa zestre de necunoscut care l-a înconjurat întotdeauna şi care-i departe de a se reduce.

Într-adevăr, dacă putem considera Luna drept un nou continent al Pămîntului, plin de «pete albe», dar nu inaccesibil, niciodată n-am fost în mai sigură cunoştinţă de ceea ce *nu* ştim în legătură cu ea. Savanţi de pretutindeni, de cele mai diferite specialităţi, subliniază cîte aşteaptă de la studierea satelitului natural al Pămîntului. Iar datele, încă puţine, pe care a şi început să le ofere studiul primelor eşantioane de Lună intrate în laboratoare pun fiecare zeci de noi întrebări.

Problema existenţei în forme primitive a vieţii pe Lună a împărţit pe savanţi în tabere ireconciliabile, care-şi expun cu pasiune argumentele. În acelaşi timp alţi învăţaţi consideră Luna, după cuvintele prof. dr. docent **Călin Popovici**, «un fel de muzeu al sistemului solar care a rămas neschimbat de la naşterea acestuia, acum 4,5 miliarde de ani». Drept care aşteaptă să se confirme dacă Luna s-a rupt de Pămînt, a fost captată de aceasta sau a luat naştere simultan cu planeta noastră. Alte controverse împart observatorii oscilaţiilor înregistrate de seismometrul instalat pe Lună de Armstrong şi Aldrin în adepţi ai cauzelor vulcanice şi adepţi ai cauzelor meteoritice.

În vreme ce minuţioşii mînuitori ai aparatelor electronice foarte fine şi ai microscoapelor de mare precizie încearcă să descopere noul în structura bulgărilor de Lună poposiţi pe Pămînt, imaginaţia altor învăţaţi străbate viitorul. Ei văd în satelitul natural al planetei noastre ţinta unor excursii accesibile tuturor, după cum consideră posibilă apariţia sanatoriilor lunare. Mai aproape încă, după cum sublinia de curînd acad. **Elie Carafoli**, preşedintele Federaţiei Internaţionale de Astronautică, Luna va putea deveni un factor indispensabil meteorologiei şi telecomunicaţiilor la mari distanţe. Mergînd şi mai departe, proiectanţii au şi desenat profilul primelor aşezări lunare cu ajutorul cărora omul va ieşi din haina excursionistului temerar pentru ca, nu mai puţin temerar, să muncească. Profesorul **Jean Orcel** de la Muzeul naţional de Istorie naturală din Paris spunea: «Nu este poate atît de departe ziua în care vor fi instalate pe Lună staţiuni permanente în care se va putea trăi într-o atmosferă artificială, la adăpostul unor cupole speciale. O întreagă eră a cosmochimiei, a cosmofizicii, a cosmogeologiei etc. se deschide în faţa noastră.»

În sfîrşit, Luna aşteaptă să intre în rolul de cosmodrom interplanetar. Căci, după cum exclamă poetul **Nichita Stănescu**: «au mai rămas atîtea **lune** de atins!»

1. Un instantaneu cu care ne vom obişnui din ce în ce mai mult: activitate umană pe Lună.

2. «Saboţii de aur» cu care Neil Armstrong a făcut primul pas pe solul lunar.

3. Eşantion lunar sau «cheia» unor mistere nedezlegate încă.

4. În camera de decontaminare cei trei selenauţi se «relaxează», furnizînd date ştiinţifice asupra zborului lor

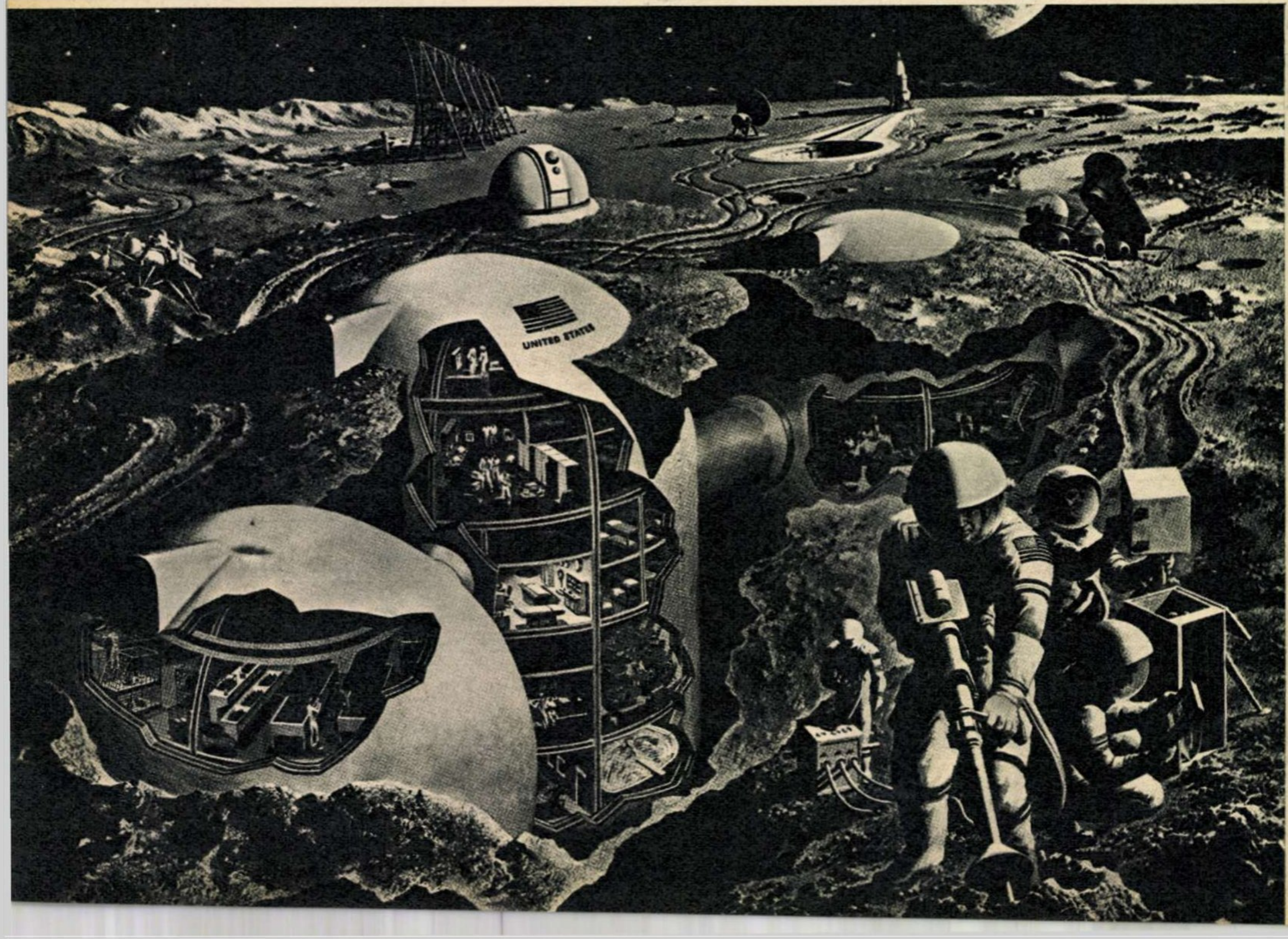

Revista «National Geographic» publică sub semnătura lui Davis Meltzer această viziune a viitorului apropiat al Selenei. Într-un modul îi putem vedea pe pionierii cunoaşterii şi folosirii Lunii înaintea aparatelor de interceptat micrometeoriţi şi de reglare a temperaturii. În laboratorul biologic se fac observaţii asupra animalelor şi se experimentează creşterea plantelor în băi fertilizate. Într-un alt modul se află vestiarele, camera de lucru, dispensarul, dormitorul, bucătăria, sufrageria, piscina. Un tunel duce spre instalaţia care aduce la suprafaţă roca lunară pentru a se extrage din ea apa, iar din apă oxigenul necesar vieţii şi hidrogenul în calitate de combustibil pentru vehiculul care se vede în stînga. Radiotelescopul măsoară adîncimile spaţiului, iar observatorul astronomic studiază corpurile cereşti ferit de perturbaţiile provocate pe Pămînt de atmosferă. În vreme ce o rachetă este gata să se întoarcă spre planeta albastră a Pămîntului.

CALENDAR „APOLLO“

«Apollo-12». Va fi lansat la 14 noiembrie 1969. Echipajul va fi format din Charles Conrad, Alan Bean, Richard Gordon. Primii doi vor aseleniza în Oceanul Procelarum. Ei vor sta pe Lună 5 ore şi se vor depărta la 3 km de modul.

«Apollo-13». Va purta către Lună pe Alan Shepard, Edgar Mitchell, Stuart Rossa. Timpul şederii pe satelitul natural al Pămîntului: între 36 de ore şi 3 zile. Locul de aselenizare: regiunea craterului Fra Mauro, în care au fost reperate concentraţii de moscons, o rocă mult mai densă decît cele cunoscute pînă acum.

«Apollo-14». Va aluniza, după cît se pare, în apropiere de craterul Censorinus, la limita estică a Mării Liniştii.

«Apollo-15». Va poposi în sudul Mării Serenităţii, foarte aproape de craterul Tycho, care străluceşte cu atîta putere în nopţile senine.

«Apollo-16». Va aseleniza în chiar regiunea craterului Tycho. Acest crater, avînd o formă perfect circulară, prezintă în centru un fel de obelisc înalt de 1 500 m. O curiozitate a Lunii care merită studiată.

«Apollo-17». Va părăsi Pămîntul în iunie 1971 şi va coborî în apropiere de colina Marius, care se profilează ca un şarpe uriaş în Oceanul Furtunilor.

«Apollo-18». Va aseleniza în Schroter Valley, situată în nordul Mării Ploilor, unde va cerceta uriaşele excavaţii şi petele roşii vizibile de pe Pămînt.

«Apollo-19». Va depune pe astronauţi în aceeaşi regiune, mai aproape însă de Hyginus Rille, o crăpătură uriaşă cu pereţii jalonaţi de 13 cratere.

«Apollo-20». Va poposi în craterul Copernicus, un con gigantic cu pereţii de 4 000 m înălţime. Dar în 1972.

NEIL ARMSTRONG

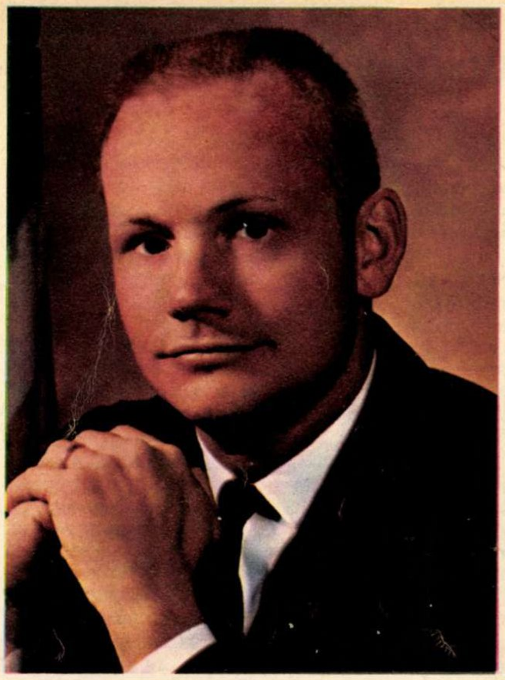

S-a născut la 5 august 1930 în orășelul Wapakoneta din statul Ohio. A studiat ingineria. La 19 ani a devenit aviator. Ulterior, ca pilot de încercare, a condus avionul-rachetă experimental X-15, care atingea o viteză de aproximativ 6 400 kilometri pe oră la o înălțime de peste 60 000 de metri. Este astronaut din 1962. A comandat în martie 1966 o misiune Gemini cu doi oameni la bord: zece ore pe o orbită circumterestră, în care timp a efectuat cu succes cuplarea în spațiu a două vehicule. În timpul liber face planorism.

MICHAEL COLLINS

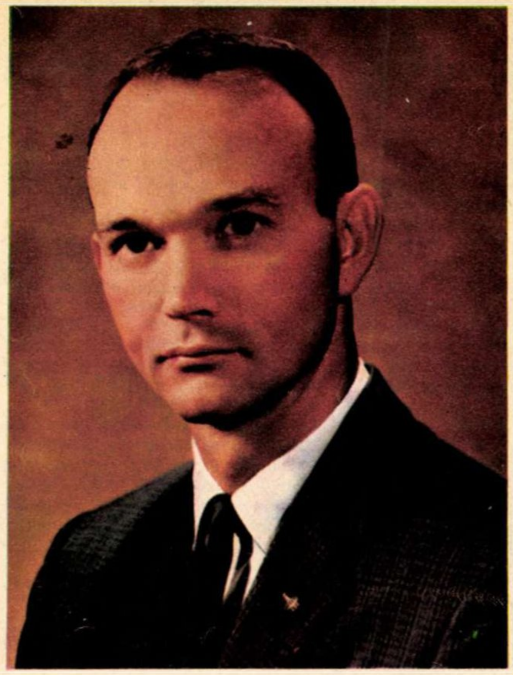

Intrînd în rîndurile astronauților din 1963, a fost lansat la 18 iulie 1966 într-o misiune de trei zile care prevedea o întîlnire spațială și cuplarea cu un vehicul-rachetă. El s-a «plimbat» de două ori prin spațiul cosmic, în afara navei. Înainte de a deveni astronaut, Collins a fost ofițer în corpul piloților de încercare. La activul său sînt inscrise peste 3 800 ore de zbor. S-a născut la 31 octombrie 1930, la Roma, din părinți americani. În timpul liber se ocupă de pescuit și handbal.

EDWIN ALDRIN

Are la activul său peste 3 300 ore de zbor și a devenit astronaut în 1963. Aldrin s-a născut la 20 ianuarie 1930 la Montclair, în statul New Jersey. În noiembrie 1966 a încheiat programul Gemini, împreună cu astronautul James Lovell. El a legat un cablu de un vehicul-țintă, a recuperat de pe navă un pachet cu instrumente experimentale și a verificat eficacitatea sistemelor cu care sînt legați astronauții de navă. A făcut, de asemenea, mai multe fotografii ale unei eclipse de soare. Îi place înotul, pescuitul submarin și schiul pe apă.

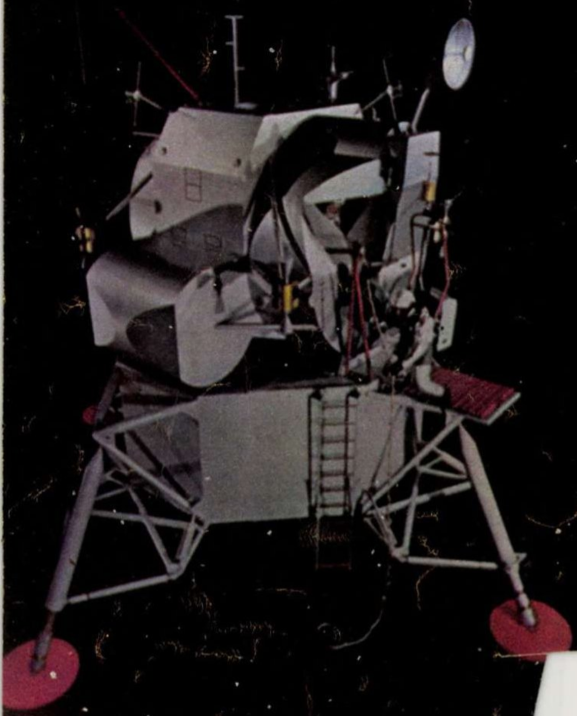

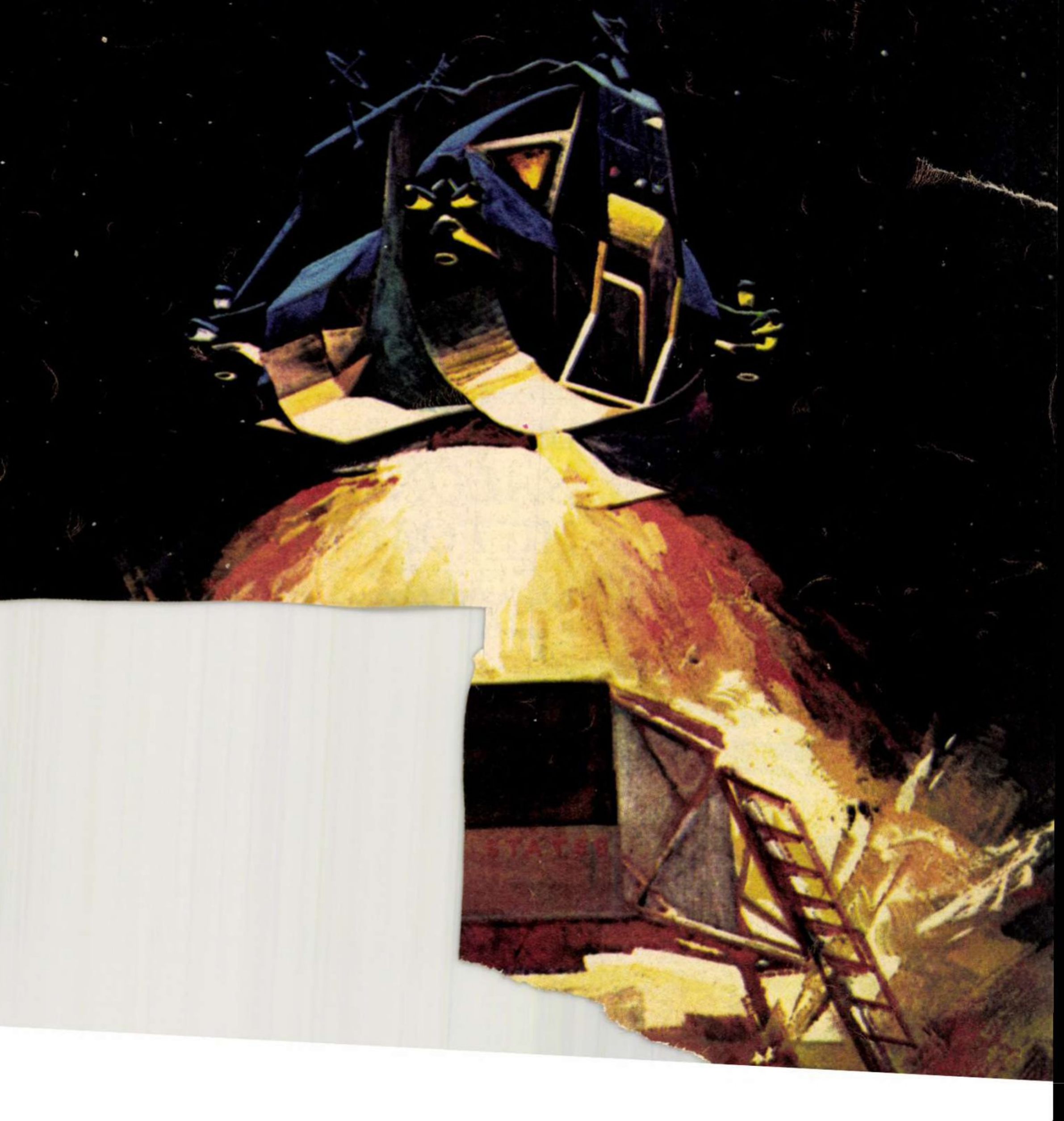

«Vulturul» — modulul cu care cei trei temerari au cucerit Luna. Imaginea alăturată reproduce emoționantul moment al desprinderii de solul lunar, la intoarcerea acasă, pe bătrîna și albastra Terra.

HARALAMB ZINCĂ

Roman foileton

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ

I

ENIGMĂ SAU...?

Totul, dragi cititori, a pornit de la o scrisoare pe care am primit-o cu trei ani în urmă de la un necunoscut. O reproduc întocmai, bineînțeles cu aprobarea expeditorului.

15 mai 1966

STIMATE TOVARĂȘE ZINCĂ,

S-ar putea ca această scrisoare să vă mire, ba mai mult, să vă intrige. Din capul locului, îmi cer iertare. Înțeleg perfect situația în care mă pun și în care vă pun, dar vă asigur că, înainte de a vă scrie, am meditat îndelung dacă să îndrăznesc sau nu. Precum se vede, am îndrăznit.

Mai întîi, cîteva rînduri despre mine: mă cheamă Sorin Tudoran, am 25 de ani și, nu de mult, am absolvit Facultatea de medicină de la Cluj. Am fost repartizat în comuna C..., lîngă Năsăud, unde m-am adaptat destul de repede. Intenționez să mă căsătoresc, să-mi întemeiez un cămin. Am adus-o aici și pe mama. Pe tatăl meu nu l-am cunoscut decît din fotografii. A murit în septembrie 1944, pe front. A fost, din cîte am aflat, pilot de vînătoare pe un «IAR-81». În primele zile ale lui octombrie 1944, mama a primit o înștiințare. Formula, nu mă îndoiesc, vă este cunoscută. «Locotenentul Puiu Tudoran a fost dat dispărut fără urmă». Aveam doi sau trei ani cînd am descoperit-o pe mama plîngînd în fața unor fotografii. Așa cum se întîmplă de obicei, am început și eu să plîng. Mult mai tîrziu am înțeles lacrimile și durerea mamei. Zi și noapte o chinuiau blestematele acelea de cuvinte: «...dispărut fără urmă». Voia, de fapt, să-i afle mormîntul, să aibă unde să pună o floare sau să plîngă, dar formula

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ 2

lapidară «dispărut fără urmă» menționa de la sine că, în asemenea împrejurări, cel în cauză nu avusese parte de un mormînt.

Mama mi-a povestit în nenumărate rînduri că tata a fost un bărbat curajos. Sînt un om lucid, de aceea accept ideea că pînă și bărbații cei mai curajoși pot trăi o clipă de lașitate, unică, dar fatală. Oricare ar fi adevărul, am vrut și vreau să știu cum a murit tatăl meu, cum a ajuns să fie dat «dispărut fără urmă». Oare în anii războiului toți dispăruții fără urmă n-au avut parte de un mormînt? Nu vă ascund că, chinuit de atîtea întrebări, am întreprins, fără știrea mamei, unele investigații, dar care n-au fost încununate de succes.

Sînt convins că ați sesizat rostul scrisorii și ce anume m-a împins să vă scriu. Am citit cărțile dv. și cele de aventuri, și cele pe teme militare. Ca să fiu sincer pînă la capăt, aș avea, pe marginea lor, multe observații de formulat — pozitive și mai puțin pozitive. N-aș putea acum să vă explic cum și de ce am ajuns să vă consider drept omul care m-ați putea ajuta să dezleg enigma dispariției tatălui meu, să mă eliberez de povara acestei obsesii. Mai presus însă de orice, aș vrea să-i redau mamei, la bătrînețe, liniștea binemeritată.

Nu, n-aș vrea să înțelegeți că mă adresez dv. ca unui detectiv, ci ca unui scriitor pe care îl știu că se pasionează după întîmplările învăluite în mister ale ultimului război mondial. Aș fi nespus de fericit să aflu că scrisoarea mea a izbutit să vă convingă.

Iată acum cîteva date despre tatăl meu: Puiu Tudoran, fiul lui Gheorghe și al Ioanei, născut în Ploiești, la 3 august 1919. A făcut parte din rîndurile Corpului 3 aerian cu gradul de locotenent. A fost dat dispărut fără urmă la 25 septembrie 1944, în luptele din Transilvania, iar înștiințarea primită din partea unității este datată 10 octombrie 1944. (Anexez o copie).

Vă mulțumesc pentru că ați avut bunăvoința să-mi ascultați păsul, iar dacă scrisoarea mea a găsit în sufletul dv. un cît de mic ecou, vă rog să-mi răspundeți.

Cu o deosebită stimă
Sorin Tudoran

Vă spun drept, scrisoarea lui Tudoran m-a tulburat și nu atît prin apelul ce mi-l adresa, cît prin cu totul altceva: era pentru întîia oară cînd întîlneam un ins care dorea cu ardoare să afle deznodămîntul părintelui său, chiar dacă acest deznodămînt i-ar fi întunecat imaginea ce și-o făurise de-a lungul anilor despre dînsul. Zic «m-a tulburat», ceea ce nu înseamnă că m-a și convins să-mi abandonez lucrul pentru a mă apuca imediat de niște investigații de-a dreptul polițienești. Ba o vreme, am fost și amărît.

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ 3

«Iată, mi-am zis, scriu literatură polițistă, iar cititorii cred totuși despre mine că, în timpul liber, sînt și detectiv particular». În consecință, i-am trimis lui Sorin Tudoran un răspuns amabil, îmbărbătîndu-l și mulțumindu-i pentru încrederea ce mi-o arătase; fără însă a mă obliga într-un fel sau altul față de propunerea făcută. După cîteva zile, am primit din partea lui o nouă epistolă; la rîndu-i îmi mulțumea pentru că nu-i ignorasem suferința, ca în încheiere, să-mi declare textual: «Sînt convins că într-o bună zi veți găsi timpul necesar pentru a vă ocupa de enigma dispariției fără urmă a pilotului de vînătoare Puiu Tudoran».

M-a cam iritat siguranța tînărului medic. Am pus scrisoarea de o parte și mi-am văzut mai departe de manuscrisul meu. S-a petrecut însă cu mine un fenomen destul de ciudat. M-am pomenit, nici eu nu știu cum, gîndindu-mă din ce în ce mai intens la destinul aviatorului Puiu Tudoran. Tot mai des mă trezeam întrebîndu-mă: «Chiar să fie vorba de o enigmă?» Și tot eu îmi răspundeam: «Ce-i aia dispărut fără urmă!? În timpul războiului, pe front, formula era curentă. Cîți ostași n-au avut parte de un asemenea deznodămînt?! Ce altceva erau gropile comune dacă nu o explicație la formula «dispărut fără urmă». Călca bietul ostaș pe o mină și se alegea praf și pulbere din dînsul... Ce să i se comunice familiei? De ce în cazul aviatorului Puiu Tudoran formula trebuia să însemne mai mult decît în cazul altor soldați și ofițeri»? Fără îndoială, că prin zbaterile mele lăuntrice urmăream să-mi potolesc curiozitatea aprinsă pe neașteptate de către scrisorile lui Sorin Tudoran. Pe măsură însă ce încercam să scap de obsesia scrisorilor sale servindu-mi tot felul de argumente luate din arsenalul experienței mele de război, constatam că eforturile erau zadarnice, că peste puțin timp aveam să cedez curiozității, tainicilor presiuni exercitate de formula «dat dispărut fără urmă». Devenisem nervos, lucrul la carte mă nemulțumea. Obsesia mă prinsese bine de tot în ghearele sale și, în ciuda zbaterilor mele, nu izbuteam în nici un chip să mă smulg din strînsoarea ei.

În cele din urmă, s-a întîmplat ceea ce doctorul Tudoran prevăzuse. M-am dat bătut și m-am grăbit să-i comunic hotărîrea luată cerîndu-i să-mi trimită urgent o fotografie a tatălui său, precum și tot ce deținea și ar fi putut să-mi fie de folos. Mă simțeam într-adevăr ca un detectiv pus pe fapte mari.

DIN NOU LA...

SALONUL AUTOMOBILISTIC „CUTEZĂTORII“

Prezintă

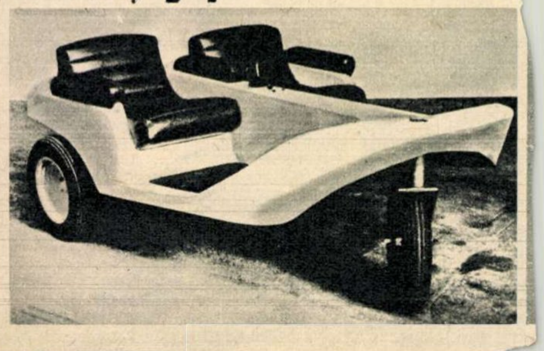

E totuși un automobil, și încă foarte modern! Desigur, ochii noștri sînt obișnuiți cu caroserii stupefiante, cu tablouri de bord pe care indicatoarele arată viteze uriase. Dar ce ne facem cu accidentele, cu poluarea atmosferei, cu aglomerația crescîndă de pe arterele marilor orașe? Specialiștii au spus de mult: singura soluție e o mașină cu gabarit redus la minimum, înzestrată cu un motor care nu produce gaze (motorul electric, de pildă)
cu o manevrabilitate ușoară. Ceea ce vă pre-
tăm astăzi este mașina creată de frații **Jarret**
nța) care, după cum probabil știți, a figurat
succes la Salonul automobilistic de la Paris.
or electric, comenzi electronice, o viteză de
m pe oră. Alte date: 1,70 m lungime, 1,15 m
ne, 117 kg greutate. Toate comenzile se dau
mica manșă plasată între fotolii. Ea acționează
sistem electronic de ghidare. Vrei să mergi
ainte sau înapoi, la dreapta sau la stînga? Ajunge
împingi manșa în direcția dorită. Asta e tot.
oate s-o conducă chiar și un copil. În fine, încă
avantaj remarcabil; dacă va fi produsă în serie,
costa foarte puțin.

POŞTA REDACŢIEI

Foarte mulţi dintre colaboratorii rubricii «Poşta redacţiei» aleargă adesea, spre noi, ca spre nişte prieteni apropiaţi cu fel de fel de întrebări, cu fel de fel de probleme. Ne-am obişnuit să găsim aproape în fiecare scrisoare graba, nerăbdarea pentru a afla ceva interesant, pentru a face ceva extraordinar. Mulţi ne scriu: «...vreau să devin marinar, răspunde-mi cît mai repede *ce şcoală să urmez?»; «...spune-mi* cît mai iute *cum să-mi aranjez expoziţia de pictură?»; «Scrie-mi* urgent, *maşina pe care am construit-o poate concura...» Şi aşa, exemplele s-ar putea înşirui cu zecile. Observaţi? Problemele care-i preocupă sînt mereu altele, ceva însă, îi aseamănă: dorinţa de a cunoaşte, de a izbuti. Acestui ritm deosebit, îi ieşim întotdeauna, în întîmpinare, cu bucurie.*

Azi, de pildă, ne grăbim şi noi să îi acordăm spaţiu lui Mihai Isacov din Constanţa *care ne scrie: «Vă rog f.f.f. mult să-mi publicati degrabă o caricatură. Se cam glumeşte pe seama mea. Vreau să dovedesc că desenele mele nu sînt o glumă, doar lucrez caricaturi de ani de zile». Argumentul ultim, Mihai este în clasa a VI-a, dar mai ales calitatea lucrărilor ne-au convins şi — reproducem o caricatură.*

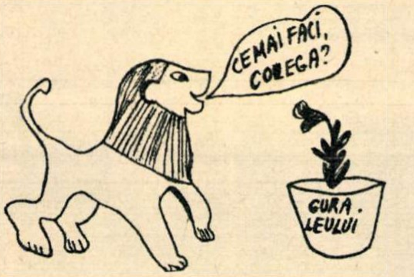
CE MAI FACI, COLEGA?
GURA LEULUI

O muncă serioasă merită să fie răsplătită.

C.M. din Iacobeni *scrie exprimîndu-şi, de asemenea,o dorinţă: «Vreau să ajung,* în această vacanţă, *solistă de muzică uşoară. Ce să fac?» Vedeţi, tot o dorinţă, dar cît de repede se vrea înfăptuită?!!*

Dragă C.M., crezi că este atît de simplu să devii solistă de muzică uşoară? Te-ai gîndit vreodată cîtă muncă,cît studiu cere cultivarea unei voci? Nu este totul să ai o voce frumoasă. Trebuie să înveţi să exprimi sentimente, emoţii, să dăruieşti căldură cîntecului cu această voce. Sînt lucruri care nu se pot dobîndi într-o vacanţă, ci în ani de şcoală, de studii. Vezi, nu este chiar atît de uşor cum ţi-ai închipuit. Am dori să te cunoaştem mai bine. Scrie-ne în ce clasă eşti, cîţi ani ai? În privinţa corespondenţei cu alţi colecţionari de fotografii ale cîntăreţilor de muzică uşoară — îţi oferim...

CĂSUŢA CU ADRESE

VALERIA PÎRCĂLABU, Piaţa 1 Mai nr. 10 A, Caracal, jud. Olt — foto cîntăreţi de muzică uşoară.

DOINA MARIANA MUSTAŢĂ, Str. Decebal nr. 22, Bloc B-4, Scara A, etaj II, ap. 9, Iaşi — ilustrate, călătorii.

VIOREL TOTH, Str. 1 Decembrie nr. 10, ap. 10, Bistriţa, jud. Bistriţa-Năsăud — filatelie.

DOINA LUNCAN, sat Fundeni, com. Secuieni, jud. Bacău — foto actori, cîntăreţi muzică uşoară.

ANAHIDA MELEMETGIAN, Str. M. Eminescu nr. 163 B, Sector 2, Bucureşti — corespondenţă, filatelie.

MARIANA RADU, Str. 11 Iunie, Bl. 13, et. 3, ap. 33, Sibiu — ilustrate.

VACANŢELE UNUI TÎNĂR LINIŞTIT
MANUSCRISUL PIERDUT

Scenariu:
Al. BOGDAN
Desene:
P. MANU

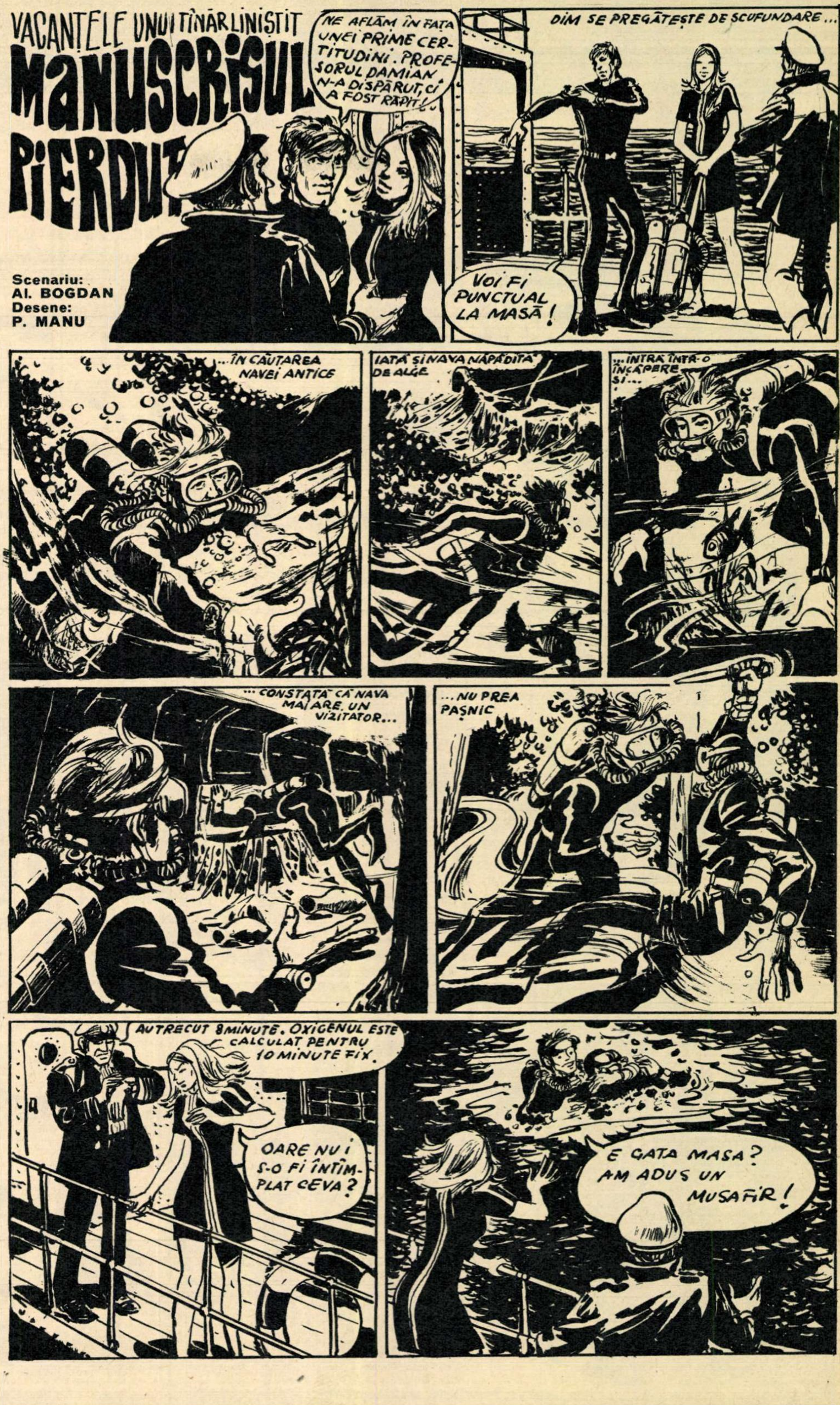
NE AFLĂM ÎN FAŢA UNEI PRIME CERTITUDINI. PROFESORUL DAMIAN N-A DISPĂRUT, CI A FOST RĂPIT!
DIM SE PREGĂTEŞTE DE SCUFUNDARE...
VOI FI PUNCTUAL LA MASĂ!
...ÎN CĂUTAREA NAVEI ANTICE
IATĂ ŞI NAVA NĂPĂDITĂ DE ALGE
...INTRĂ ÎNTR-O ÎNCĂPERE ŞI...
...CONSTATĂ CĂ NAVA MAI ARE UN VIZITATOR...
...NU PREA PAŞNIC
AU TRECUT 8 MINUTE. OXIGENUL ESTE CALCULAT PENTRU 10 MINUTE FIX.
OARE NU I S-O FI ÎNTÎMPLAT CEVA?
E GATA MASA? AM ADUS UN MUSAFIR!

„Marele drum al INCAȘILOR"

Scenariu: **DARIE NOVĂCEANU**
Desene: **MIHAI SÎNZIANU**

Rezumat introductiv: În America de Sud, pe unde se află azi țările Peru, Ecuador și Bolivia, cuprinzînd totodată părți din Columbia, Chile și Argentina, se întindea, altădată, Marele imperiu incas. Meșteri neîntrecuți în prelucrarea aurului și argintului,incașii știau să călească arama, printr-un procedeu metalurgic rămas necunoscut lumii noastre, erau și au rămas cei mai mari țesători din istoria lumii. Întocmai vecinilor din nord, aztecii, au lăsat monumente impresionante, iar mai presus de orice drumurile de piatră însumînd peste 2 000 de leghe. Ei au fost înfrînți de către conchistadorii spanioli conduși de Francisc Pizarro, om de neabătut curaj, viclean și crud, analfabet și lacom, care, în tinerețe, păzise porcii la Caceres, în Spania. După primele două incursiuni făcute în această parte de lume necunoscută, la începutul lunii noiembrie, 1532, Pizarro ancora la Tumbes. Povestirea noastră începe din această clipă și, cu rare abateri, va respecta firul întîmplărilor adevărate.

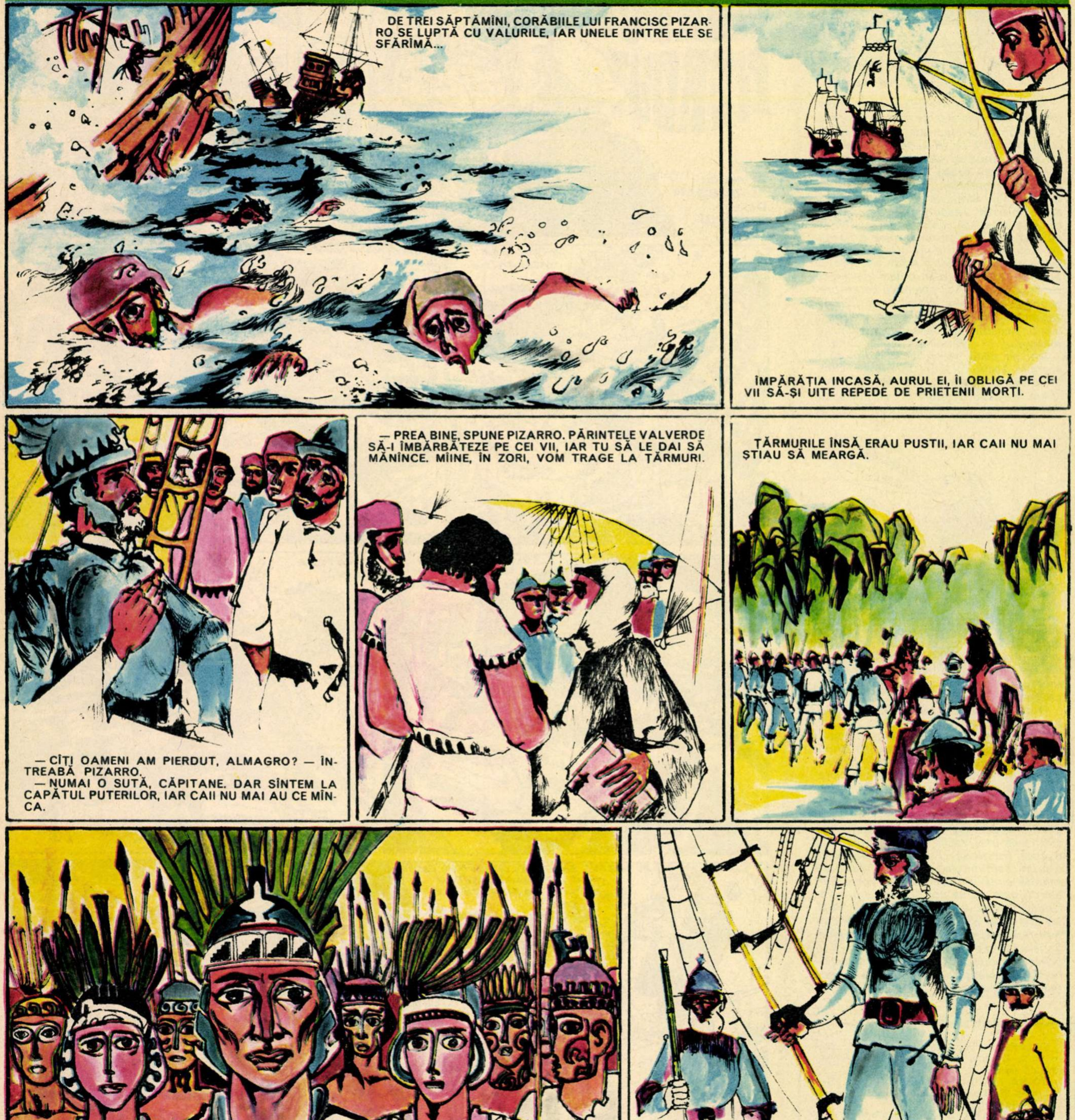
DE TREI SĂPTĂMÎNI, CORĂBIILE LUI FRANCISC PIZARRO SE LUPTĂ CU VALURILE, IAR UNELE DINTRE ELE SE SFĂRÎMĂ...
ÎMPĂRĂȚIA INCASĂ, AURUL EI, ÎI OBLIGĂ PE CEI VII SĂ-ȘI UITE REPEDE DE PRIETENII MORȚI.
— CÎȚI OAMENI AM PIERDUT, ALMAGRO? — ÎNTREABĂ PIZARRO.
— NUMAI O SUTĂ, CĂPITANE. DAR SÎNTEM LA CAPĂTUL PUTERILOR, IAR CAII NU MAI AU CE MÎNCA.
— PREA BINE, SPUNE PIZARRO. PĂRINTELE VALVERDE SĂ-I ÎMBĂRBĂTEZE PE CEI VII, IAR TU SĂ LE DAI SĂ MĂNÎNCE. MÎINE, ÎN ZORI, VOM TRAGE LA ȚĂRMURI.
ȚĂRMURILE ÎNSĂ ERAU PUSTII, IAR CAII NU MAI ȘTIAU SĂ MEARGĂ.
UNDEVA, ÎN PĂDURE, MARELE ATAHUALPA, FIUL SOARELUI ȘI REGE AL IMPERIULUI INCAȘ, AȘTEAPTĂ CU TREI MII DE RĂZBOINICI, LÎNGĂ EL, CEI DOI FII AI SĂI, TUPAC ȘI MANCO, APROAPE COPII.
— MĂ-NTÎMPINI CU TĂCERE, ATAHUALPA, SPUNE PIZARRO, CA PENTRU EL. ȘI TĂCEREA ASTA ÎȚI VA FI CEA DE PE URMĂ. AURUL TĂU MI-E MULT MAI DRAG.

(VA URMA)

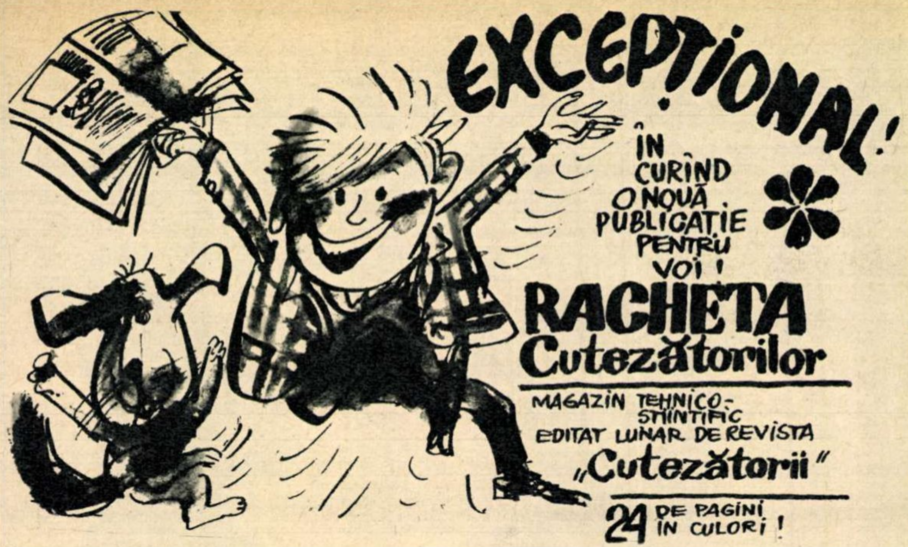
EXCEPȚIONAL!
ÎN CURÎND O NOUĂ PUBLICAȚIE PENTRU VOI!
RACHETA Cutezătorilor
MAGAZIN TEHNICO-ȘTIINȚIFIC EDITAT LUNAR DE REVISTA „Cutezătorii"
24 DE PAGINI ÎN CULORI!

DESEN DUPĂ NATURĂ LA ZOO

• •

UN OASPETE NEOBIȘNUIT

Echipajul unui remorcher care circulă în zona insulei Sahalin și-a făcut un bun prieten: un urs de mare. El vine adesea în vizită, apărînd direct din valuri și recunoscînd fără greș nava printre zeci de alte vase. Mănîncă ceea ce i se dă și se trîntește puțin pe capota călduță a motorului. După vizita la prietenii lui marinari el se întoarce la colonia sa de pe insula Tiulenii.

Atențiune!

Pentru toți cititorii:

Vă reamintim că mai sînt trei zile pînă la închiderea marelui nostru concurs:

«EU ÎN ANUL 2 000»

Regulamentul a apărut în numărul 27 al revistei.

Cei care nu vor expedia la timp lucrările lor — proză, poezie, desen — nu vor putea intra în concurs. Deci, grăbiți-vă!

Nu uitați: 10 august, ultima zi în care mai puteți trimite lucrările voastre. Numeroase premii vă așteaptă!

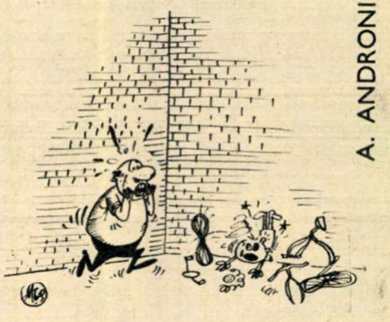
A. ANDRONIC

Bicicleta asta nu face două parale... N-am putut să execut niciodată numărul acela cu... „zidul curajului"

În curînd,
START în concursul
EX-TERRA '69
organizat de
Televiziunea Română,
care se va ține
la Mamaia
între 13—17 august a.c.
Pentru informații
suplimentare
telefonați la 13.46.10,
interior 196,
redacția Copii și tineret.

FĂRĂ CUVINTE

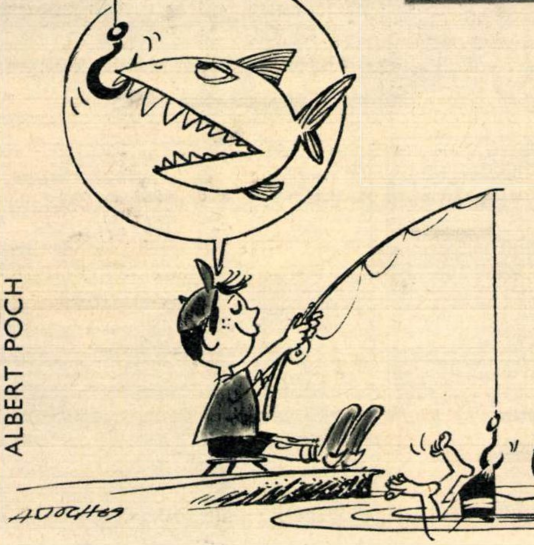
ALBERT POCH

17 CLUBUL LOGICIENILOR

Profesorul universitar **EDMOND NICOLAU**, vă oferă spre rezolvare o nouă problemă de logică din cadrul concursului cu premii «Clubul logicienilor». Așteptăm răspunsurile voastre rugîndu-vă să specificați pe plic **pentru Clubul logicienilor** (17).

Deoarece Leni nu era numai o școlăriță fruntașă, ci și o fată care promitea să devină o gospodină desăvîrșită, Adrian i-a propus o problemă, asigurînd-o că e creată special pentru ea.

— Mama are o mică tigaie în care poate prăji deodată numai două chiftele. Știind că prăjitul fiecărei chiftele durează cinci minute pe fiecare parte — deci în total 10 minute — în cît timp va putea ea prăji trei chiftele?

— Dar e simplu!

— Nu te pripi! Deci: care este timpul cel mai scurt în care prăjește toate cele trei chiftele?

• • • • • • • • • • • • • • • • • •

FĂRĂ CUVINTE

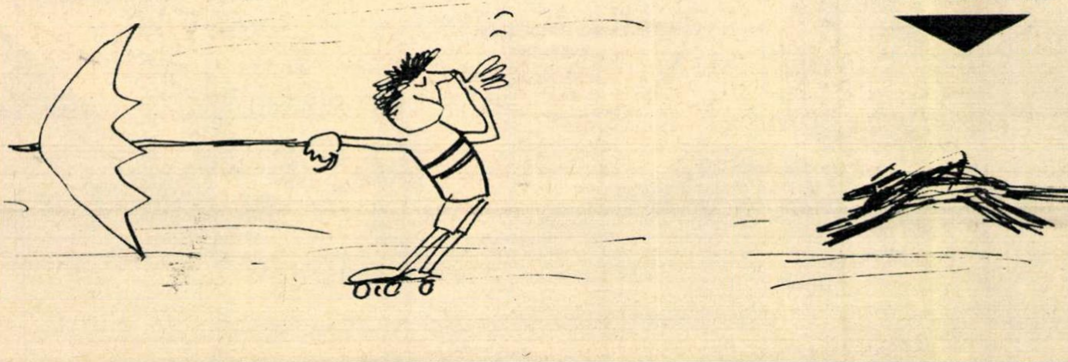
DĂNUȚ VASILE DUMITRESCU

Dăm mai jos răspunsul la problema de logică nr. 15, publicată la Clubul logicienilor din nr. 27 a.c.

R. Trec mai întîi cei doi copii, iar unul se întoarce cu barca. Trece apoi unul din cei doi bărbați, care rămîne pe mal, barca fiind adusă de celălalt copil. Trec din nou cei doi copii etc. În total — 11 traversări simple.

Iată și cîștigătorii acestui Club:

Iliescu Andra, Sector 4, str. Reconstrucției 10, Bloc 29, Scara 7, Etaj 3, ap. 280, Școala generală nr. 86, București; Nicolae Riscu, Bloc 45, ap. 14, etaj III, Năvodari, Jud. Constanța, Sorin Bolcanu, cl. a V-a A, Ilia, Jud. Hunedoara; Gică Ilieși, cl. a VII-a B, com. Moldovița (Școala generală Moldovița), Sat Rașca, Jud. Suceava; Mircea Triznei, str. Cîmpeni nr. 3, et. I, ap. 1, Cluj, Jud. Dej.

3 ȘOIMII CARPAȚILOR

Scenariu: PETRE GHELMEZ **Desene:** POMPILIU DUMITRESCU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: MOTOCICLISTUL HITLERIST, TRIMIS IN URMĂRIREA LUI CODRUȚ, A FOST ATACAT DE SOIMII URSULUI PITIC. CODRUT ALUNECĂ ÎN PRĂPASTIE ȘI-ȘI PIERDE CUNOȘTINȚA.

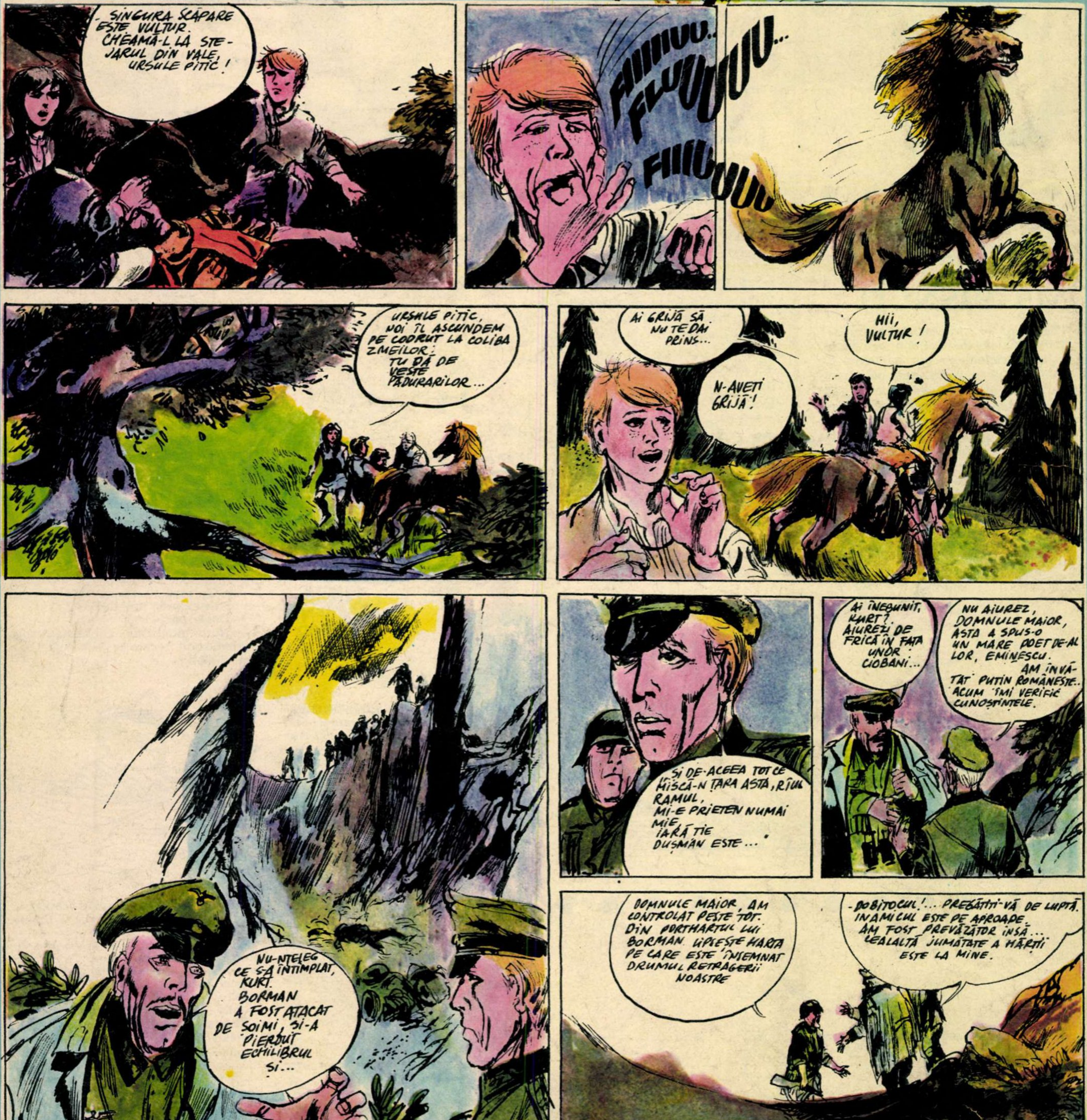
-SINGURA SCĂPARE ESTE VULTUR. CHEAMĂ-L LA STEJARUL DIN VALE, URSULE PITIC !
FIIIIIUU... FLUUUUU... FIIIUUUU
URSULE PITIC, NOI ÎL ASCUNDEM PE CODRUT LA COLIBA ZMEILOR. TU DĂ DE VESTE PĂDURARILOR...
AI GRIJĂ SĂ NU TE DAI PRINS...
N-AVEȚI GRIJĂ !
HII, VULTUR !
NU-NȚELEG CE S-A ÎNTIMPLAT, KURT. BORMAN A FOST ATACAT DE ȘOIMI, ȘI-A PIERDUT ECHILIBRUL ȘI...
„ȘI DE-ACEEA TOT CE MIȘCĂ-N ȚARA ASTA, RÎUL RAMUL, MI-E PRIETEN NUMAI MIE, IARĂ ȚIE DUȘMAN ESTE...”
AI ÎNEBUNIT, KURT? AIUREZI DE FRICĂ ÎN FAȚA UNOR CIOBANI...
NU AIUREZ, DOMNULE MAIOR, ASTA A SPUS-O UN MARE POET DE-AL LOR, EMINESCU. AM ÎNVĂȚAT PUȚIN ROMÂNEȘTE.. ACUM ÎMI VERIFIC CUNOȘTINȚELE.
DOMNULE MAIOR, AM CONTROLAT PESTE TOT. DIN PORTHARTUL LUI BORMAN LIPSEȘTE HARTA PE CARE ESTE ÎNSEMNAT DRUMUL RETRAGERII NOASTRE
-DOBITOCUL!... PREGĂTIȚI-VĂ DE LUPTĂ. INAMICUL ESTE PE APROAPE. AM FOST PREVĂZĂTOR ÎNSĂ... CEALALTĂ JUMĂTATE A HĂRȚII ESTE LA MINE.
VA URMA

Cutezătorii

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scinteii nr.1 telefon 176010 Administrația: Editura Scinteia, București, Piața Scinteii nr.1 telefon 176010 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scinteii.

Redactor de număr: Al. Dinu IFRIM Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Arcadie DANELIUC.

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă 41033

1 leu

Cutezătorii

33 (99)
JOI, 14 AUGUST 1969 - ANUL III
REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

AL X-LEA CONGRES

Cîntînd, ne zboară visul vulturește,
Spre comunism ne cheamă un ideal,
Că-n anii noștri generos rodește
Cuvîntul Comitetului Central.

Congresul al X-lea a ales ca secretar general al P.C.R. pe tovarășul

NICOLAE CEAUȘESCU

Într-o atmosferă de puternic entuziasm și într-o deplină unanimitate, în spiritul propunerii făcute de toate conferințele organizațiilor județene de partid, de toate organizațiile partidului, însușindu-și concluziile adoptate de toate secțiunile Congresului, exprimînd voința fierbinte a tuturor comuniștilor și a întregului popor, Congresul a ales în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român pe tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, fiul cel mai iubit al poporului român.

Prima plenară a noului Comitet Central al Partidului Comunist Român a ales organele sale executive — Comitetul Executiv, Prezidiul Permanent și Secretariatul.

Din Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. fac parte tovarășii:

NICOLAE CEAUȘESCU, ION GHEORGHE MAURER, MAXIM BERGHIANU, EMIL BODNARAȘ, FLORIAN DĂNĂLACHE, CONSTANTIN DRĂGAN, EMIL DRĂGĂNESCU, JANOS FAZEKAS, PETRE LUPU, MANEA MĂNESCU, PAUL NICULESCU-MIZIL, GHEORGHE PANĂ, DUMITRU PETRESCU, DUMITRU POPESCU, GHEORGHE RĂDULESCU, LEONTE RĂUTU, GHEORGHE STOICA, VIRGIL TROFIN, ILIE VERDEȚ, VASILE VÎLCU, ȘTEFAN VOITEC.

ION GHEORGHE MAURER

MAXIM BERGHIANU

EMIL BODNARAȘ

FLORIAN DĂNĂLACHE

CONSTANTIN DRĂGAN

GHEORGHE PANĂ

DUMITRU PETRESCU

DUMITRU POPESCU

GHEORGHE RĂDULESCU

LEONTE RĂUTU

Hotărîrile Congresului, hotărîri ale întregului popor

Voi, copii, care învățați istoria din cărți, ați avut, în aceste aurite zile de vară, prilejul de a include pentru totdeauna în memoria voastră mari fapte istorice la care ați fost martori în mod nemijlocit. De astă dată, ați întîlnit istoria nu într-o sală de clasă, ci între seninele orizonturi ale țării întregi. Cu sentimentul participării directe la elaborarea hotărîrilor de mare însemnătate pentru înflorirea necontenită a patriei socialiste, întreaga noastră națiune a urmărit lucrările celui de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român. Alături de părinții voștri, ați trăit și voi înălțătoarea emoție a acestor zile, cînd gîndurile tuturor erau îndreptate spre Sala Palatului Republicii unde a răsunat glasul comuniștilor — delegați sosiți din toate colțurile țării la cel de al X-lea Congres — care au dezbătut cu adînc patriotism problemele dezvoltării multilaterale a societății noastre în anii ce vin. Acest înalt forum al comuniștilor — desfășurat în ajunul împlinirii a 25 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist — a constituit o încununare deosebit de expresivă a marilor succese obținute de poporul român, sub conducerea partidului comunist, în lupta pentru transformarea revoluționară a societății și lichidarea pentru totdeauna a claselor exploatatoare, pentru triumful socialismului în România.

În fața televizorului sau a aparatului de radio, ați ascultat și voi cuvintele celui mai drag fiu al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a cărui activitate de zi cu zi constituie un strălucit exemplu pentru tinerii ce năzuiesc să devină fii de nădejde ai patriei, harnici, cutezători, devotați cu trup și suflet patriei socialiste, realizatori ai unor mari înfăptuiri, trepte spre culmile civilizației și ale bunei stări a celor ce muncesc. Fiecare frază din Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu este înfățișarea unui gînd, a unei convingeri, a unui sentiment aparținînd tuturor oamenilor muncii. În amploarea sa, Raportul reprezintă conștiința și năzuințele întregului nostru popor. Cu mîndrie, părinții voștri, toți oamenii acestui pămînt românesc recunosc în programul dezvoltării multilaterale a României socialiste în deceniul următor, program adoptat de Congres, propriile lor aspirații. Tot ce s-a făcut la noi în ultimii 25 de ani, tot ce se va face și de acum înainte are ca scop fericirea, bunăstarea oamenilor muncii. De aceea, și industria, și agricultura, și științele, și artele, și învățămîntul sînt chemate de partid să-și îmbunătățească necontenit activitatea, să persevereze pe drumul cutezanței creatoare. Întreaga noastră națiune socialistă este ferm hotărîtă să înfăptuiască neabătut hotărîrile celui de al X-lea Congres al P.C.R. Voi, elevii de astăzi, trebuie să studiați foarte temeinic la școală, să vă însușiți cunoștințe vaste deoarece, atunci cînd veți începe la rîndul vostru să lucrați în producție, veți întîlni o industrie și o agricultură puternic modernizate — rodul îndeplinirii de către părinții voștri a hotărîrilor Congresului al X-lea.

Trebuie să fiți mîndri, copii; istoria se creează sub ochii voștri.

Cutezătorii

EMIL DRĂGĂNESCU

JANOS FAZEKAS

PETRE LUPU

MANEA MĂNESCU

PAUL NICULESCU-MIZIL

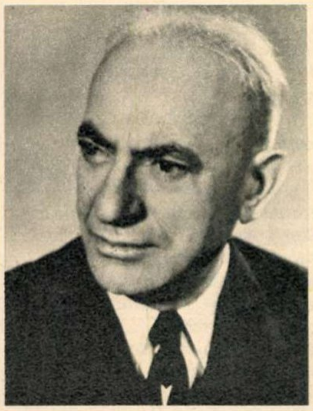

GHEORGHE STOICA

VIRGIL TROFIN

ILIE VERDEȚ

VASILE VÎLCU

ȘTEFAN VOITEC

MEMBRII SUPLEANȚI AI COMITETULUI EXECUTIV AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

IOSIF BANC

PETRE BLAJOVICI

MIU DOBRESCU

AUREL DUCA

MIHAI GERE

ION ILIESCU

ION IONIȚĂ

CAROL KIRALY

VASILE PATILINEȚ

DUMITRU POPA

ION STĂNESCU

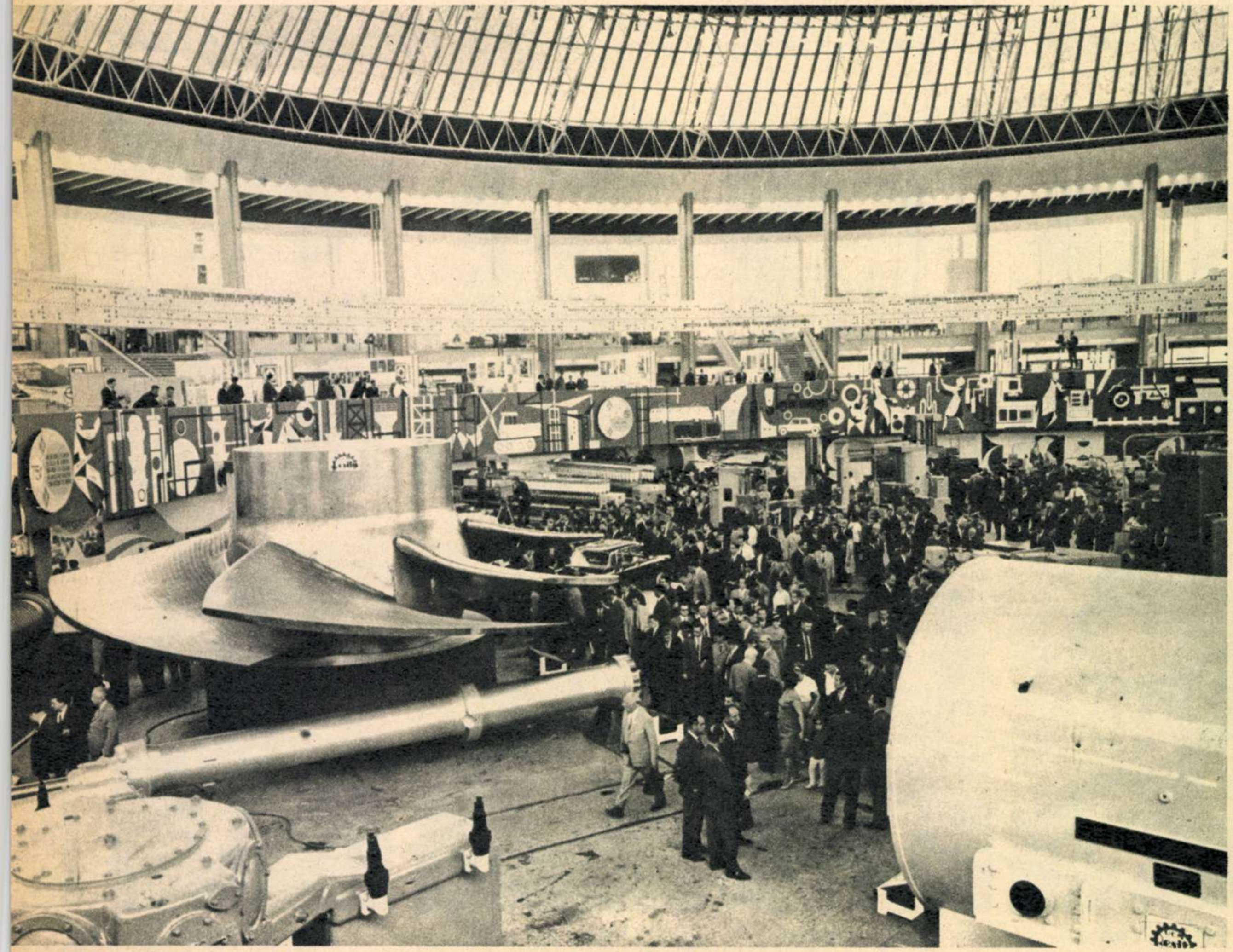

EREN,69

În aceste zile, pe agenda fiecărui vizitator al Bucureștiului a apărut o nouă adresă: **Expoziția realizărilor economiei naționale «ROMÂNIA 1969».** *Dialogurile cele mai des întîlnite în tramvaie și autobuze sună astfel «Ai fost la expoziție? Cînd mergem la expoziție? Eu mă duc pentru a treia oară la expoziție!» Consacrată împlinirii unui sfert de veac de la eliberarea patriei și inaugurată în istoricele zile ale celui de al X-lea Congres al partidului nostru comunist, marea expoziție prezintă, cu o impresionantă forță de convingere, tot ce s-a realizat la noi într-un sfert de secol, prin geniul, hărnicia și cutezanța poporului, călăuzit de partid.*

SALUTUL PIONIERILOR
CĂTRE CONGRESUL AL X-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Venim în inimă cu viitorul
Noi, luminoasa țării primăvară,
Acum, cînd prin partid, întreg poporul
Vorbește la tribună, despre țară.

Sînt și părinții noștri-aici în sală
Și-nvățătorii noștri, sînt aici
Tovarășii care muncesc cu falå
Să creștem liberi, luminați, voinici.

Și pentru pionieri e-o sărbătoare
Cînd spre ai patriei conducători
Sosim să le-oferim cu încîntare
Un gînd frumos într-un buchet cu flori

Istoria prin vîrsta noastră trece,
Istorici, anii noștri se călesc,
De-aceea astăzi, spre Congresul zece,
Aducem cald salut pionieresc

Români, maghiari, germani, ca înfrățite ramuri,
Copiii de pe-al patriei meleag
Cîntăm frățește sub aceleași flamuri,
Și-același comunist partid ni-e drag.

Cîntînd, ne zboară visul vulturește,
Spre comunism ne cheamă un ideal,
Că-n anii noștri generos rodește
Cuvîntul Comitetului Central.

Ne angajăm să învățăm cu toții,
La al științei rod să fim părtași,
Să fim nepoții demni și strănepoții
Ai celor mai de seamă-naintași.

Răspundem deci cu-ncredere chemării,
În vise aripi mari ni se deschid —
Sîntem copii, însă copiii țării,
Copiii gloriosului partid.

Noi, muncitorii patriei de mîine,
Plugarii ei și cărturarii ei,
Vom da recolte mari de-oțel și pîine
Pătrunși de comunistele idei.

Soldați viteji vom fi dacă se cere,
Deși ni-i pacea țelul cel mai drag,
Socialismul, el ne dă putere
Să fim sub steag, de-om fi chemați sub steag.

Așa ne-au învățat învățătorii,
Părinții care ne-au crescut la sîn,
Așa ne-au învățat conducătorii
Partidului Comunist Român.

Tovarășului Ceaușescu, conducătorul,
Noi îi urăm, după străbune legi,
Azi — cînd îl înconjoară întreg poporul,
Și inimile țării noastre-ntregi —

Să ne trăiască, la mulți ani cu țara,
Fiu credincios al scumpei României,
Și comunismul, visul tuturora,
Să-l urce tot mai sus pe temelii!

Privind cum steagul roșu, ca-n baladă
Cutezători ne flutură pe culmi,
Nutrim respect și stimă, totodată,
Și pentru comuniștii-ntregii lumi.

Și pentru țările socialiste
Aceeași dragoste nutrim,
Cu fiii lor, spre țărmuri comuniste
Prin cînt și joc și visuri ne-nfrățim.

Salut pionieresc, venind cu flori
Pentru Congresul zece-al cutezării,
Să ne trăiți, iubiți conducători,
Să ne trăiască comuniștii țării!

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA • DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA •

TREPTELE MATURITĂȚII

de POP SIMION

Adunarea generală a organizației de partid a trustului de construcții a început după schimbul de lucru, la etajul al cincilea, în încăperea nounouță a unui bloc în plină construcție.

Un băiat scund, dulgher pesemne (avea un plaivaz industrial cît toate zilele în buzunarul salopetei), citi referatul biroului organizației de partid cu privire la profilul moral și politic al inginerului Pavel Porumb. Despre munca lui profesională reținui aceste cuvinte: «Ce să mai spunem despre priceperea și munca exemplară a inginerului Porumb? Lucrăm doar alături de el sus pe schele». Eram nerăbdător să-l văd pe Porumb. De bună seamă trebuia să i se dea peste puțină vreme cuvîntul.

Mă așezai pe o laviță din față, să-l văd, să-l aud.

Inginerul Pavel Porumb era un băietan lung, deșirat, blond. Purta ochelari cu ramă de ebonită neagră. Vorba o avea domoală, ușor cîntată, ardelenească. Își tot schimba greutatea trupului său mare de pe un picior pe altul. Era emoționat și starea asta îi dădea un fel de sfiiciune nepotrivită cu statura sa mare.

— ...La părinți am fost singur începu el. Totuși, cu școala m-am întîlnit tîrziu. La noi, în Apuseni...

«E! e!» am tresărit, parcă străbătut de un curent electric.

«E! e, în carne și oase. Pavel — îmi spusei, copleșit de amintirile pe care mi le redeștepta această revedere. Mă pomenii că revăd momentul în care mi-a fost dat să-l cunosc mai îndeaproape pe fostul brigadier voluntar Pavel Porumb, din echipa a treia Cluj, săpători, pe șantierul Salva — Vișeu. Eram pe atunci comandant de sector.

Într-una din zile cineva năvăli în baracă, aducîndu-mi o veste cu totul neașteptată. Lui Pavel Porumb i se întîmplase un accident grav.

Brigada muncea jos în vale, sub un perete de piatră adînc de treizeci de picioare, munceau șaptezeci de brigadieri, făcînd cu perforatoarele lor un zgomot încît nu-ți auzeai propriile vorbe. Pregăteam conturul văii peste care trebuia să se arcuiască un viitor viaduct.

Încă nu se bătuse toaca pentru pauza de orele 10, cînd băieții care munceau sus la terasament, au fost martorii unui lucru ciudat. Din vîrful munților începuseră să se prelingă, printre smocurile de iarbă, pînă la picioarele lor niște ațe de nisip. Mai tîrziu a început să curgă pietriș. Brigadierii au înmărmurit. Toate prăbușirile se anunță așa: întîi curg firișoare de nisip, prelingîndu-se la picioare ca niște șerpi aurii, ca peste puțină vreme, să se prăvale de sus sute și mii de tone de piatră. O primă lecție pe care o învăța brigadierul pe un șantier cum e Salva.

Așadar, sus, în Măgura Neagră, au început să se miște stîncile. Pricepînd primejdia, brigadierii au fugit îngroziți. Pericolul îi pîndea însă, mai cu seamă, pe cei din vale. De faptul acesta, își dădu seama Pavel. Cei din vale nici măcar nu puteau să bănuiască ceva. Lucrau calmi, gălăgioși, perforau peretele de stîncă, fixau batoane de exploziv, rulau vagonete pe șinele mici, care, de departe, păreau două fire de argint. Iar perforatoarele duduiau, duduiau... Cum să fie anunțați? Nu era nici o cărare apropiată care să ducă iute la ei.

Înălțată pe buza prăpastiei, făptura înaltă a lui Pavel Porumb se profilă neliniștită pe fundalul cerului albastru. Răcni, răcni Pavel Porumb, a primejdie:

— Săriți!... Hei! Se prăbușește!... Fugiți! și își agită pe deasupra capului o cămașă albă, pe care și-o cumpărase în tîrg la Cîmpeni. Nimeni nu-l văzu, nu-l auzi. Fîșîitul monoton și surd de nisip, care vestea apropierea prăpădului, îi pătrunse în sînge, în creier, în oase. «Dumnezeule, ce să fac?» mai izbuti să se întrebe cu o ultimă sforțare brigadierul Pavel Porumb. Pentru o clipă obrajii i se goliră de sînge, apoi... trupul său mare se aruncă cu hotărîre pe panta abruptă.

Într-o fulgerare de o clipă brigadierii de jos au văzut trupul tovarășului lor prăbușindu-se moale în lutul răscolit de lopeți. Au sărit într-acolo. Din gură i se prelingea un fir de sînge în țărîna uscată a șantierului. Lîngă el zăceau ochelarii de ebonită, rupți în două. Înainte de a fi avut cineva vreme să-l întrebe ceva, el și-a înălțat mîna pe care o avea sănătoasă și, cu un suprem efort.

— De acolo... prăbușire... fugiți... prăbu... acum, arătă în sus Pavel Porumb, vorbind mai mult cu brațul său lung.

Brigadierii tresăriră. Luînd în brațe trupul căzut, ei fugiră departe, pe fundul văii. Se pare că nici nu avură timp să-și regăsească respirația că, undeva, în urma lor, se auzi, ca o revărsare de ape, vuietul prelung al prăbușirii. Peste o clipă, se profilară pe cer trombe înalte de colb de piatră măcinată, de nisip, care te orbea, îți intra în ochi, în gură. Mirosea a ars și uscat.

Pe fața lui Pavel Porumb se ivi o umbră de zîmbet, apoi își pierdu cunoștința... Îl reîntîlneam, așadar, după zece ani pe inginerul constructor Pavel Porumb. Aceeași față palidă, aceeași vorbă domoală, ușor cîntată, ardelenească, poate o leacă mai groasă, mai maturizată. Încolo, lunganul slab și deșirat de altădată, căruia a început să-i mijească o umbră de mustață.

Era o seară de decembrie cu ceață multă și mă aflam la o ședință de partid. Se vorbea despre un comunist.

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA • DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA •

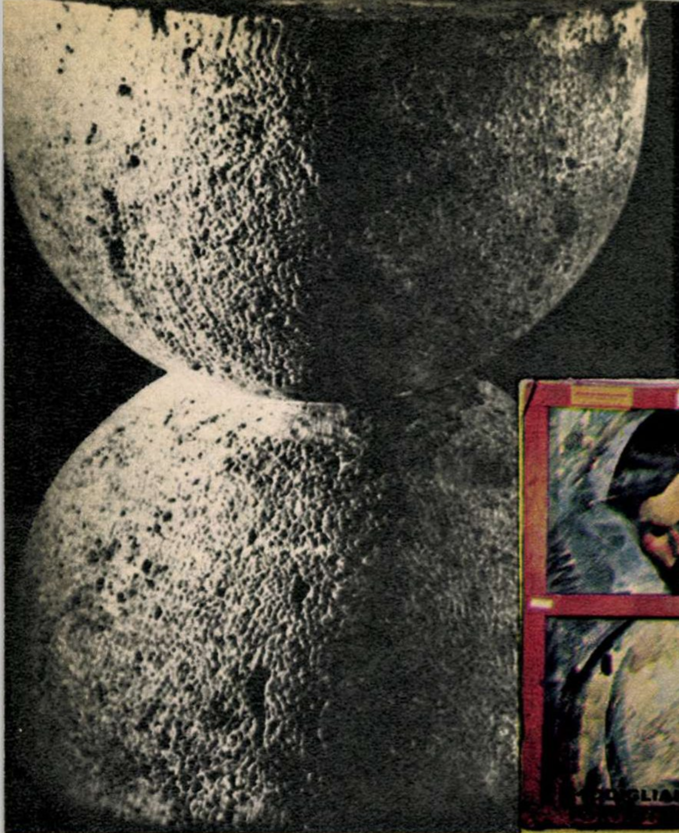

GALERIILE
DE ARTĂ
Cutezătorii

BRÂNCUȘI

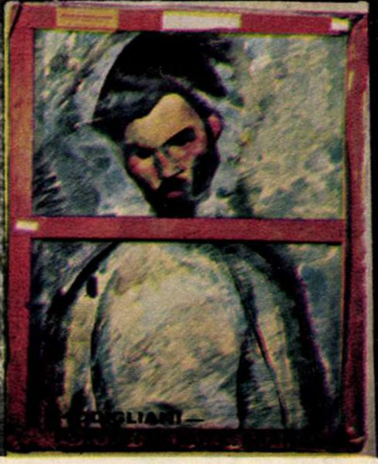

de **IULIAN MEREUȚĂ**

Există artiști care, cu mintea lor, cu viața lor, cu opera lor invață omenirea să gîndească și să se bucure. Sînt cei care intrînd în lupta cu materia rebelă o recreează conform dimensiunii lor interioare. Unul din acești bărbați s-a născut pe locurile noastre, nu departe de Tîrgul Jiu, într-o familie de țărani, care de generații trăiseră pe acest pămînt și au știut să-i asculte vraja, să-i înțeleagă poveștile. Copilul minunat care se născuse, minunat într-adevăr, căci avea în gesturi și priviri acea prevestire a geniului, se numea Constantin Brâncuși și avea să devină cel mai mare sculptor al acestui secol.

Pînă a ajunge aici însă Brâncuși a trecut printr-o aspră școală a desăvîrșirii de sine. Dar nu se cuvine să începem a o descrie fără a vorbi despre copilăria lui, despre vîrsta în care cel mai mic gest, cea mai simplă faptă, cuvintele și imaginile văzute au un nebănuit ecou mai tîrziu, în anii maturității. A trăit deci în satul în care s-a născut, alături de oamenii care se știu fii ai pămîntului și pe care îl înfrumusețează cu firea lor, cu așezările lor, cu mintea și viața lor simplă și frumoasă. Aici a învățat să asculte ca și părinții lui, și ca și părinții

---

FAN-TE ZILE

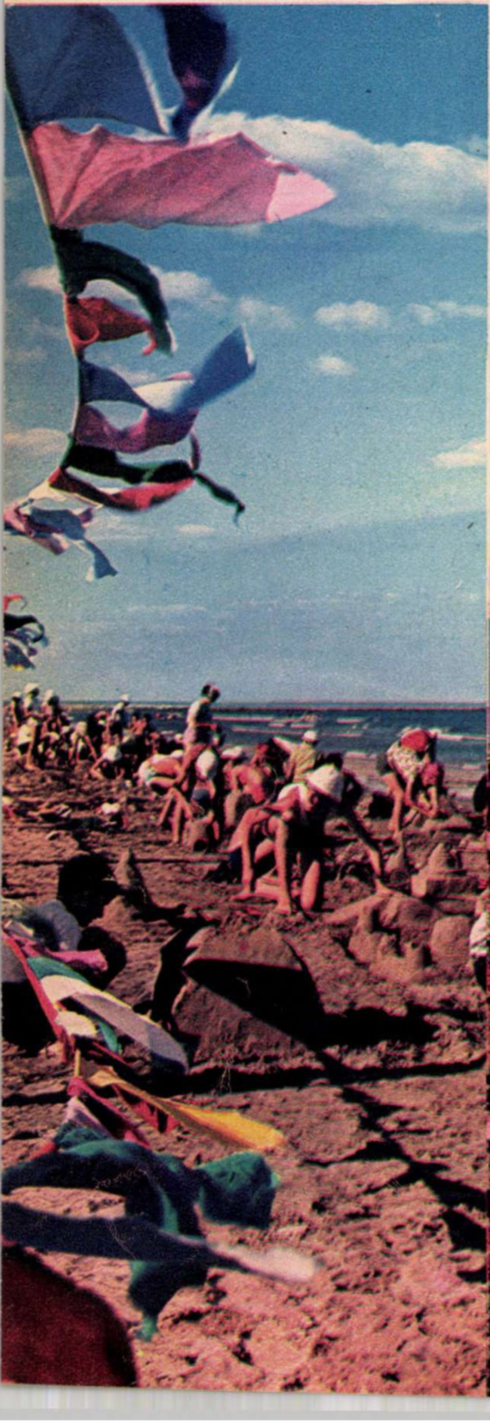

Plicul albastru pe care l-am primit la redacție aducea o veste într-adevăr neobișnuită. Era o invitație sosită de peste hotare, de la «Le Figaro», unul dintre marile ziare franceze, prin care, copiii aflați în vacanță la mare erau poftiți să participe la un original concurs de construcții în nisip. Firește, sînteți curioși să aflați cîteva date despre această invitație neașteptată. Ziarul «Le Figaro» organizează de mulți ani pe plajele Franței, în cursul lunii iulie, un astfel de concurs, în care participă copii de toate vîrstele. Zeci de fete și băieți aflați pe plajă se adună la data fixată și timp de două ore insuflă viață nisipului. Cum? Amestecat cu apă, împodobit cu scoici, pietricele și alge, nisipul ia formele cele mai neașteptate: castele medievale, cetăți de apărare, statui și monumente vestite în lume. Într-un cuvînt, îndemînarea, căreia i se adaugă cultura și zborul imaginației dau naștere unui pasionant joc. Premianții aleși din fiecare stațiune de pe malul mării sînt răsplătiți cu daruri, iar dintre ei se aleg doi din cei mai buni care sînt trimiși apoi la Paris. Acolo, pe baza unui nou concurs, sînt selectați premianții fazei finale. Vara trecută fericiții aleși au fost răsplătiți cu o călătorie în Marea Caraibilor și Kenya. Unde vor porni de data aceasta premianții? Vom afla mai tîrziu. Acesta este în linii mari regulamentul concursului.

— Merçi, Figaro, pentru invitație! Plajele noastre largi care se întind pretutindeni de-a lungul țărmului albastru al mării, sînt populate de mii de copii. Taberele noastre pionierești, aflate acolo, le oferă o vacanță plină de farmec, așa că invitația ta, care implică un plus de fantezie, o primim cu plăcere.

Care dintre pionierii participanți la concurs te vor vizita la Paris este o întrebare la care doresc răspuns, în primul rînd, cititorii noștri. La aceasta va răspunde prin paginile de față redacția Revistei «Cutezătorii» care a organizat concursul.

Așadar, iată-ne pe plajă. La ora aceea din zi mulți din cei aflați la Năvodari n-au mai ascultat chemările miraculoase ale mării, nici ale soarelui, nici ale plajei. Erau concentrați asupra parcelelor, bine delimitate, unde 79 de pionieri selectați în fazele intertabere porniseră să construiască. Uneltele lor erau simple: lopățele, site, greble, cuțitașe de sculptură (foto 1, 2)

Și dintr-o dată, miracol: nisipul și apa, aceste materii prime atît de simple, încep treptat, treptat să prindă viață. Mîinile modelează cu neliniște. O rotunjime de adăugat, un plus de înlătu-

Foto: GH. CUCU

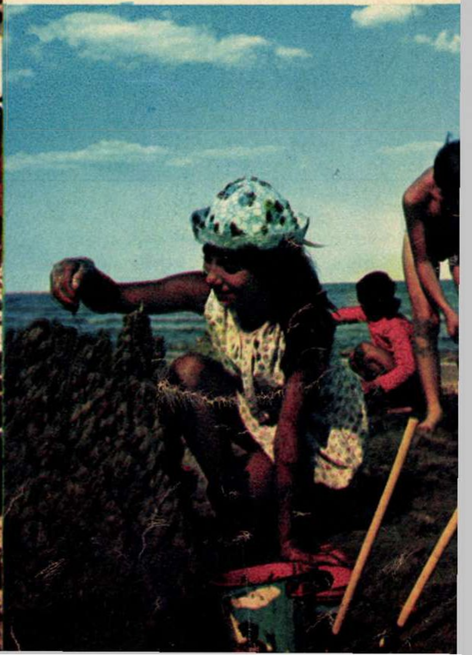

CAP DE FEMEIE

CAP DE COPIL

MUZA ADORMITĂ

PASĂREA ÎN SPAȚIU ▲

ATELIERUL LUI BRÂNCUȘI, PARIS

PASĂRE MĂIASTRĂ ▼

COCOȘUL SALUTÎND SOARELE

CUMINTENIA PĂMÎNTULUI

părinților lui glasul pămîntului, al pădurilor, al apelor, a învățat că fiecare din acestea au o poveste tainică și că pentru a o cunoaște trebuie să fii generos și înțelept. Aceasta a fost marea lecție a copilăriei lui Brâncuși și după cum vom vedea n-a uitat-o niciodată, ba mai mult,din aceasta și-a tras și izvorul operei sale.

Trecînd printr-o școală de arte și meserii în care mîinile lui agere au învățat să vorbească prin graiul tăcut al obiectelor, apoi în Școala de arte frumoase din București, Brâncuși s-a apropiat cu încă un pas de realizarea destinului pentru care fusese născut: sculptura.

Pretutindeni și-a uimit colegii și profesorii prin ușurința cu care gîndea, prin agilitatea cu care știa să supună lutul sau lemnul pentru a le face mai bogate, mai nobile. Dar existau oare în școlile pe care le-a urmat profesori care să-i îndrume pașii, iată o întrebare pe care și-a pus-o tînărul Brîncuși înainte de a lua o hotărîre. Prea strîmte erau cadrele școlii, prea vitrege erau condițiile din România de atunci, pentru aripile sale mari. Și iată-l pornind

(continuare în pag. 13)

Vacanței

de B. CARAGIALE

rat,o linie care se cere mai unduioasă. Și iată că, deodată, apare un om cu fruntea sprijinită în palme, prins cu toată ființa într-o maximă concentrare. Este un gînditor. Autorul Cristian Popescu (clasa a VIII-a, Constanța) dîndu-i ființă, a vrut desigur să ne arate chipul omului iluminat pe dinăuntru de capacitatea de a înțelege (foto 3).

«Bravo, Cristian! Ai fi meritat pe deplin premiul I pentru «Gînditorul» tău! Tu ai acordat atenție atît expresivității sculpturii, cît și calculului punctelor de sprijin, centrului de greutate și astfel ai învins dificultățile materiei.

Același «bravo» lui Alexandru Nestor (clasa a VIII-a, București), distins cu premiul I pentru lucrarea «Sarcofagul» (foto 4). Finețea fiecărei linii, amănuntele întregului desen în nisip, dovedesc migala cu care autorul și-a dus la capăt ceea ce și-a propus.

În afara celor două premii speciale, au mai fost distinse încă douăzeci de lucrări. Din păcate spațiul ne impune o selectare foarte strictă.

Priviți expresia năstrușnică a acestui cîine (foto 5) care pare gata de hîrjoană. Autoarea este Rodica Simion (București). Ceva mai încolo, într-un alt careu, aflăm un leu cu coama fioroasă și ghearele gata să sfîșie. Și cînd te gîndești că algele și scoicile atît de blînde i-au oferit autorului (Șoimu Constantin, Constanța) materialul pentru coamă și gheare! (foto 6).

O impresie deosebită prin monumentalitate a produs sculptura «Femeia dormind» aparținînd Cristinei Manolache (Constanța).

Mulți dintre concurenți s-au dovedit arhitecți cu înclinații spre lucrări extrem de complicate. Iată, de pildă, acest castel din țurțuri de gheață, datorită Cristinei Bigan (Constanța) a cerut autoarei nu numai răbdare, dar și ingeniozitate. Fiecare țurțur a fost lucrat din fire de nisip amestecate cu cîte un strop de apă (foto 7).

Un gust special pentru arhitectură dovedește și Florin Sporei (Constanța) în lucrarea sa «Fort militar» (foto 8). L-am urmărit pe careul său de construcție și ne-a plăcut precizia și rapiditatea sa în lucru. Sub ochii noștri, să recunoaștem, nițeluș uimiți, au apărut, rînd pe rînd, turnurile și podurile fortului, șanțurile de apărare, locurile de trecere dintr-o parte în alta.

Mănăstirile din nordul Moldovei, casa Ecaterinei Teodoroiu, de la Tg. Jiu, biserica lui Horea de la Muzeul satului din Cluj, Masa tăcerii a lui Brâncuși — pentru a nu menționa decît cîteva locuri celebre — au fost alese drept teme de către participanții la concurs, fiecare lucrare remarcîndu-se printr-un amănunt original.

La data cînd apare acest număr al «Cutezătorilor» cei doi premianți, Cristian Popescu și Alexandru Nestor, sînt în drum spre Paris. Să le dorim succes și la întîlnirea din capitala Franței.

A rămas departe întinderea albastră a mării care a fost martora ingeniozității și fanteziei lor.

CASTELE DE NISIP?

Pe plaja de la Năvodari am fost martorii apariției unui oraș fantastic. Ca în minunatele legende ale Olimpului, din spuma mării au apărut castele fermecate și statui uluitoare, recompunînd, pe dimensiunile a 200 metri pătrați, evoluția unor arte milenare. Să dorești să fii arhitect, dar în loc de cărămizi să ai la îndemînă doar microscopicele firișoare de nisip, să vrei să fii sculptor, dar materia să ți se pulverizeze în mîini, iată o situație mai mult decît obișnuită.

Dar celor 80 de sisifi moderni le mai rămînea ceva cu care aveau să învingă: talentul!

Poate tocmai de aceea, după 2 ore de muncă istovitoare a tinerelor talente, misiunea cea mai mai grea a revenit juriului. Acesta trebuia să cîntărească «greutatea» talentului investit în «castele» și «statuietele» răsărite pe malul mării.

Și astfel am putut constata cu încîntare, inexactitatea legendei cu fragilitatea castelelor de nisip, cînd ca liant este folosit talentul.

IULIU RAȚIU

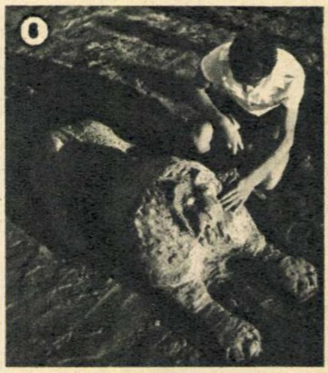

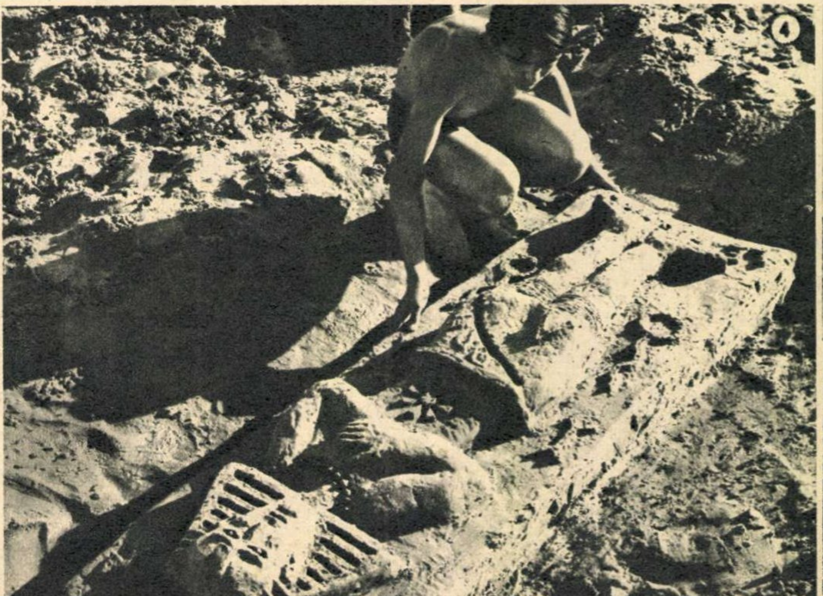

XXV VATRĂ A DEMNITĂȚII ȘI FERICIRII

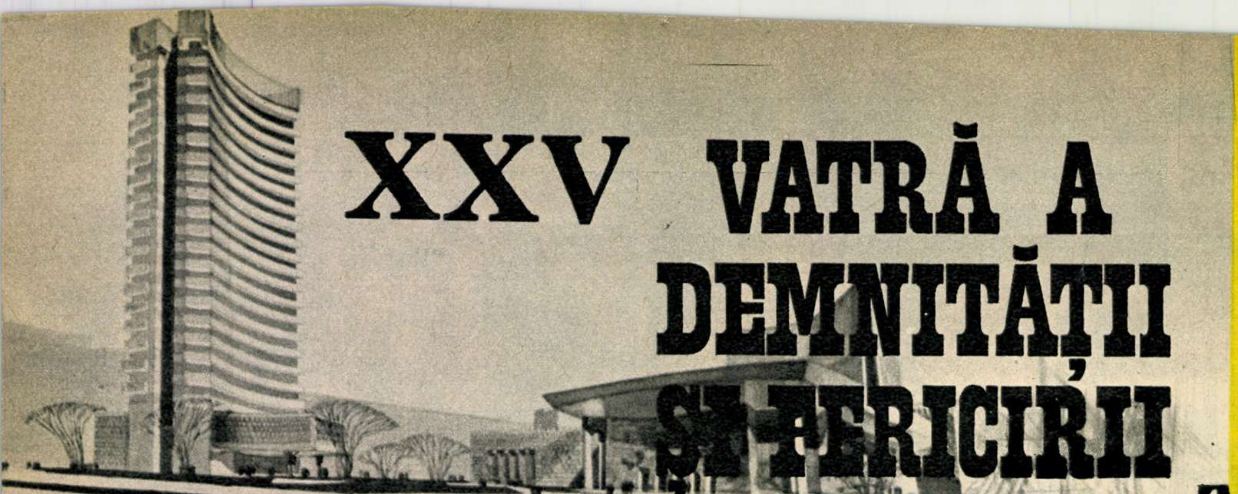

ROMANIA

de GHEORGHE TOMOZ

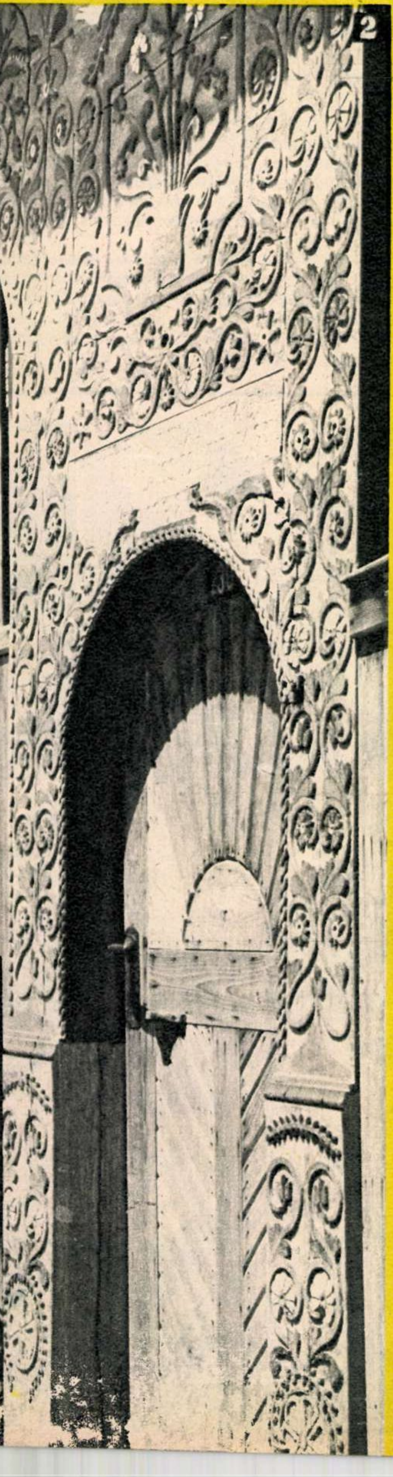

SĂRBĂTORIL

Cu ce putem înconjura — ca în caligrafiile cronicăreşti — pe albul filei, cifrele zilelor celor două sărbători cu care ne-a fost dăruit August-ul lui 1969? Aş vrea să fiu iscusitul zugrav de semne care îşi moaie peniţele de oţel în vopsele şi cerneluri cum nu s-au mai văzut şi, la lumina lunii ori a frunzelor de dimineaţă împodobeşte zăpada hîrtiei cu flori dibace, alcătuiri suave de lujere şi spice, fişii de mătase lunecînd pe lespezi de cretă, păsări cu aripi străvezii, nori şi vîrfuri de munţi de culoarea brînduşei.

Lesne aş orîndui în vers cuvintele pe care le aşez spre ascultare aici, aproape de auzul vostru, oameni de pretutindeni unde e Ţara, dar n-o fac fiindcă îmi place să le ştiu sunînd şi urmîndu-se cu firescul vorbirii noastre de toate zilele şi de toate nopţile. Vreau să vă semene. Să le confundaţi cu vocile voastre nerostite. Nici nu e nevoie de vers, colbul sfînt, de diamante şi safire, al poeziei se aşază mai cu seamă pe cuvintele voastre, rostite, şoptite, strigate, în adîncul minei ritmate de bulgării de minereu, despicaţi de tîrnăcop, pe şantierul oraşului nou ori în faţa vetrelor de foc ale uzinelor.

Fie cuvîntul ceea ce e Dunărea pentru pămîntul românesc, pragul de argint pe care se sprijină gleznele rîurilor şi munţilor. Fie cuvîntul ceea ce e cîmpia cu spice coapte: marama învăluind chipul de pîine şi de ceară, de stup al ţării.

Pentru acest voievodal chenar de pisanie pe care aş îndrăzni să-l desenez să găzduiască numele sărbătorilor din August, ar trebui să împletesc şerpui-

9

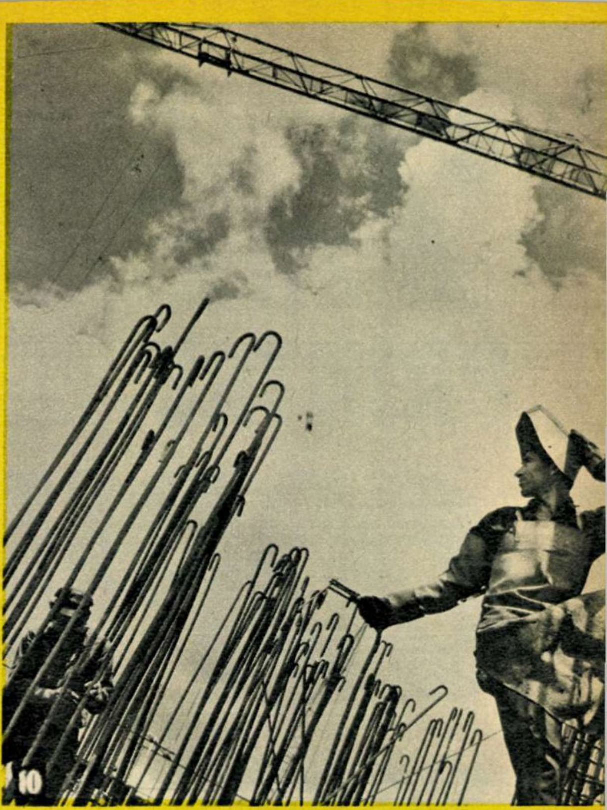
10

LUI AUGUST

toare cununi în care aripa rîndunicii să întîlnească frumoasa creastă a stejarului în care florile să licărească alături de stele... Mi-ar trebui să fac din slove ceva care să semene marginilor lacului în inima căruia își deschide pleoapele, nufărul alb.

Poporul doinelor și al Mioriței făurește azi, condus de către Partidul Comunist Român spre fericită împlinire istorică, se regăsește în ritmul trepidant al zilelor lui August ca o forță de nesecată prospețime, luminoasă vatră a încrederii și bucuriei.

Congresul al X-lea al partidului, e, ca într-o carte cu file de aur, «prefața» capitolului care e aniversarea jubiliară a Eliberării.

Printre cei ce omagiază sărbătorile lui August se află și purtătorii cravatelor roșii care privesc cu dragoste și cu adîncă recunoștință pașii spre viitor ai țării.

«Pe-un picior de plai
Pe-o gură de rai»...

...«cadrul» marilor începuturi ale neamului românesc își trăiește adevărata tinerețe. Pămîntul rodnic al țării e iluminat de învăpăierea steagurilor roșii.

O imagine care devine realitate sub ochii noștri: ansamblul urbanistic Teatrul Național (1) Dantelărie în lemn (2) Copii oșeni în frumoasele lor costume (3) Grandioase harpe ale luminii, ce străbat țara în lung și în lat (4) Darul de început de an școlar — manualele școlare primite gratuit (5) La biblioteca căminului cultural (6) Asistență medicală la sat (7) Arhitectură modernă pe țărmul Mării Negre (8) București — secvență cotidiană (9) O imagine prezentă pe toate meleagurile țării: constructori pe schele (10) Poartă maramureșană (11) Comori ale artei populare (12) Piatra Neamț — nocturna (13) Mesager românesc al mărilor și oceanelor (14)

11

12

13

14

7 ZILE PRINTRE COPIII SOVIETICI

După o călătorie lungă de... patruzeci și cinci de ore, acceleratul București—Moscova oprește într-una din marile gări ale capitalei Uniunii Sovietice. În sfîrșit, iată-mă scăpată de furnicarul gării și aruncînd prima privire spre rîul Moscova, oglindind jucăușele raze solare ale amiezii de vară spre silueta dantelată a zidurilor Kremlinului și a clădirilor amețitor de înalte din jur. O dorință copilărească mă împinge parcă, s-o pornesc grabnic pe jos, să fac cunoștință imediat cu toate acestea. Dar iată că un taxi mă întîmpină împreună cu cei ce mă vor însoți la redacția ziarului «Pionerskaia Pravda».

«JURIUL VĂ AȘTEAPTĂ!»

— sînt cuvintele ce mi se adresează după un călduros bun-venit. Și aceste cuvinte mă trezesc din contemplarea panoramei moscovite. Probabil că voi vedea tot ce se poate vedea într-o scurtă vizită, însă pînă una-alta, sînt membra juriului internațional al concursului tradițional de desene ale copiilor «Eu văd lumea» organizat de Pionerskaia Pravda.

Munca juriului se dovedește a fi destul de grea și plină de răspundere. În cursul cîtorva zile lucrăm diminețile, ba chiar și după-amiezele. Din cele 120 000 de desene sosite din 47 de țări, juriul va trebui să aleagă pe cele mai bune. O mie cinci sute de desene vor fi expuse în sala Academiei de Pictură. Două sute dintre autorii lor vor primi medalii, diplome, suveniruri. Insă pe cît e de grea, pe atît de frumoasă e această activitate. Nu obosești privind manifestările originale în linii și culori ale fanteziei copiilor. Și mai e ceva: bucuria pe care o resimt, mîndria de a primi felicitările în mod special din partea juriului pentru desenele cu care participă copiii României la acest concurs. Din cele cincizeci și două de desene, majoritatea sînt calificate printre «cele mai bune» și alese pentru expoziție.

«IATĂ MOSCOVA!»

— ne spune ghidul, după terminarea lucrărilor juriului. Ce-i drept, deocamdată doar un tur al orașului, efectuat cu microbuzul. Dar în timpul șederii mele la Moscova, am prilejul să vizitez chiar în repetate rînduri vestita Piață Roșie cu Kremlinul și Mausoleul în care odihnește marele conducător al proletariatului, V.I. Lenin; monumentele lui Karl Marx, Pușkin, Lermontov, Gorki; uriașul hotel Rossia și biserica Vasili Blajenîi — edificii ale stilului arhitectural rusesc original nou și vechi; Galeriile Tretiakov care însumează cele mai valoroase comori ale picturii rusești reprezentînd diverse școli și tendințe. Rîul Moscova, pe unde m-am plimbat cu vaporașul de agrement «Ceaika» («Pescărușul»); Palatul pionierilor cu multiplele activități interesante în cercuri, dintre care cel mai deosebit mi s-a

EXCURSIE PE GLOB

Moscova—Piața Roșie

părut cercul micilor cosmonauți. Aparate speciale pentru simularea condițiilor unui zbor în spațiul cosmic, a posibilității de activitate a omului în stare de imponderabilitate — iată «mobilierul» aceştei cabine «spațiale», ai cărei tineri cutezători sînt onorați adesea de vizita și staturile unor adevărați cosmonauți, ca Beregovoi de pildă.

«POFTIȚI ÎN VAGOANE»

— sîntem invitați prin intermediul difuzoarelor gării Kiev. Îmi doresc și mie și Moscovei «noapte bună!», iar în dimineața zilei următoare ne primeşte unul din cele mai vechi orașe ale Uniunii Sovietice, Kievul, cu frumoasele sale clădiri construite în stil specific ucrainean, cu complexul de edificii arhitectonice ale secolelor XI—XVIII ce se află pe teritoriul fostei mănăstiri Sofia. Aici, pe o suprafață de peste 5 ha se află construcții care reflectă cuceririle vechii arhitecturi ruse și ucrainiene, ale picturii, ale sculpturii în lemn și piatră. Însă dintre frumoasele amintiri din Kiev poate cea mai viu întipărită îmi va rămîne vizita făcută în tabăra de pionieri Nadejda Konstantinovna Krupskaia, și cea de la Stația centrală a tinerilor naturaliști din Kiev precum și în tabăra care îi aparține.

«Pionier astăzi — pionier întotdeauna» — citesc deviza taberei Krupskaia. unde cîte 270 de copii își petrec — în trei schimburi — o lună din vacanța de vară. Biblioteca, clubul, baza sportivă cu un mare bazin de înot, parcurile si terenurile de joacă — iată cîteva din mijloacele mulțumită cărora tabăra și zilele de vară petrecute aici rămîn o amintire de neuitat. Și, bineînțeles, adăugăm veselia, fantezia, jocurile, cîntecele nelipsite în asemenea împrejurări.

La stația centrală a tinerilor naturaliști a Ucrainei activitatea se desfășoară în cadrul secțiilor micilor agrochimiști, biochimiști, botaniști, zoologi — în total 10 secții. Ei organizează concursuri pentru cele mai reușite experimente, concurs pentru crearea celui mai frumos spatiu verde în jurul școlii, expoziții ale florilor și legumelor îngrijite de ei, iar vara și-o petrec în tabăra amplasată pe teritoriul Stației. «Lascavo prosima» — Bine ați venit! citesc în ucraineană deasupra intrării. E o pitorească tabără în corturi, unde au sosit naturaliști de pe întreg cuprinsul Ucrainei. Volodea Jemciuk din satul Iamnița e pentru prima dată în această tabără, dar nu i-a fost deloc greu să se acomodeze. Azi, de pildă, e de serviciu și ca atare, se ocupă de udatul florilor, de ordinea în corturi, de servirea meselor în bune condiții ale autoservirii. Natașa Timoșenko din satul Veșniaki îmi povestește cîte ceva despre activitatea cercului lor de naturaliști care organizează seri ale tinerilor miciuriniști, sărbătoarea recoltei, ziua păsărelelor, sărbătoarea florilor.

Multe, foarte multe activități pionierești (și nu numai aci, dar pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice) sînt închinate sărbătoririi a centenarului nașterii lui V.I. Lenin.

Revenind la Moscova, un semn turistic îmi indică:

«VIZITAȚI CASA MEMORIALĂ V.I. LENIN»!

La 35 kilometri de capitala Uniunii Sovietice, pe malul rîului Pahra, într-un peisaj pitoresc se află Leninskie Gorki. Aici, în casa construită pe colinele satului — casă vestită în toată lumea — a trăit Lenin între anii 1918—1924, aici s-au născut multe din genialele idei leniniste.

Banca lui Lenin... Copacii lui Lenin... Însemnările lui Lenin...

În atmosfera de pietate care te cuprinde străbătînd aleile, apoi camerele, îți amintești fără să vrei versurile lui V. Maiakovski:

> «Lenin a trăit!
> Lenin trăiește!
> Lenin va trăi!»

Contemplînd obiectele din încăperi: vechiul pian, fotografiile de pe pereți, biroul de lucru pe care sînt ochelarii, calendarul, coala de scris, tocul și călimara, ai senzația că Lenin poate să apară în orice clipă, să se așeze familiar la masa de lucru,

Dar Lenin trăiește nu numai în Casa memorială din satul Gorki. L-am simțit trăind cînd am admirat uriașul turn al televiziunii, edificiul cosmonauților, clădirile cu 24 de etaje, podurile uriașe precum și stațiile de metrou, taberele sau palatele pionierești. L-am simțit trăind prin continuatorii ideilor sale, prin realizările constructorilor comunismului.

ECATERINA BOKOR

1 Elevii Școlii generale nr. 201 din Moscova și-au alcătuit un muzeu de artă populară. Cusăturile, sculpturile în lemn, broderiile, vechile articole de uz casnic sînt adunate din diferitele colțuri ale țării.

2 Scriitorul Lev Kassil și fostul campion mondial de șah Vasili Smîslov printre tinerii șahiști ai Palatului pionierilor din Moscova.

3 O partidă interesantă a șahiștilor din tabăra «Moscvici».

4 Casa memorială din Leninskie Gorki.

5 Smolensk. Cercul «Micii automobiliști» în acțiune.

6 Kiev. O dimineață plină de soare în tabăra de pionieri N.K. Krupskaia.

Escalele unei cupe

La Muzeul sporturilor din Moscova sînt expuse cupele și celelalte premii transmisibile cucerite de sportivii sovietici.

Cupa «Val Barker» din fotografie — unul dintre puținele trofee acordate la Jocurile Olimpice — este destinată celui mai «tehnic» boxer. Ea a fost dăruită în 1934 Asociației internaționale de box amator de către Val Barker. Înainte de ultimul război mondial, cupa a fost disputată o singură dată, revenind boxerului american de categoria muscă L. Laurie.

După război, în 1948, la cea de-a XIV-a ediție a J.O. de la Londra, cupa «Val Barker» a fost adjudecată semigreului sud-african G. Hunter, iar [illegible] *(categoria mijlocie).*

Fotografie reprodusă după revista ilustrată „Uniunea Sovietică"

Vedere din Moscova

HARALAMB ZINCĂ

Roman foileton

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ

O scrisoare - un prim indiciu

Sorin Tudoran mi-a răspuns mult mai repede decît mi-am închipuit; într-un stil sobru îmi mulţumea pentru deciziunea luată şi-mi făgăduia să răspundă fulger la toate chemările mele. «*Din păcate, sînt sărac în documente*, îmi scria fiul aviatorului. *Însă, cotrobăind prin lucrurile mamei, am găsit o scrisoare datînd din toamna anului 1945. Mi se pare că ea ar putea constitui un indiciu... un capăt al firului, dacă mă pot exprima astfel. O s-o citiţi şi cred că îmi veţi da dreptate... După toate probabilităţile, tatăl meu trebuie să fi avut o fire închisă. Fără să fi fost ursuz ,era puţin comunicativ. Cum altfel aş putea să-mi explic faptul că, în urma stăruitoarelor mele investigaţii, n-am izbutit să identific decît trei prieteni şi camarazi de-ai părintelui meu. (Pe autorul scrisorii nu l-am mai pus la socoteală). Iată numele şi adresele lor:*

1. Mircea Popa, locotenent în rezervă, Bucureşti, str. Elena Cuza nr. 5,telefon 11.43.25.

2. Petre Langa, locotenent în rezervă, Braşov, str. Lungă 45.

3. Eugen Galbă,locotenent în rezervă, Roman, str. Ştefan cel Mare 105.

Domiciliul lui Florin Racoviceanu, autorul scrisorii, n-am izbutit să-l stabilesc. Atenţie! Cel indicat pe plic nu corespunde.

Am extras din răspunsul lui Sorin Tudoran numai acea parte care interesează ancheta noastră. În prima fază, nu am prea stăruit asupra listei cu cei trei prieteni, ci m-am grăbit să iau act de ceea ce necunoscutul meu amic numea... «*un capăt al firului*». M-am aşezat în fotoliu şi, după ce mi-am aprins pipa, m-am apucat să citesc epistola găsită de Tudoran printre lucrurile mamei sale.

«*Stimată doamnă,*

Rîndurile dv. m-au mişcat profund. Vă înţeleg durerea, neliniştea, frămîntările. Puiu, deşi nu era prea vorbăreţ, nu o dată mi-a povestit de fericirea sa de a vă fi întîlnit. Vă iubea, îşi adora căminul şi încerca,prin pilda sa, să ne convingă şi pe noi, celibatarii, să ne căsătorim. Nu, nu greşesc cînd scriu că Puiu a avut un suflet mare, de adevărat aviator de vînătoare. Doamnă, îmi scrieţi că la 25 septembrie se va împlini un an de cînd a fost dat dispărut fără urmă şi mă întrebaţi ce ştiu despre această ultimă zi din viaţa soţului dv.? Sînt dezolat, doamnă, dar nu vă pot răspunde, pentru simplul motiv că, în ultima perioadă, noi n-am mai fost împreună. Cu totul întîmplător, am aflat şi eu de la foştii mei camarazi de escadrilă că Puiu ar fi fost dat dispărut. N-aş vrea să mă înţelegeţi greşit. De aceea, o precizare este absolut necesară. Trebuie să ştiţi, doamnă, că m-am despărţit de Puiu în dimineaţa zilei de 24 august şi de atunci nu l-am mai văzut. Pînă atunci, amîndoi am făcut parte din aceeaşi escadrilă. Am zburat de multe ori împreună, şi în celulă, şi în patrulă. Era un as al zborului de vînătoare — măiestria, voinţa şi stăpînirea sa de sine deveniseră proverbiale. Era şi un foarte bun camarad; Îl iubeam şi-l preţuiam. Dacă vă mai amintiţi, în perioada aceea escadrilele Grupului 5 Vînătoare se aflau pe aerodromul de la Mamaia-sat, cu hitleriştii în coastă.

În noaptea de 23 spre 24 august, eu şi cu Puiu am fost invitaţi de către nişte aviatori germani la un pocher, în baracamentul lor. N-am refuzat invitaţia. Trebuia într-un fel să ne trecem timpul. Eu jucam prost. În schimb Puiu, fără a fi un pătimaş, juca uluitor. Ne-am aşezat în jurul mesei, a început partida. Ni s-a servit şi cîte un coniac. Puiu era în mînă bună. Un aparat de radio fixat pe postul Bucureşti transmitea muzică patriotică. N-am prea acordat atenţie faptului ăsta. Pe urmă, a intervenit vocea crainicului care ne-a avertizat că o să ne transmită un comunicat important. M-am uitat la Puiu. El s-a uitat la mine. Ofiţerii germani îşi închipuiau, pe semne, că schimbul nostru de priviri ar fi în legătură cu partida de cărţi. Nu înţelegeau româneşte. Apoi, a intervenit ştirea că la Bucureşti s-au petrecut evenimente hotărîtoare, că noul guvern a hotărît să înceteze războiul cu Naţiunile Unite şi să semneze armistiţiul. Eu mă zăpăcisem.

Puiu mi-a şoptit să fim cu ochii în patru şi să alegem «momentul cel mai potrivit pentru a ieşi din... joc». În continuare însă trebuie să vă spun că partida noastră de cărţi a avut o evoluţie dramatică. Mai întîi nemţii ne-au declarat prizonierii lor, iar ceva mai tîrziu, ostaşii noştri au încercuit barcamentele comandamentului german, declarîndu-i prizonieri pe cei ce cu puţin înainte, ne declaraseră pe noi prinşi. Toate acestea s-au petrecut în cursul nopţii de 23 spre 24 august. Pe Puiu surprinzătorul sfîrşit al partidei de pocher l-a înveselit. Făcea într-una haz pe seama prizonieratului nostru, apoi pe seama noilor prizonieri. Se înţelege, nu ne-am mai culcat.

În dimineaţa zilei de 24 august, soţul dv. a primit ordin să zboare la Bucureşti şi să aducă solda ofiţerilor. Urma să zboare cu un «Nardi» — un avion de şcoală, cu două locuri, foarte greu de manevrat. Îmi amintesc bine acest moment, căci Puiu n-a zburat singur, ci însoţit. A avut un pasager la bord. Un civil, fratele comandantului de escadrilă. Ţinînd seama de evenimentele care aveau loc, comandantul l-a rugat să-l ducă pe frate-său pînă la Pipera, de unde cu o maşină avea să plece acasă la Ploieşti, Nu era o treabă regulamentară, dar se mai întîmpla. Deci soţul dv. a decolat cu Direcţia Bucureşti avînd la bord un civil. Nu l-am văzut cînd s-a desprins de pămînt. Eram în baracă, întins pe pat. După patru sau cinci ceasuri urma să se întoarcă. Puiu însă nu s-a mai întors în ziua aceea, nici în următoarele. De atunci, nu l-am mai întîlnit. Nu ştiu ce s-a întîmplat, unde l-au surprins luptele din Bucureşti. Pe urmă, reorganizarea de după 23 august a aviaţiei ne-a despărţit definitiv. După cîte ştiu, el a fost repartizat pe front, în cadrul Grupului 2 vînătoare, care se găsea pe aerodromul de la Turnişor, lîngă Sibiu.

Vestea că Puiu Tudoran, acest şoim al aviaţiei româneşti, a căzut la datorie, m-a îndurerat şi pe mine profund.

Doamnă, îmi dau seama cît vă este de greu şi aş fi fericit să ştiu că rîndurile mele au izbutit cît de cît să vă aline suferinţa.

Cu deosebit respect,

FLORIN RACOVICEANU

10 septembrie 1945

După lectura scrisorii, m-am văzut nevoit să recunosc că Sorin Tudoran a avut dreptate: epistola lui Florin Racoviceanu reprezenta întradevăr un indiciu, un... capăt al firului pe care aş fi putut să-l urmez. Aşadar, pilotul Puiu Tudoran s-a aflat în noaptea de 23 spre 24 august pe aerodromul de la Mamaia, apoi, de dimineaţă, a decolat spre Bucureşti cu un civil la bord, urmînd să ridice din Capitală solda camarazilor săi. Pînă aci, lucrurile mi se păreau clare. Însă Puiu Tudoran nu s-a mai înapoiat la bază. De ce oare? Ce s-a întîmplat cu dînsul după ce a decolat de pe aerodromul militar de la Mamaia? Unde a aterizat? Pe unul din aerodromurile din jurul Capitalei sau în altă parte? A ridicat sau nu solda camarazilor săi? Dacă da, de ce nu s-a mai întors la ai lui? Iată cîteva din întrebările stîrnite de citirea scrisorii. Acum eram obligat moralmente să caut răspunsuri la toate aceste întrebări. Doi oameni ar fi putut să mă ajute — Florin Racoviceanu şi civilul din carlinga avionului. Mai trăiau oare?

(VA URMA)

CÎŞTIGĂ UN CART NUMAI CINE PARTICIPĂ LA...

SALONUL
AUTO
MOBILISTIC
Cutezătorii
Prezintă
PROF. PARBRIZ

Fantezia onomastică a creatorilor de automobile e nelimitată. Producătorul italian De Tomaso şi-a botezat această maşină «Mangusta». Oare să fie atît de sprintenă ca acel pachet de reflexe care e adevărata mangustă? În orice caz, la cei 240 km pe oră pe care-i atinge maşina — are 8 cilindri, o capacitate de 4 700 cm³ şi 305 CP (SAE)- un lucru e sigur: reflexe de mangustă trebuie să aibă şoferul...

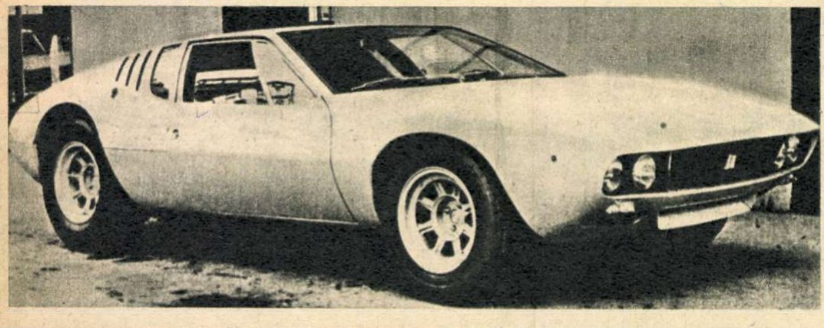

Şi acum, trecem la următoarea întrebare pentru voi. Înainte de asta aş vrea însă să le transmit celor cîteva sute de cititori care ne-au scris că n-au putut procura nr. 28 al revistei noastre, în care a apărut regulamentul concursului: Dragii mei, împrumutaţi-l de la prieteni! Pot însă să vă spun pe scurt despre ce e vorba: începînd din numărul 29 al revistei, publicăm la această rubrică, pe lîngă fotografia unei maşini, o întrebare. Trebuie să completaţi răspunsurile, să decupaţi desenul pe linia punctată şi să ne trimiteţi la redacţie toate desenele odată, *la sfîrşitul concursului (deci după cel mult trei zile de la apariţia numărului 43). În total sînt 15 întrebări. Autorul celor mai bune răspunsuri va primi un CART, un echipament de PILOT şi dreptul de a participa la proximul RALIU pionieresc de carturi.*

BRÂNCUȘI

(Urmare din pag. 7)

într-o mare călătorie pe care n-ai crede-o: pe jos pînă la Paris.

Parisul nu-și întîmpină oaspeții cu pîine și sare și nici cu amabilități. A trebuit să îndure multe suferințe, dar ce însemnătate aveau pe lîngă faptul că se putea afla în miezul acelor frămîntări care aveau să nască arta plastică a evului modern? Înzestrările lui Brâncuși aveau să fie în curînd remarcate și se spune că însuși celebrul sculptor francez, Auguste Rodin i-ar fi cerut să lucreze în același atelier cu el. «Nu, — a fost răspunsul — la umbra marilor copaci nu crește decît iarba. El, îndrăznețul Brâncuși voia să fie stejar, nu un simplu fir de iarbă trăind temător la umbră. Încă din anii de școală în București, mlădițele acestui stejar scormoneau pămîntul pentru a ajunge la esențele lui primare. Lucrările lui de atunci «Rugăciunea» sau «Cumințenia pămîntului» arătau că Brâncuși vede sculptura ca un loc în care se întîlnesc esențele cele mai pure, dezghiocate din coaja aparențelor banalității. Treptat lucrările lui Brâncuși impuneau ideea că o formă sculpturală este cu atît mai frumoasă, cu atît mai cuprinzătoare în gînduri și emoții cu cît este mai pură, mai curată, că există un grai al acestor forme mai bogat și mai emoționant decît contorsionarea trupurilor, decît figurile răvărșite sculptate de contemporanii săi. Voia ca prin puritate să ajungă la generalizare, așa cum voia, într-o vestită sculptură «Pasărea măiastră» să redea nu un zbor oarecare ci însăși esența zborului. Înțelesurile acestea le desprinsese din arta populară, de la meșterii anonimi ai satului și poporului său care eliminau orice era încărcătură, amănunt fără expresie. Cînd într-un moment de glorie a fost invitat în țară să realizeze ansamblul monumental, cunoscut azi în toată lumea, la Tg. Jiu s-a văzut cît de departe mersese gîndirea lui genială. În locul unor statui oarecare, fără expresie și fără noblețe, Brâncuși a ridicat către ceruri Coloana fără sfîrșit. Romburile acestea zvelte, proiectate după o savantă știință ce pare simplă doar ignoranților și conținînd în ele ceva din substanța artei populare românești se avîntă înspre infiniturile visate de sculptor ca o dorință a întregii omeniri și pentru că a reușit acest lucru opera lui are acel caracter de universalitate caracteristic geniilor. «Am făcut și eu pași pe nisipul eternității» spunea Brâncuși, dar departe de a fi un semn de orgoliu, vorbele lui dovedesc cunoașterea de sine a unui mare artist care a revoluționat prin gîndirea și opera lui arta secolului douăzeci. Recunoașterea lui ca atare înseamnă deopotrivă recunoașterea ideii că indiferent de mărimea unei țări sau a unui popor, geniile acestora se deschid cu mintea și cu fapta întregii omeniri.

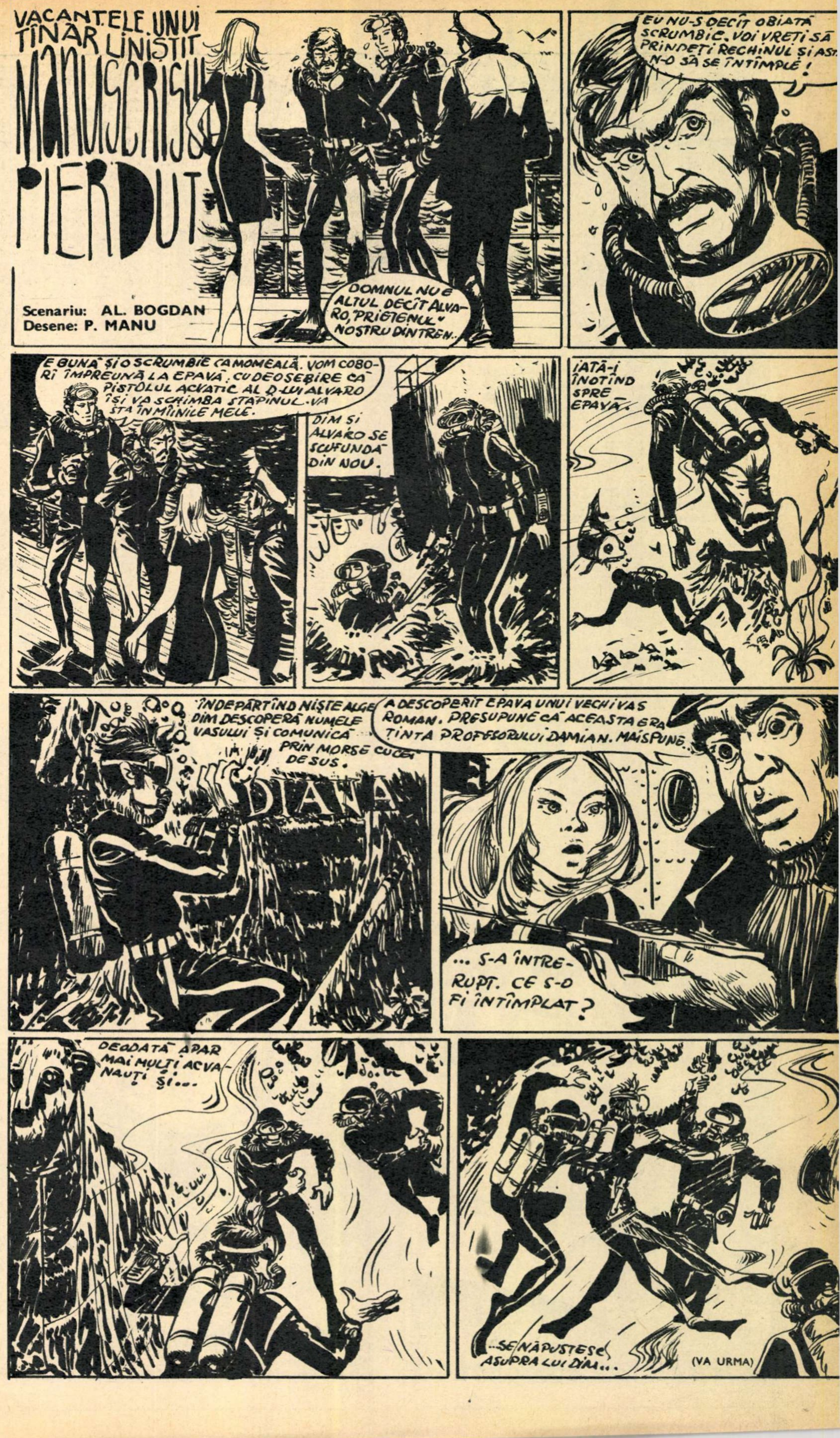
VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT
MANUSCRISUL PIERDUT
DOMNUL NU E ALTUL DECÎT ALVARO, „PRIETENUL" NOSTRU DIN TREN..
EU NU-S DECÎT O BIATĂ SCRUMBIE. VOI VREȚI SĂ PRINDEȚI RECHINUL ȘI AST- N-O SĂ SE ÎNTÎMPLE!
E BUNĂ ȘI O SCRUMBIE CA MOMEALĂ. VOM COBORÎ ÎMPREUNĂ LA EPAVĂ. CU DEOSEBIRE CĂ PISTOLUL ACVATIC AL D-LUI ALVARO ÎȘI VA SCHIMBA STĂPÎNUL. VA STA ÎN MÎINILE MELE.
DIM ȘI ALVARO SE SCUFUNDĂ DIN NOU.
IATĂ-I ÎNOTÎND SPRE EPAVĂ.
ÎNDEPĂRTÎND NIȘTE ALGE DIM DESCOPERĂ NUMELE VASULUI ȘI COMUNICĂ PRIN MORSE CELOR DE SUS.
DIANA
A DESCOPERIT EPAVA UNUI VECHI VAS ROMAN. PRESUPUNE CĂ ACEASTA ERA ȚINTA PROFESORULUI DAMIAN. MAI SPUNE..
... S-A ÎNTRERUPT. CE S-O FI ÎNTÎMPLAT?
DEODATĂ APAR MAI MULȚI ACVANAUȚI ȘI...
...SE NĂPUSTESC ASUPRA LUI DIM...

Scenariu: AL. BOGDAN
Desene: P. MANU

(VA URMA)

„Marele drum al INCAŞILOR”

— 2 —

Scenariu: DARIE NOVĂCEANU
Desene: MIHAI SÎNZIANU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRE DENT: DUPĂ CE S-A OPRIT CU CORĂBIILE LA ȚĂRMURILE DE LA TUMBES, PIZARRO, ATRAS DE AURUL LUI ATAHUALPA, REGELE INCAS, SE ÎNDREAPTĂ CU OAMENII SĂI SPRE CAJAMARCA. ATAHUALPA, RETRAS ÎN PĂDURE, CU TREI MII DE RĂZBOINICI, EVITĂ LUPTA.

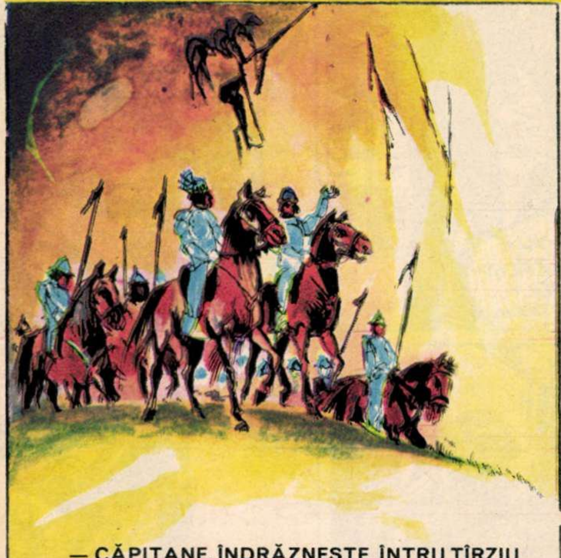

— CĂPITANE, ÎNDRĂZNEŞTE ÎNTRU TÎRZIU ALMAGRO, MERGEM DE TREI ZILE ŞI NU SE MAI ARATĂ NICI UN REGE.

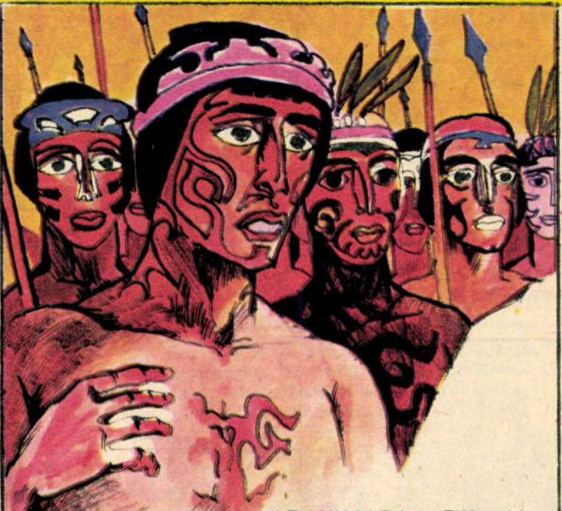

— ATAHUALPA, FIU AL SOARELUI ŞI STĂPIN AL NOSTRU ŞI AL LUMII, SPUNE RĂZBOINICUL VILCANOTA, E POATE TIMPUL SĂ LE DĂRUIM SĂGEȚILE NOASTRE.

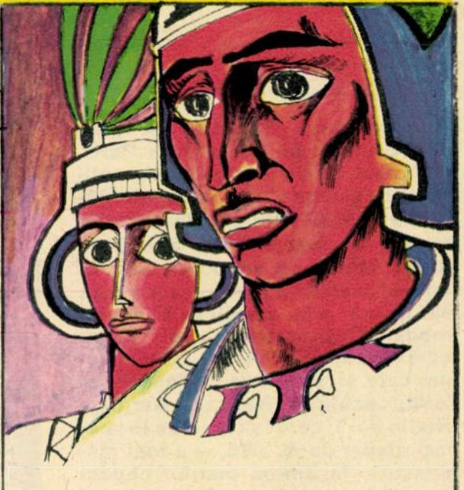

— NU, VILCANOTA — RĂSPUNDE ATAHUALPA. PE ACEŞTIA NU-I PUTEM UCIDE. DOAR MARELE ZEU, VIRACOCHA, I-AR MAI PUTEA ÎNFRÎNGE. NOI SĂ-I AŞTEPTĂM CA PE OASPEȚI.

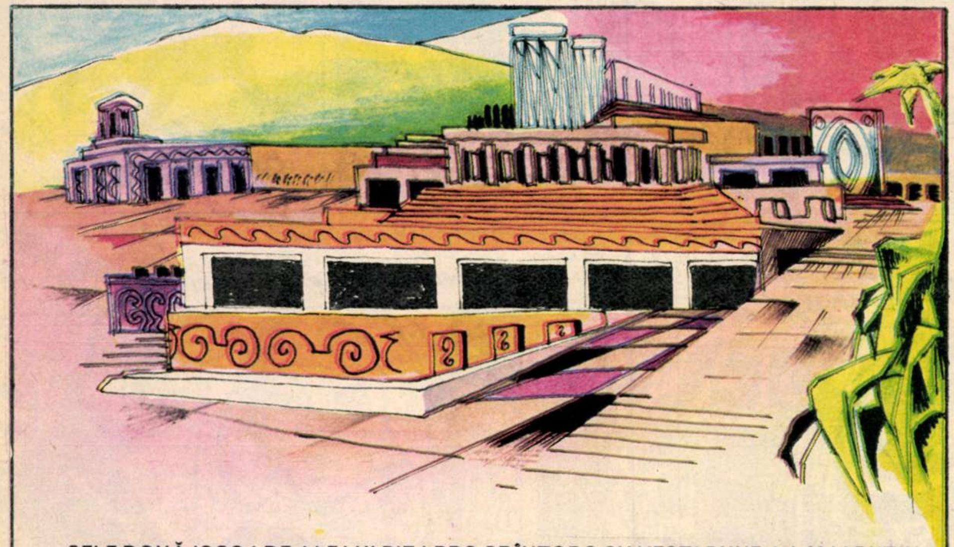

CELE DOUĂ ISCOADE ALE LUI PIZARRO SE ÎNTORC CU VEŞTI BUNE: LA MAI PUȚIN DE DOUĂ LEGHE, ÎNTR-O VALE PLINĂ DE ARBORI NECUNOSCUȚI, SE AFLĂ UN PALAT STRĂLUCITOR.

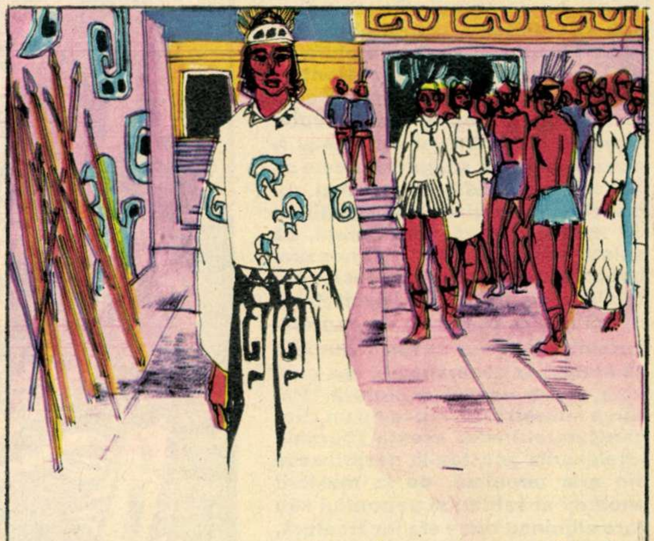

ATAHUALPA A PORUNCIT RĂZBOINICILOR SĂI SĂ LASE ARMELE ŞI AŞTEAPTĂ ÎN PIAȚA DIN FAȚA PALATULUI SĂU.

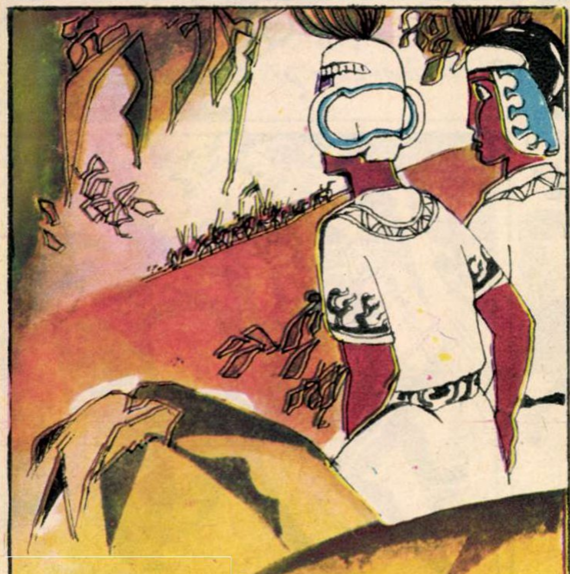

TUPAC ŞI MANCO SE FURIŞEAZĂ DEPARTE DE PIAȚĂ ŞI AUD GALOPUL CAILOR.

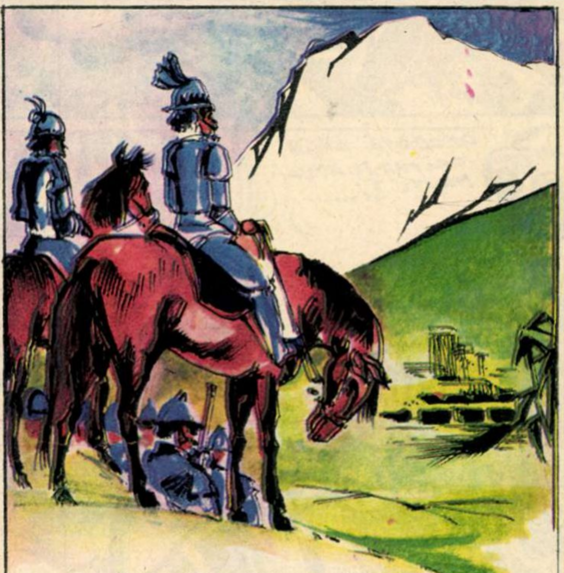

PE VÎRFUL UNEI COLINE, CERCETÎND PALATUL DE LA CAJAMARCA, PIZARRO DĂ ULTIMUL ORDIN: — CÎND VEȚI AUZI TROMPETA LUI PEDRO ALCANCEL, VEȚI ATACA FĂRĂ CRUȚARE.

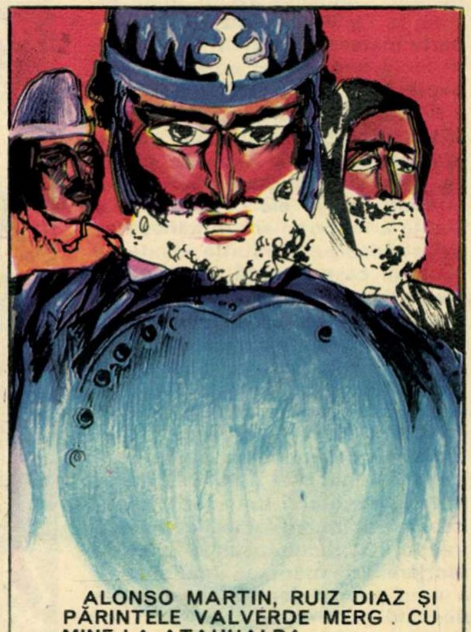

ALONSO MARTIN, RUIZ DIAZ ŞI PĂRINTELE VALVERDE MERG . CU MINE LA ATAHUALPA.

(VA URMA)

O NOUĂ PUBLICAȚIE PENTRU VOI
EDITATĂ DE REVISTA „CUTEZĂTORII”:

RA-CHE-TA CUTEZĂTORILOR

EDITATĂ DE REVISTA „CUTEZĂTORII”

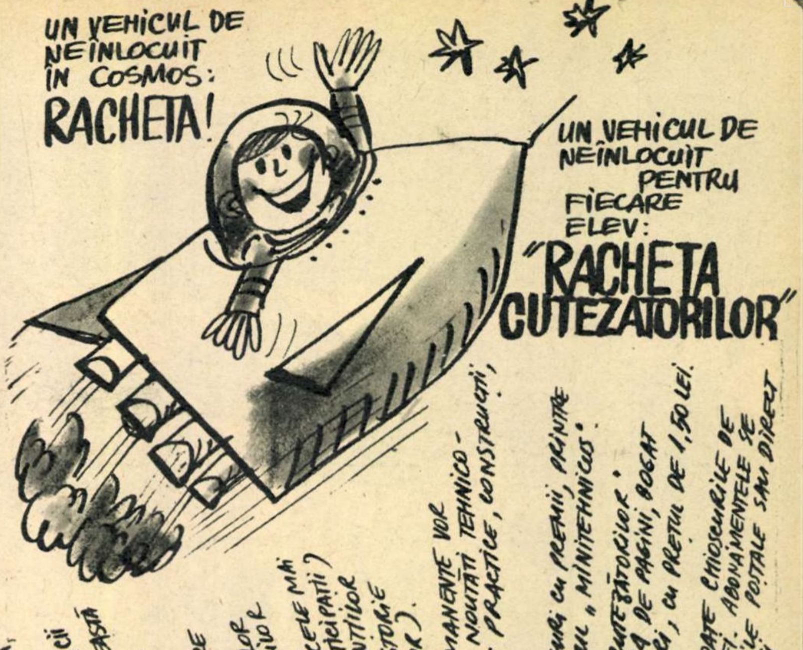

UN VEHICUL DE NEÎNLOCUIT ÎN COSMOS: RACHETA!

UN VEHICUL DE NEÎNLOCUIT PENTRU FIECARE ELEV: „RACHETA CUTEZĂTORILOR”

COMPARTIMENTELE: CIBERNETICĂ, MODELISM, RACHETOMODELISM, BIOLOGIE, RADIOTEHNICĂ, ASTRONAUTICĂ, ELECTRONICĂ, FOTO... NICI UN DOMENIU AL ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII NU VA FI OCOLIT DE ACEASTĂ RACHETĂ ORIGINALĂ.

CITIȚI DE ASEMENEA ÎN FIECARE NUMĂR RUBRICILE:
- GALERIA COSMONAUȚILOR (BIOGRAFIILE CUCERITORILOR COSMOSULUI)
- ORIZONT 2000 (CELE MAI ÎNDRĂZNEȚE ANTICIPAȚII)
- HRONICUL INVENȚIILOR (O PALPITANTĂ ISTORIE A ȘTIINȚELOR).

ALTE RUBRICI PERMANENTE VOR PREZENTA: ULTIMELE NOUTĂȚI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE, SFATURI PRACTICE, CONSTRUCȚII, MODELISM.

NUMEROASE CONCURSURI CU PREMII, PRINTRE CARE BINE CUNOSCUTUL „MINITEHNICUS”.

REVISTA „RACHETA CUTEZĂTORILOR” APARE LUNAR ÎN 24 DE PAGINI, BOGAT ILUSTRATE, ÎN CULORI, CU PREȚUL DE 1,50 LEI.

DE VÎNZARE LA TOATE CHIOȘCURILE DE DIFUZARE A PRESEI. ABONAMENTELE SE PRIMESC LA OFICIILE POȘTALE SAU DIRECT DE CĂTRE FACTORII POȘTALI.

Urșii din pădurile României

Mulțumită măsurilor de protecție a animalelor care trăiesc în păduri, puii de urs — ca aceștia din fotografia alăturată, (surprinși la joacă în pădurile din jud. Neamț) — pot crește mari. Numai după trecerea primei epoci de reproducere vor avea să se teamă de vînători.

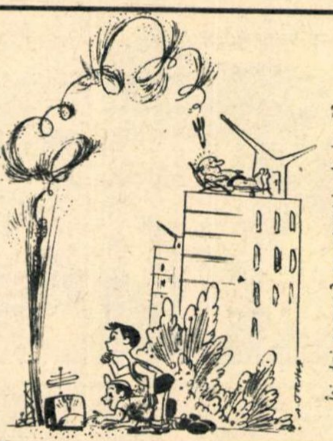

Îți dai seama? se apropie de Lună?

Poate fi adevărat?

1) Cea mai veche colecție de pipe a fost găsită într-un mormînt etrusc, datînd din secolul VII î.e.n.

2) Cristofor Columb a fost înnobilat la întoarcerea sa și acoperit de onoruri pentru că a descoperit America.

3) În marea piramidă a lui Keops s-a găsit încrustată următoarea inscripție «Această piramidă a fost înălțată din porunca faraonului Keops spre a fi prima din cele 7 minuni ale lumii».

4) Vechii fenicieni erau navigatori vestiți. Ei sînt primii care au ocolit Africa, trecînd prin Coloanele lui Hercule, ocolind Capul Bunei Speranțe și întorcîndu-se prin Suez.

5) Vichingii su ajuns în America cu mult înaintea lui Columb urmînd curentul Golfului.

POȘTA REDACȚIEI

În aceste zile, numeroșii noștri prieteni trimit zeci și zeci de ilustrate, care ne aduc imagini din cele mai frumoase locuri pe care le vizitează. Și curios, aproape toți au aceeași dorință, de a transmite revistei «...calde salutări din vacanța mare!» De data aceasta, publicăm ilustratele primite de la: Ana Gîlcă, L. Calan și Victor C.

CĂSUȚA CU ADRESE

Vasile Istrate, *satul Românești, com. Bărcanești, jud. Prahova nr. 293 — foto amator, fotografii artistice.*

Iolanda D. Mitache, Str. 30 Decembrie nr. 21, Rîșnov, jud. Brașov, ilustrate.

Lucica Fleșar, *Loc. Veseud nr. 39, com. Chirpăr, jud. Sibiu — foto actori.*

Marcel Manole, *com. Zăvoaia, jud. Brăila, o.p. Făurei — sport.*

Lenuța Dinu, *Ticleni, colonia «7 case», Bl. 5, ap. 1, nr. 286 bis, jud. Gorj — muzică ușoară.*

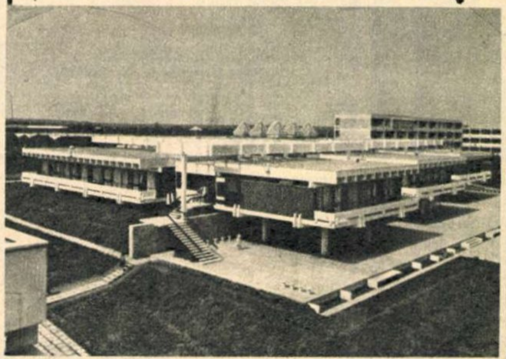

Hälsning från Hammenhög

Grüße aus Wien

ȘOIMII CARPAȚILOR

4

Scenariu: PETRE GHELMEZ • Desene: POMPILIU DUMITRESCU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT

ANDREI, URSUL PITIC ȘI VEVERIȚA AU PUS MÎNA PE HARTA ÎN CARE ERA ÎNSEMNAT DRUMUL RETRAGERII COLOANEI HITLERISTE. ANDREI ȘI VEVERIȚA L-AU DUS PE CODRUȚ LA COLIBA ZMEILOR, IAR URSUL PITIC SE GRĂBEȘTE SĂ DEA DE VESTE LA CASA PĂDURARILOR.

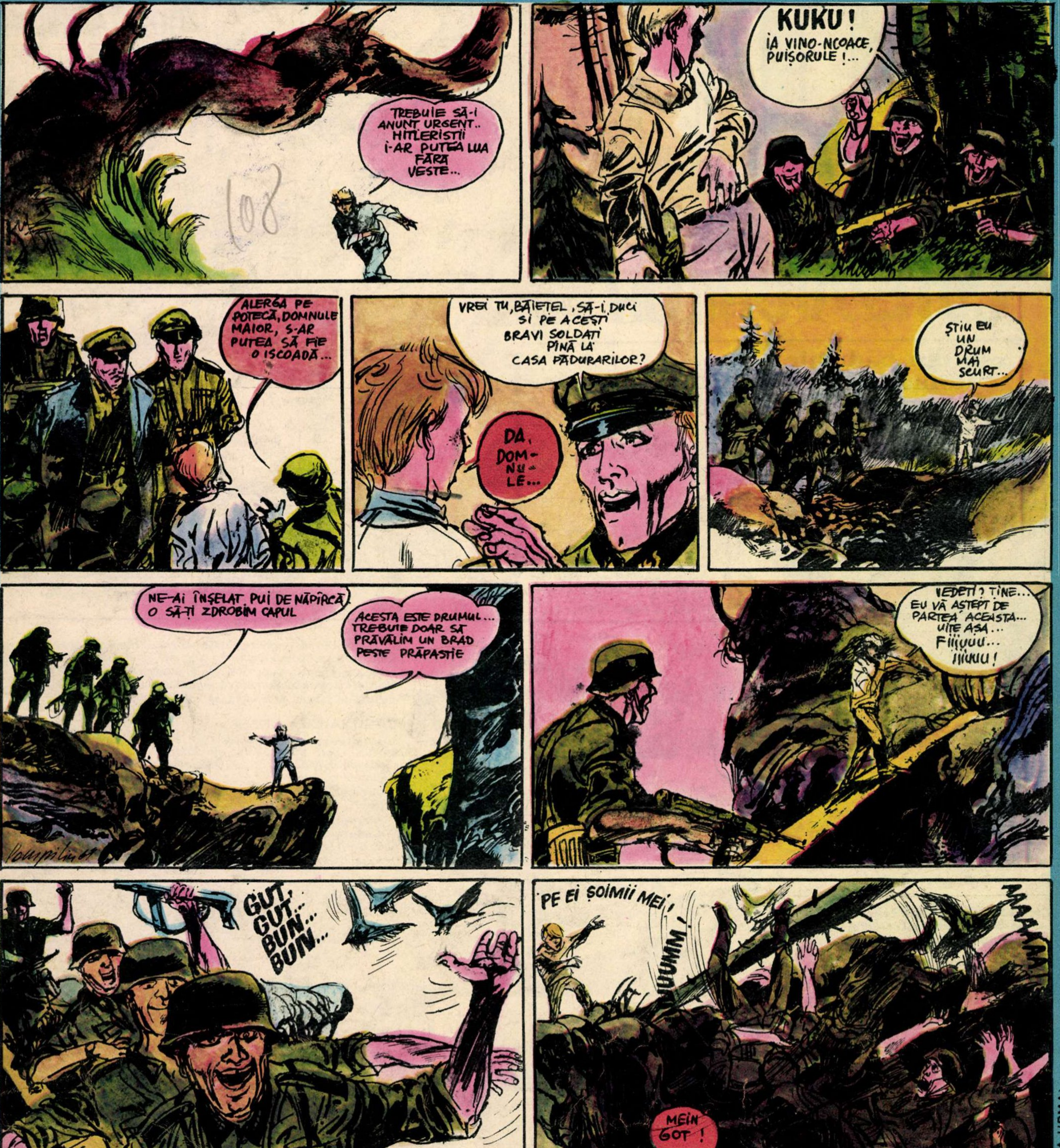
TREBUIE SĂ-I ANUNȚ URGENT.. HITLERIȘTII I-AR PUTEA LUA FĂRĂ VESTE...
108
KUKU! IA VINO-NCOACE, PUIȘORULE!...
ALEARGĂ PE POTECĂ, DOMNULE MAIOR, S-AR PUTEA SĂ FIE O ISCOADĂ...
VREI TU, BĂIEȚEL, SĂ-I DUCI ȘI PE ACEȘTI BRAVI SOLDAȚI PÎNĂ LA CASA PĂDURARILOR?
DA, DOMNULE...
ȘTIU EU UN DRUM MAI SCURT...
NE-AI ÎNȘELAT, PUI DE NĂPÎRCĂ, O SĂ-ȚI ZDROBIM CAPUL
ACESTA ESTE DRUMUL... TREBUIE DOAR SĂ PRĂVĂLIM UN BRAD PESTE PRĂPASTIE
Pompiliu 67
VEDEȚI? ȚINE... EU VĂ AȘTEPT DE PARTEA ACEASTA... UITE AȘA... FIIIUUU... IIIUUU!
GUT, GUT... BUN... BUN...
PE EI ȘOIMII MEI!
VUUMM!
AAAAAAAA
MEIN GOT!

(VA URMA)

Cutezătorii

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII, Redactor de număr: B. CARAGIALE. Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ

33

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă. 41033

1 LEU

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

34

JOI, 21 AUGUST
1969, ANUL III

(100)

108

Foto: GR. PREPELIȚĂ

OMAGIU RECUNOSCĂTOR EROILOR CE S-AU JERTFIT PENTRU LIBERTATEA ȘI FERICIREA PATRIEI ȘI A POPORULUI NOSTRU!

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR:

- PAGINI DE GLORIE
- NOAPTE DE AUGUST
- TINEREȚE NEMURITOARE
- EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

23 AUGUST 1969

Cele mai frumoase flori, cele mai frumoase gînduri

În fiecare an, un fermecator tumult începe încă din primele zile ale lunii august; aşteptăm cu nerăbdare cea de a douăzeci şi treia zi. Farmecul marii sărbători aureolează totul, este sigur că datorită ei iubim mai mult decît altădată peisajul lunii august, observăm mai bine cît de triumfale sînt livezile, cît de generos e soarele care scaldă pămîntul nostru, cît de mari şi de frumoşi au crescut copiii peste vară. Adunînd cele mai frumoase flori, cele mai frumoase gînduri, oferim, în aceste zile, buchetele recunoştinţei noastre făuritorilor României socialiste. Eroii sînt numeroşi, fiecare om al muncii din ţara noastră — lucrător în industrie, om al cîmpiei sau al cărţii, român, maghiar, german sau de altă naţionalitate conlocuitoare — simte mîndria de a şti că în tot ce s-a realizat la noi în ultimul sfert de veac se află şi munca sa. Acest sentiment, copii, este cel mai nobil dintre toate, el este baza de lansare a personalităţii omului. Iată, din istorie ne privesc ochii luptătorilor de la 23 August 1944. Sînt muncitori, ţărani, intelectuali, ostaşi — poporul întreg, şi în fruntea lui, cei mai buni fii ai săi, cei mai devotaţi: comuniştii. Erau zile dramatice, în care Europa, adînc rănită, îşi întrevedea salvarea în loviturile nimicitoare date de armata sovietică şi de aliaţii ei maşinii de război hitleriste. În aceste împrejurări, voinţa naţiunii noastre s-a auzit răspicat, prin glasul Partidului Comunist Român. Organizarea şi triumful insurecţiei armate împotriva dictaturii fasciste, întoarcerea armelor împotriva hitleriştilor, participarea armatei noastre, alături de armatele sovietice, la eliberarea Ungariei şi Cehoslovaciei — epopee eroică în care s-au pus bazele prieteniei frăţeşti dintre ostaşii români şi ostaşii sovietici, dintre poporul român şi popoarele Uniunii Sovietice — sînt acte istorice care ne umplu inimile de mîndrie. Eroii acelor zile sînt încă tineri, oameni pe care-i întîlniţi pe stradă, fără să ştiţi că, în urmă cu 25 de ani, mîna lor strîngea ţeava înroşită a unei arme lîngă podul Băneasa, din Bucureşti, pe malurile Mureşului sau în Munţii Tatrei. Îndeplinind cuvîntul partidului, ei au pus piatra de hotar a României de azi, independente şi înfloritoare. Istorica lor activitate călăuzită de partid continuă frenetic. Ei se numără acum printre cei mai buni oameni din fabrici sau de la catedră, de pe ogoare sau de pe marile şantiere. În aceşti 25 de ani, poporul nostru a parcurs mai multe etape istorice, înfăptuind cu succes societatea nouă, socialistă. Ce înseamnă aceasta ştiţi cu toţii; peisajul social în care trăiţi, localităţile pe care le vizitaţi cu prilejul entuziastelor şi numeroaselor excursii pionereşti, viaţa voastră de fiecare zi, încrederea cu care priviţi viitorul, sănătatea şi voioşia voastră sînt tot atîtea dovezi despre izbînzile României pe drumul socialismului. Acum, părinţii voştri lucrează cu drag şi pricepere pentru îndeplinirea programului de înflorire pe mai departe a României socialiste stabilit de cel de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român. Sentimentul de a şti că în tot ce se înfăptuieşte pentru binele patriei se află şi munca ta e fundamental. Străduiţi-vă şi voi, copii, să-l aveţi cît mai din plin. Din firile cele mai obişnuite el face oameni cutezători, exemplar de harnici şi de cinstiţi, adevăraţi creatori, oameni pentru care fiecare zi e nespus de frumoasă.

OVIDIU ZOTTA

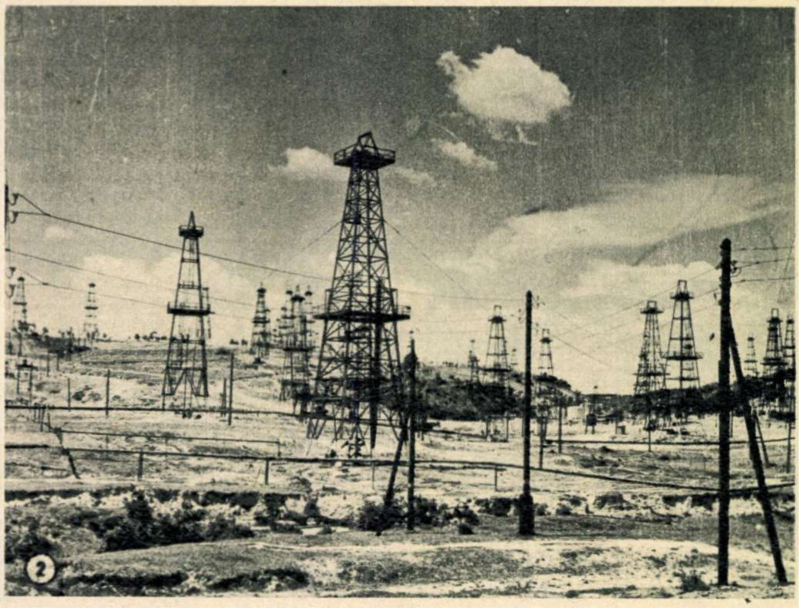

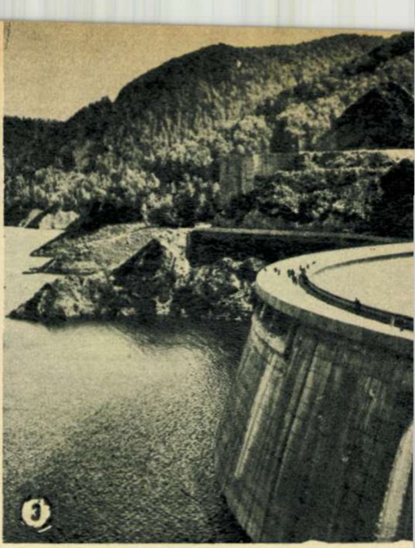

1. O imagine monumentală de pe santierul naval Galaţi.
2. Pădure de sonde la Ţicleni.
3. Grandiosul baraj al hidrocentralei de pe Argeş.
4. Aici se conturează marile construcţii — la planşetă.
5. Din coloana celor aproape 100 000 de tractoare româneşti.
6. Laborator mobil de radio şi televiziune, în mediul rural.
7. Peisaj obişnuit în arhitectura nouă a oraşelor noastre.

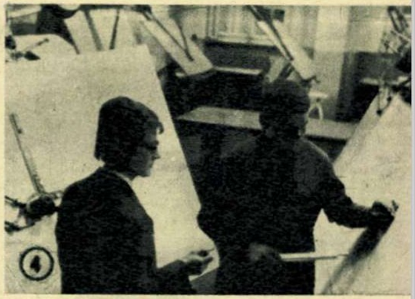

Service
RADIO-TELEVIZIUNE
6

Tinereţe fără bătrîneţe la marea sărbătoare

PAGINI DE GLORIE

DE STRAJĂ LA BĂNEASA

de general în rezervă M. OLTEANU

Ori de cîte ori încerc să-mi depăn amintirile, legate de acel august fierbinte, mă simt stăpînit de două sentimente — deopotrivă de puternice — emoţia şi mîndria.

Eram de cîteva luni la comanda Regimentului de gardă călare, una din cele trei unităţi care trebuia să elibereze şi să apere Capitala, în primele ore ale insurecţiei, căci pentru zilele următoare se prevăzuse intervenţia altor trupe, ce urmau să sosească.

Îmi reamintesc şi acum clipa cînd am primit ordinul de luptă şi cînd generalul Iosif Teodorescu, bravul comandant al Capitalei, strîngîndu-mi mîna călduros, m-a prevenit că de rezistenţa şi spiritul de jertfă al unităţii mele depindea în bună măsură soarta Capitalei.

Şi ca să vă daţi seama şi mai bine de ce ar fi însemnat o «invazie» nazistă — în plină evoluţie a eliberării oraşului — menţionez că, într-un ordin telegrafic, găsit asupra unui ofiţer neamţ ucis chiar pe podul Băneasa, Hitler poruncea generalilor săi: «Pătrundeţi imediat cu forţa în Bucureşti şi înăbuşiţi răscoala»

În situaţia care se crease am socotit că lucrul cel mai bun era să folosesc cît mai judicios terenul. Am organizat astfel apărarea la sud de centura de lacuri (**Băneasa şi Herăstrău**), care constituia un obstacol natural puternic şi răpea duşmanului posibilitatea de a-şi valorifica superioritatea, obligîndu-l să atace la punctele de trecere, adică să forţeze unul din podurile

(CONTINUARE ÎN PAG. 9)

Timp rodnic

de PETRE GHELMEZ

Arde o flacără prin sîngele meu,
Limpezind zările din curcubeu.
Cîntă o mierlă, aplecată pe casă,
Străluminînd ploaia de polenuri, aleasă.
Urcă rădăcină din rădăcină prin crîng,
Sori de cîntec în sufletul plin se răsfrîng,
Vuiete mari de lumină plenară...
Gîndurile sapă-n adînc, inima zboară.
Rîurile urcă, pietrele povestesc vijelios,
Luceferii calzi înfloresc pe malul de jos.
Păsări blînde-mi adună ceru-ntr-o mînă.
E lumina stăpînă în ţară, e rodirea stăpînă,
Fagurele dens, din care timpul însuşi se naşte,
În perpetuul joc de-a cunoaşte,
De-a urca spre noi înşine, spre fructul rotund,
Din care puterile vrerilor solare răspund,
Din care alegem în fiece zi
Bucuria incandescentului verb a gîndi...

● **Tradiționalul dar la fiecare început de an școlar: manualele. Numai în anul școlar 1968—69 au fost distribuite gratuit 700 de titluri de manuale școlare, într-un tiraj de peste 27 milioane exemplare, avînd o valoare totală de 180 milioane lei. Cît privește valoarea manualelor distribuite din 1960 pînă acum se ridică la 1 000 000 000!**

● **O puternică dezvoltare cunoaște la noi învățămîntul de toate gradele. Azi funcționează 15 000 școli de cultură generală, totalizînd circa 82 000 săli de clasă, dintre care numai în ultimii zece ani s-au construit circa 35 900.**

● **Casele pionierilor cu numeroasele cercuri existente aici oferă copiilor posibilitatea să-și dezvolte, sub îndrumarea unor cadre de specialitate, talentul, înclinațiile. Fotografia alăturată înfățișează un aspect de la cunoscuta stațiune experimentală a tinerilor naturaliști din Timișoara.**

● **De-a lungul și de-a latul țării s-au înălțat mari cetăți industriale; iar pionierii sînt dornici să le cunoască.**

SUB SOARELE

LUMINOASĂ COPILĂRIE, PRETUTINDENI PREZENTĂ, DE LA UN CAPĂT LA ALTUL AL ȚĂRII, ÎN ȘCOLI ȘI LABORATOARE, PE STADIOANE, PE DRUMURILE VACANȚEI ÎNFRUMUSEȚATE DE AURUL LITORALULUI MĂRII NEGRE SAU DE CUNUNILE DE BRAD ALE CULMILOR CARPATINE!

● **Gingășia florilor adunată de miini iscusite, pentru marea sărbătoare.**

● **Zboară cîntec luminos de tulnice, pe plaiurile Mioriței...**

● **Aceste articole de plajă au o destinație precisă: copiilor aflați în vacanță pe țărmul Mării Negre.**

● **Porțile școlilor sînt deschise tuturor copiilor patriei, fără deosebire de naționalitate.**
În 2 000 de școli cu peste 240 000 de elevi învață în limbile lor materne fii și fiice ale naționalităților conlocuitoare.

● **63 000 000!**
Ce reprezintă această cifră? Suma care a fost repartizată în acest an în scopul achiziționării de aparatură și utilaje moderne pentru laboratoare, în vederea îmbunătățirii continue a condițiilor de studiu.

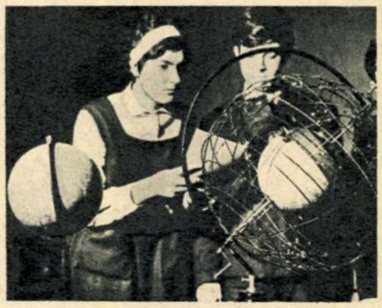

● **Grija pentru sănătatea copiilor – o preocupare majoră.**
Asistența medicală este gratuită.

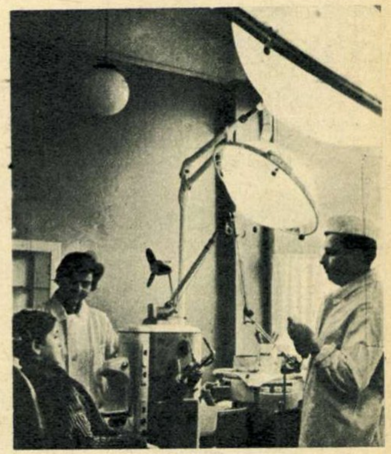

ACESTUI PĂMÎNT

BUCURÎNDU-SE DE GRIJA PĂRINTEASCĂ A PARTIDULUI ȘI STATULUI NOSTRU, CELE MAI TINERE VLĂSTARE PĂȘESC ÎNCREZĂTOARE PE PORȚILE LARG DESCHISE ALE CUTEZANȚEI ȘI ÎMPLINIRILOR DE AZI ȘI DE MÎINE.
AM DESPRINS ÎN PAGINILE DE FAȚĂ CÎTEVA SECVENȚE DIN TABLOUL VIEȚII LUMINOASE PE CARE O TRĂIESC COPIII ÎN PATRIA NOASTRĂ SOCIALISTĂ.

ROMÂNIA'69

4 000 000 DE TINERI ÎNVAȚĂ

3 000 000 ELEVI - ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL GENERAL OBLIGATORIU. PRACTIC TOȚI COPIII DE VÎRSTĂ ȘCOLARĂ

FAȚĂ DE ANUL 1938 - 39 ÎN ANUL SCOLAR 1968 - 69 NUMĂRUL ELEVILOR ȘI STUDENȚILOR ESTE:

DE **10** ORI	DE **5** ORI	DE **5** ORI
MAI MARE ÎN LICEE	MAI MARE ÎN ȘCOLILE PROFESIONALE	MAI MARE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR

● **După un rodnic an școlar, pe copii i-au așteptat bucuriile vacanței. Anul acesta merg în tabere și excursii, la munte și la mare, circa 203 000 pionieri și elevi.**
Suma pe care o cheltuiește statul în acest sens se ridică la 40 000 000 lei!

PAGINI REALIZATE DE **AL. DINU IFRIM**

NOAPTE DE AUGUST

SZEMLÉR FERENC

Locotenent-colonelul Boldor coborî scările în fugă.

— Guvernul, adică cel de pînă acum, a fost arestat! spuse cu o voce răgușită. Despre armistițiu ați auzit?... De la comandamentul diviziei ni s-a ordonat să ocupăm poziții de luptă în direcția nord, nord-est... La noapte se așteaptă sosirea unui tren militar al hitleriștilor. Trebuie să împiedecăm pătrunderea garniturii în oraș. Îți încredințez plutonul de grădinari, Rodianule, e singurul disponibil. Porniți neîntîrziat!...

Petru observase ceva indefinit — poate satisfacție, poate șiretenie — în vocea locotenent-colonelului, dar nu se sinchisise de acest lucru. Făcuseră o bună bucată pe drumul prăfuit de țară cînd gîndurile neplăcute începuseră să-l preocupe.

De ce dumnezeu trimise locotenent-colonelul adunătura asta, numită pluton de grădinari, să oprească un tren militar al nemților?... Cătanelor de lîngă el — știa prea bine — li se putea zice oricum, numai ostași nu păreau să fie. În grădina regimentului fuseseră lăsați numai bătrînii, bolnavii. Cu un astfel de «pluton» era greu să aduni și niște roșii de pe cîmp!

Își iuți pasul pe lîngă coloană orbecăind în noapte, ca să-l ajungă din urmă pe Rodianu. Încercă să-i explice, cu respirația întretăiată de emoție, bănuiala ce se cuibărise în el. Nu cumva erau trimiși la pieire sigură?...

Rodianu pășea calm în fruntea plutonului. Îi răspunse într-un tîrziu că, despre orice ar fi vorba, înainte de toate e important să încerce și imposibilul.

— Ascultă, Petre, continuă locotenentul major, pășind anevoie în praful ce le ajungea pînă la glezne. Ne apropiem, acolo în față se zărește halta. Dacă mi s-o întîmpla ceva, caut-o pe nevastă-mea... Dar, de fapt, altceva voiam să-ți spun. Tu, după cum știu, vorbești germana. Nu-i așa?... Cînd garnitura se apropie stingem toate luminile. Eu cu grădinarii mei ne înșirăm de o parte și de alta a liniei. Semafoarele vor indica oprit în direcția orașului. Atunci, Soliman și încă vreo doi se vor urca în locomotivă să-i imobilizeze, la nevoie să-i și împuște pe cei de acolo. Soliman e în vîrstă, dar știe să tragă cu pistolul. Între timp, tu îi somezi energic pe nemți în limba lor, să părăsească garnitura...

— Bine, dar dacă nemții nu se supun?

— Ei da, atunci n-o să ne fie chiar așa de bine, mormăi Rodianu. Vom vedea însă... Mă gîndesc la elementul surpriză!... Noi cunoaștem terenul de aici cum ne cunoaștem buzunarele. Ei nu-l cunosc. Și mai e ceva. Ei nu știu ceea ce știm noi, că plutonul ăsta e din grădinari. Nu-și închipuie despre noi că am îndrăzni să-i oprim fără mitraliere, branduri, aruncătoare de flăcări.

— Dar dacă își dau seama?...

— Noi vom face tot ce ne stă în putință, Petre. Elementul surpriză însă este de partea noastră, este aliatul nostru cel mai puternic. Or, asta înseamnă victorie pe jumătate. Așa a zis — iar dacă n-a zis, rău a făcut — și ilustrul meu predecesor, Bonaparte însuși.

Rodianu rîse nervos în noapte, dar se stăpîni pe loc. Din întuneric apăru lumina roșie a semaforului.

Peste puțină vreme, profesorul de școală medie, locotenentul major de rezervă Nicolae Rodianu își înșiră oamenii de o parte și de alta a liniei ferate. Trecuse de miezul nopții, iar zorii zilei de 24 august întîrziau încă. Spre sfîrșit de august zorile se ivesc mai tîrziu.

Abia se instalaseră pe poziții că se și semnalizase sosirea trenului. Clinchetul metalic al semnalului răzbătuse parcă mai dens printre crengile copacilor înalți de lîngă haltă. Petru și Rodianu deslușiseră limpede pufăitul îndepărtat al locomotivei, țăcănitul greu al roților. În curînd avea să se vadă dacă a avut Napoleon dreptate, sau...

În curbă apăru locomotiva. Din coș i se-nălțau scîntei. Trecu de curbă... Trecu și de ace... Se apropie de ei. Micșoră însă viteza pentru că mecanicul observase semaforul. Frînele scrîșniră.

Se lăsă o liniște înăbușitoare.

A reușit oare Soliman să urce pe locomotivă?... Oare...

Se auzi atunci un șuier de aburi. Zăngăni și mecanismul de cuplare, iar locomotiva o luă din loc lăsînd garnitura pe linie. De undeva, pe neașteptate răsună o împușcătură. Involuntar, Petru își căută arma. Rodianu își strînse și el pistolul în palmă. Nu știau că împușcătura n-avea nimic comun cu acțiunea lor. Un biet grădinar se încurcase în propria-i armă, iar glonțul se înfipse doar în noaptea cea neagră.

Dar întîmplarea neprevăzută nu avu urmări.

De lîngă haltă, din întunericul de nepătruns răsună în nemțește somația lui Petru:

— Fără arme și fără efecte, adunarea pe terasament!

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

TINEREȚE NEMURITOARE

«URMÎND NEABĂTUT PARTIDUL COMUNIST — ARĂTA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU LA CONGRESUL AL VIII-LEA AL U.T.C. — TINERETUL A PARTICIPAT CU ENTUZIASM LA ÎNFĂPTUIREA INSURECȚIEI ARMATE DIN AUGUST 1944, LA RĂZBOIUL ANTIFASCIST PENTRU ELIBERAREA ÎNTREGULUI TERITORIU AL ȚĂRII ȘI ÎNFRÎNGEREA DEFINITIVĂ A GERMANIEI HITLERISTE.»

În zilele fierbinți ale lui August 1944, tineretul, prin patriotismul de care a dat dovadă, a înscris pagini pline de eroism în istoria patriei noastre.

...La luptele insurecționale din București au participat mulți tineri muncitori de la «Atelierele C.F.R. Grivița», de la «Uzinele Malaxa» (azi «23 August»), «Vulcan», Fabrica de pîine, «Gagel», de la «APACA» (astăzi Fabrica de confecții București). Ei au ajutat ostașilor să descopere cuiburile de rezistență dușmană, le-au arătat locurile pe unde se strecurau fasciștii.

...În ziua aceea de august, 30 de autocamioane hitleriste făceau presiune pentru a pătrunde în București prin bariera Rahovei. Muncitorii din întreprinderile apropiate printre care și mulți tineri au luptat alături de subunitățile regimentului 2 Călărași, pentru a-i împiedica. Printre răniți s-a aflat atunci și tînărul Stan Anghel, în vîrstă de 19 ani.

...Tinerii muncitori de la Moreni s-au constituit alături de cei vîrstnici în formații pentru paza întreprinderilor.

În zilele de 24—26 august, mulți tineri au participat alături de ostași la asaltul de pe dealurile Pleașa, Țuicani și Sîngeria. Au fost două zile de cumplită încleștare.

...În vestul și centrul Transilvaniei, în Banat, Dobrogea și Oltenia, tinerii au dezarmat grupe de hitleriști care se ascundeau, au organizat paza la podurile de cale ferată, la primărie, la oficii poștale etc.

Nenumărați tineri au căzut eroic în luptă, în zilele lui august 1944. Vom păstra pentru totdeauna în amintire numele lui Paraschiv Dragu, Alexandru Roșu, membru în Comitetul județean U.T.C. Brașov, secretar al celulei U.T.C. de la Uzinele «IAR», al tînărului voluntar utecist Dumitru Negrea, al lui Aurel Suciu, muncitor metalurgist la Fabrica «Unirea» din Cluj și a tuturor acelora care și-au dat viața pentru cauza partidului.

TRĂIASCĂ LUPTA ANTIHITLERISTĂ
A ARMATEI ROMÂNE

...Se numea Filip Covaciu și avea 19 ani. Era un băiat chipeș, lucra ca mecanic electro-auto la un garaj din Capitală. În ziua de 25 august Covaciu ca și mulți alți cetățeni, răspunzînd chemării partidului s-a prezentat la Pipera unde o unitate de parașutiști dădea lupte grele. Cu o armă în mînă, luată de la un ostaș căzut, tînărul s-a aruncat în luptă. Singur a distrus o mitralieră și a scos din luptă pe servanții ei. Nimic nu-l putea face să dea înapoi. A căzut răpus de o rafală de gloanțe dușmane.

...Erau două fete, amîndouă operatoare la cîte un oficiu telefonic. Steliana Enescu, la Mislea, Elena Ionescu la Slobozia. Amîndouă erau foarte tinere. Aveau 17 și 18 ani. În seara zilei de 23 August 1944, Steliana se afla lîngă aparatele telefonice. Primise consemnul să nu dea nici o legătură telefonică cu hitleriștii. Necontenit, unitățile militare române din zonă cereau și primeau legătură, transmiteau ordine. Steliana lucra fără întrerupere. Numai cînd militarii germani îi cereau legătura ea răspundea scurt și tăios: «Deranjamente la centrală». Deodată, s-au auzit bătăi puternice în ușa bine baricadată și zăvorîtă. Un ofițer hitlerist a poruncit: «Deschide, dacă vrei să scapi cu viață!» Curajoasei operatoare nici prin gînd nu-i trecea să dea ascultare, deși văzuse pe fereastră alți ofițeri dușmani apropiindu-se. Fasciștii au început să tragă cu automatul împroșcînd cu gloanțe zidurile și geamurile. Fără să-i pese, Steliana se ghemui jos, lîngă centrală, și cu casca pe cap, ea continua să dea mai departe legătura unităților militare române, pînă cînd i-au sosit ajutoare. Tîrziu, după ce vuietul luptei s-a potolit, ea ar fi putut să plece acasă, dar a rămas la datorie. Timp de opt zile și opt nopți, a stat de veghe lîngă aparatele telefonice.

Cu același devotament a rămas la postul ei și Elena Ionescu. Pe străzile Sloboziei, se dădeau lupte violente. Legăturile telefonice între unități și comandamente din alte localități erau absolut necesare. Și Elena deși rănită, a înțeles că trebuie să rămînă la datorie. Cînd ultimele coloane fasciste au fost înfrînte, Elena Ionescu, grav rănită, a fost transportată la un spital, unde după cum îi place să spună, «a reușit să învingă moartea».

...Dovadă de eroism și patriotism au dat și muncitorii de la cariera de piatră din comuna Teliu (Brașov). Tineri și bătrîni au luptat cot la cot cu militarii împotriva unei coloane hitleriste care încerca să se strecoare în Transilvania prin văile munților de la Întorsura Buzăului. Trecerea coloanei inamice ar fi însemnat o grea lovitură pentru unitățile românești care duceau luptele în apropierea Brașovului, deoarece dușmanul i-ar fi căzut în spate. De asta își dădeau seama nu numai ostașii români care se aflau în Teliu, ci și muncitorii și țăranii din localitate. În comună muncitorii s-au hotărît să bareze drumul coloanei inamice și au trecut la acțiune. Tinerii au fost împărțiți pe grupe și echipe. Unii au primit arme și misiunea să păzească diferite puncte ale comunei, ca primăria, telefonul, gara, alții urmau să se organizeze în poziții de luptă. Muncitorii de la carieră au rămas să introducă trotil pentru declanșarea exploziei. Și iată că se apropie clipa cînd dușmanii au încercat să se strecoare printr-o vale îngustă, printre dealuri stîncoase. De sus, asupra lor a început să se prăvălească o ploaie de bolovani. Bătrîni și tineri, femei și copii aruncau stîncile ca să bareze drumul dușmanului. Douăzeci de tineri în frunte cu Gheorghe Șerban, Ion Nistor, Iancu Hiloche, Vasile Savu, Gh. Bălăceanu, cu armele în mînă, la adăpostul baricadelor de pietre loveau fără teamă în dușman. Stavila era de netrecut și în cele din urmă dușmanii au fost siliți să se retragă.

Iată numai cîteva fapte alese din nenumărate. Autorii lor sînt tineri obișnuiți care cu modestie și abnegație, cu simplitate și totală dăruire, au urmat cutezători chemarea partidului, au înțeles cu toată tinerețea lor că partidul îi conduce pe drumul îndeplinirii idealurilor de libertate națională și socială, spre înfăptuirea marilor realizări ale socialismului.

(Extrase din lucrările aparținînd tovarășului dr. **Florea Dragne**, *șef de sector la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R., și tovarășului* **V. Bîrză**, *cercetător. Aceste lucrări au fost prezentate la simpozionul «Tradițiile revoluționare și rolul lor în dezvoltarea conștiinței socialiste, patriotice a tineretului», organizat de Centrul de cercetări pentru problemele tineretului.)*

Florile DE LA TÎRGU JIU

...Binecunoscutul orologiu, aproape centenar, anunță cu aceleași bătăi sonore, egale, ritmurile grave ale curgerii timpului. Sînt orele șapte și orașul e cuprins de obișnuita febrilitate și precipitare a dimineții. Dinspre scuarul...

Aci, reflecțiile pe care mă pregăteam să le continui sub impresia copleșitoare a acestui oraș împovărat de istorie, Tg. Jiul, înscriind în heraldica sa nume de eroi precum Tudor Vladimirescu și Ecaterina Teodoroiu, și învestit cu arcul de triumf ce poartă însemnele dăltuite în piatră ale artei marelui Brâncuși, se întrerupseră brusc. Chiar dinspre scuarul în care se află statuia lui Tudor Vladimirescu răzbăteau voci de copii. După agitația care se produce acolo, după vorbele care ajungeau pînă la mine «turul orașului», «mausoleu», «coloană», am înțeles că vor face o mică drumeție prin oraș. M-am apropiat de ei cu aparatul de fotografiat grăbită să surprind momentul plecării. Am aflat însă că vor face înconjurul orașului cu scopul de a «inspecta» parcurile, grădinile unde sînt amplasate monumentele istorice, întrucît la actiunea de menținere a curățeniei și înfrumusețare a orașului participă, alături de vîrstnici și uteciști, toți pionierii din municipiu. Fiecare unitate de pionieri are în programul său de activități acțiunea de sădire și îngrijire a florilor la scuarul și rondul de flori din raza circumscripției școlare — acțiune legată de *scrisoarea-apel* lansată de Școala generală nr. 3 și unitatea de pionieri a Liceului nr. 2. Toate acestea mi le-au spus pe nerăsuflate pentru că erau foarte, foarte grăbiți. Bineînțeles, echipa de serviciu era înzestrată cu tot felul de unelte, cîteva coșuri și pungi de hîrtie pentru semințe, pe ale căror etichete erau scrise numele florilor. Derulînd filmul acestei zile am reținut și o imagine de la Școala generală nr. 4 unde i-am găsit pe pionieri și elevi strîngînd iarba proaspăt cosită din părculețul școlii.

(CONTINUARE ÎN PAG. 9)

Galeriile de ARTĂ «CUTEZĂTORII»

Insurecția armată

oglindită în pictura noastră contemporană

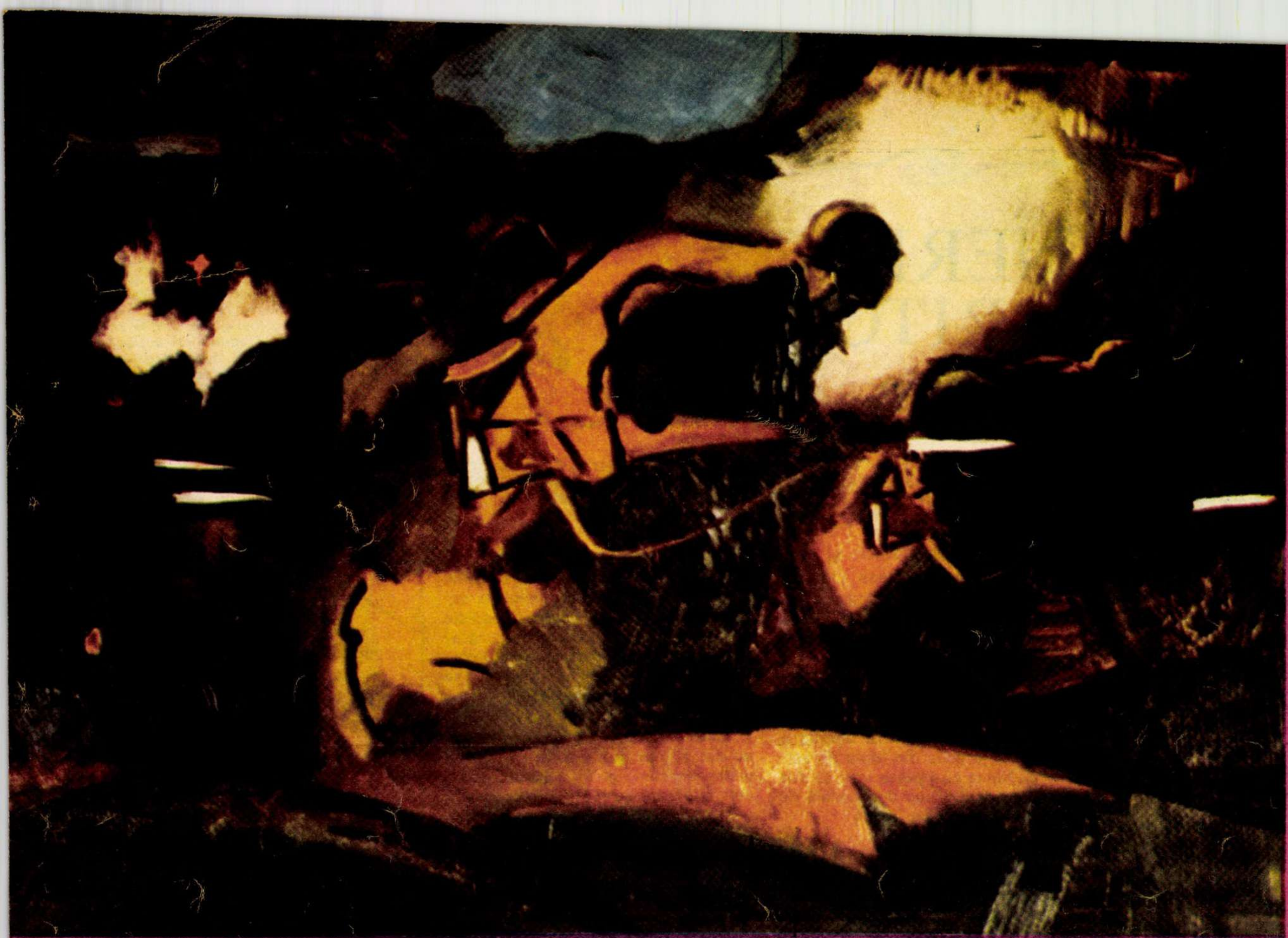

ADALBERT KROMER Ostașii insurecției

CONSTANTIN NIȚESCU Formațiuni patriotice

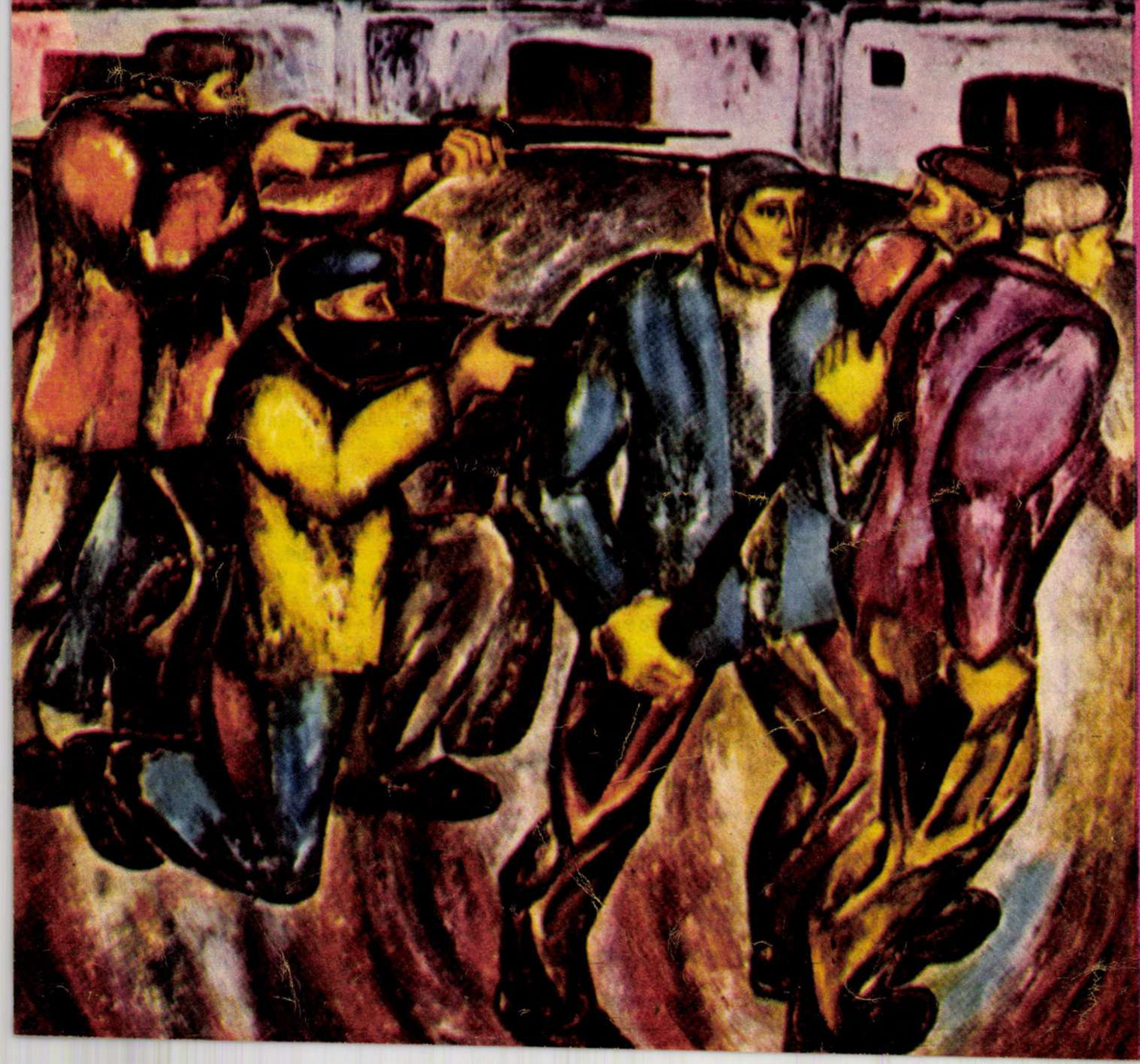

SPIRU CHINTILĂ
Insurecția armată

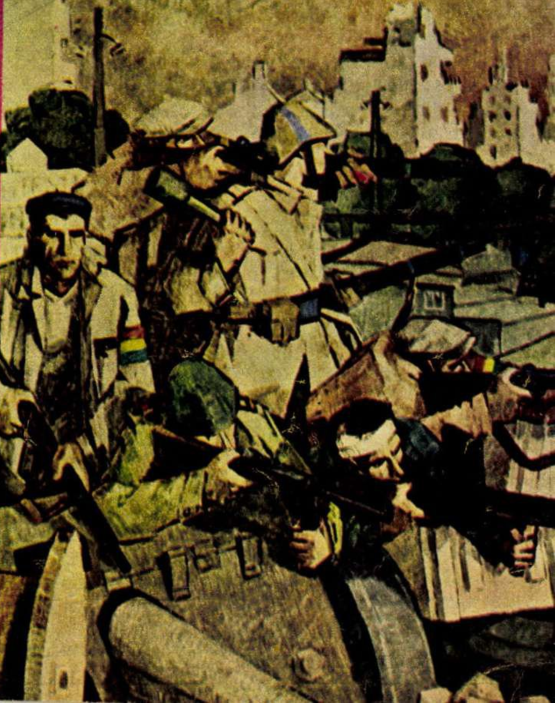

DE STRAJĂ LA BĂNEASA

(URMARE DIN PAG. 3)

existente. Am baricadat deci solid podurile de la Herăstrău, Băneasa și Străulești, plasînd la fiecare din ele cîte un detașament; cel mai puternic la podul Băneasa, căci era de așteptat ca inamicul, grăbit, să aleagă drumul cel mai scurt și cel mai bun, autostrada Ploiești—București.

În acest dispozitiv, realizat către miezul nopții am așteptat apropierea dușmanului. Dar nimic nu s-a petrecut peste noapte, în afară de trecerea generalului Gerstenberg spre Otopeni — către ora 2,30.

Acest general nazist se angajase — pe cuvînt de onoare — față de conducerea insurecției că, dacă va fi lăsat să treacă prin frontul nostru, el îi va convinge pe colegii săi generali să renunțe la atacul asupra Capitalei și să părăsească — fără armament — teritoriul țării.

Pentru a evita o vărsare de sînge inutilă și a cîștiga timp, i s-a îngăduit să treacă pe la podul Băneasa, însoțit de doi ofițeri de stat major români.

Dar, odată ajuns în tabăra germană, el a arestat pe cei doi însoțitori și — personal — a organizat, cu trupe de elită, o puternică formațiune motorizată, ce avea să ne atace la Băneasa în zorii zilei de 24 august.

Iată cum povestește căpitanul Rîureanu, comandantul detașamentului «Băneasa», acest atac:

— «La apariția coloanei inamice, mă găseam pe poziție, chiar la capătul de est al podului de pe calea ferată București—Constanța, așa că vedeam perfect, cu ochiul liber, înșiruite pe autostradă, pînă dincolo de aeroport, peste 25 de mașini grele, încărcate cu oameni, armament și munițiuni. Primele mașini remorcau tunuri antiaeriene de mare calibru. Chemasem lîngă mine, pentru orice eventualitate, pe sublocotenentul Anastasiu, care vorbea limba germană, așa că de îndată ce am observat că apar pe pod primii ofițeri germani, l-am trimis să le spună răspicat că nu le vom îngădui să treacă. Comandantul coloanei, un colonel de brigadă, i-a replicat ofițerului, pe un ton arogant, că el nu execută decît ordinul Führerului și în consecință va intra în oraș, cu sau fără voia noastră.

Anastasiu s-a retras imediat, ca să-mi aducă răspunsul hitleristului, în care timp acesta a ordonat oamenilor din prima mașină să debarce, probabil în intenția de a-i folosi la înlăturarea baricadei. Am avut impresia, în același moment, că tunul antiaerian de 88 mm, aflat în capul coloanei, urmat de alte cîteva vehicule începe să se angajeze pe pod. Așteptam, cu degetul pe trăgaciul pistolului rachetă și cu respirația tăiată, momentul cel mai prielnic pentru declanșarea focului cînd, deodată, văzduhul răsună de tunetul unei rafale de tun antitanc, de care — în primul moment — nici nu mi-am dat seama dacă pornea de la noi sau de pe malul opus, de la dușman. Am apăsat pe trăgaci și, în aceeași clipă, tot armamentul detașamentului s-a pornit să tragă într-o cadență infernală și cu o furie ce fusese probabil prea mult timp stăpînită. Pe pod era un iad de flăcări și fum.

Abia după nimicirea coloanei dușmane și încetarea acelui foc năprasnic am putut afla ce se întîmplase. Reamintesc că, în imediata apropiere a podului și cam la 40—50 m de baricadă, erau amplasate tunurile antitanc ale sergenților Zamfir și Vîrtosu. Din clipa cînd și-a făcut apariția inamicul, și mai ales pe timpul cît au durat «parlamentările» cu nemții, se pare că Vîrtosu nu mai avea astîmpăr. Deodată, el ordonă ochitorului să-și strîngă aparatele și-i spuse rîzînd: «— Azi n-avem nevoie de ele, Predescule, vom ochi ca pe vremea lui Mihai Viteazu». Apoi încălecă pe șeaua tunului și începu a privi în lungul țevii, întocmai ca printr-un ochian. Își făcuse, pesemne, omul nostru un plan și acum se pregătea să-l pună în aplicare. Dar cînd observă că discuțiile de pe pod s-au întrerupt, și mai ales cînd începură să debarce nemții din mașini, Vîrtosu își dete seama că se îngroașă gluma și se adresă servanților săi, care erau numai ochi: — «Măi, fraților, fiți gata, că acum începe bairamul!» Apoi, mai întoarse o dată capul spre podul de cale ferată, de unde știa că trebuie să plece semnalul meu de începerea focului, dar cînd văzu că tunul inamic coboară încet țeava spre orizontală, el își pierdu cu totul răbdarea și slobozi o primă rafală, drept în pîntecele giganticului care — lovit în plin — se aplecă pe o rînă cu țeava spre Herăstrău. De acum namila aceea, care pretindea să-și spună cuvîntul în Capitala țării românești, amuțise pe veci, barînd complet circulația pe pod.

La semnalul acela, neprevăzut, urmat aproape în aceeași clipă de racheta roșie, tot prăpădul de foc al poziției noastre se abătu asupra dușmanului. Surprinși și îngroziți de această primire, hitleriștii săriră din mașini, încercînd să se adăpostească după liziera pădurii la sud de satul Băneasa.

Tunulețul lui Vîrtosu, secondat de acela al sergentului Zamfir care distrusese și el două piese dușmane, continua să latre amarnic, cu țeava înroșită, înecîndu-și servanții într-un nor de fum negru.

«Muniție!», strigă deodată sergentul Vîrtosu, privind îngrijorat spre lăzile de proiectile, aproape goale. Caporalul Nicoară, încărcătorul piesei, se ridică sprinten să execute ordinul, căci ceilalți trei servanți ai tunului fuseseră răniți, cu cîteva clipe mai înainte, de schije de brand.

Adăpostul unde se afla muniția nu era departe, dar pînă acolo trebuia trecut un teren descoperit, bine bătut de focul inamicului, care — cu puțin înainte — rănise mortal pe soldatul Tîmplaru, împrospătorul tunului.

Fără să șovăie, din cîteva salturi, Nicoară ajunse la punctul de aprovizionare cu muniție, apoi cu lada pe umăr porni în goană înapoi spre poziție. Dar o rafală de mitralieră îl răni grav. Căzu la pămînt. Mai trăia. Și atîta timp cît simțea că-i bate inima în piept, el știa că trebuie să facă totul pentru zdrobirea dușmanului. Cu ultimele puteri se tîrî, cu lada de proiectile pînă la tun. Tragerea putea continua.

Hitleriștii copleșiți de focul năprasnic al unității pe care o comandam începură să-și caute scăparea prin fugă. Nicoară abia mai apucă să vadă sfîrșitul victorios al luptei.

Dușmanul n-a putut trece! Ostașii români se aflau dîrji de strajă la posturile lor. Nicoară și Tîmplaru nu mai erau printre ei, dar moartea lor vitejească va sluji de acum de pildă tuturor.

Așa s-au petrecut faptele atunci, în acea aprigă încleștare consemnată și în textul Comandamentului Militar al Capitalei, la capitolul privind operațiunile Regimentului de Gardă din august 1944.

* * *

Florile DE LA TÎRGU JIU

(URMARE DIN PAG. 7)

— Strîngem fînul! — ne-a strigat un băiat cu o ușoară nostalgie, probabil după cîmpia smălțuită din satul bunicilor.

— Spor la lucru! — le-am urat noi și ne-am îndreptat spre mausoleul Ecaterinei Teodoroiu.

Ajunși aici, copiii, tăcuți, s-au apucat să plivească florile din jurul mormîntului eroinei de la Jiu, au depus ei înșiși flori proaspete pe lespedea evocatoare a unor fapte mărețe. Am privit un timp această scenă gravă peste care s-au suprapus în același moment acordurile de orgă ale bătrînului ceasornic din turnul clădirii de alături, reproducînd același dialog timp — istorie, trecut și prezent. Jos, la digul Jiului, unde începe Calea Eroilor se află o placă comemorativă pe care descifrăm: 14 octombrie 1916. «*Aici bătrînii și femeile, cercetașii și copiii au oprit năvala vrăjmașă, apărîndu-și cu vitejie căminurile...*» Și aici, copiii Gorjului se îngrijesc să așeze jerbe și coroane de flori. În zăvoiul secular de pe malul Jiului — grădina publică — sînt amplasate o parte din sculpturile monumentale ale lui Brâncuși. Bunul gust însă i-a îndemnat pe gorjeni să nu risipească flori acolo unde sentimente profunde sînt exprimate lapidar.

Încremenită, piatra cenușie din care a fost dăltuită tăcuta «Masă dacică» innoadă nevăzutele fire ale tradiției ale cărei rădăcini coboară către străvechea vatră a dacilor. Și parcă, încă din vîltoarea tulburătoare a altor vremi, durează dialogul dintre piatră și rîu, «Masa tăcerii» și Jiu, dialog prin care diversele epoci ale istoriei își suprapun mesajele. Aici, în jurul mesei rotunde ne-am așezat împreună cu toți prietenii mei, ca o mare familie unită, tălmăcind parcă sensul pe care i l-a dat însuși Brâncuși acestei capodopere a sculpturii moderne. Trecînd pe sub arcul de triumf, «Poarta Sărutului», ne-am îndreptat pe Calea Eroilor către «Coloana recunoștinței fără sfîrșit». Și din nou flori, multe flori, parcuri și grădini. Sînt florile locului natal pe care mîinile harnice ale locuitorilor din Tg. Jiu, copii și vîrstnici le-au sădit cu grijă și dragoste de frumos, au risipit parcă pretutindeni, o paletă strălucitoare plină de culori și prospețime pentru care orice pictor ar putea fi invidios. Pe drept cuvînt, cei care poposesc aici numesc Tg. Jiu oraș al florilor și al parcurilor. Așa încît nu e de mirare că în marea competiție pentru buna gospodărire și înfrumusețare a municipiilor cu o populație sub 50 000 de locuitori, Tg. Jiu a primit premiul II pe țară. Cine a văzut florile de la Tg. Jiu nu le va uita. Pentru că printre aceste flori, asemenea unor crini de lumină apar în tot locul mîinile oamenilor.

ILEANA PIȚA

①

EXPEDIȚIE ÎN AUGUST

VACANȚĂ PIONIEREASCĂ

- O ȘCOALĂ DE PATRU ANI
- UN CERC DE TREI ANI ȘI...
- O ISTORIE BOGATĂ

O școală nouă — Școala generală 86 din București. Acum patru ani își deschidea larg porțile, într-un cartier de blocuri, aidoma unei corăbii cu pînzele în vînt, printre alte corăbii surori. Și totuși o unitate de pionieri atît de tînără are o istorie. Cele mai multe pagini ale acestei istorii au fost scrise de cercul turistic. Ca într-un hronic, aflăm însemnate în jurnalul cercului cele mai de seamă evenimente. Bucuria de a străbate drumurile țării, de a-i cunoaște plaiurile de poveste, istoria, precum și nesfîrșitele bogății dau viață întregii activități a cercului de turism. La aceasta se adaugă entuziasmul și priceperea a doi profesori: Irina Blejan și Mihai Lambert.

Mai bine să răsfoim cîteva file de album care vor fi grăitoare pentru aflarea unor momente din istoria scurtă dar atît de cuprinzătoare a tinerilor turiști.

Ca să te poți cățăra pe vîrf de munte, ca să poți înfrunta vînturi și ploi, ca să nu te sperii de un popas sub corturi cînd afară e vijelie, trebuie să te călești. De aceea, toți pionierii cercului fac gimnastică, practică sport. Adesea se întîlnesc cu cunoscutul alpinist Cristea Emilian. Pionierii întreabă, doresc să afle, iar maestrul sportului, cu calmul firesc unui sportiv le răspunde, îi sfătuiește.

O privire atentă spre obiectiv. Se imortalizează momentul plecării într-o excursie. Numai zîmbete de bucurie... Îi cheamă depărtările (foto 1).

Într-un sat din Maramureș doi băieți au ținut să se fotografieze alături de profesorul lor, îmbrăcați în cojoace, frumos cusute de iscusiții meșteri populari ai regiunii. De altfel, folcloriștii cercului au caietele pline de însemnări despre arta populară, culegeri de poezii, proverbe, expresii specifice din regiunile pe unde trec.

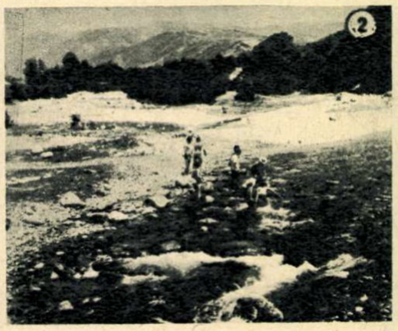
②

⑤

Vara, chiar dacă apa este rece, soarele îi recompensează. Așa că pietrele se colecționează cu plăcere, iar vegetația se observă mai ușor (foto 2).

Dacă intrați în școală, în fiecare colț veți afla mărturii ale entuziasmului celor care îndrăgesc drumeția. Iată aici un panou cu imagini ale ultimelor excursii, dincolo o colecție de pietre sau de plante.

④

⑦

③

Avem în față cîteva numere ale revistei intitulate «Hai la drumeție», editată de cercul turiștilor. Paginile lor sînt de o mare diversitate. În afara rubricilor speciale ale naturaliștilor, folcloriștilor, istoricilor, revista mai conține caricaturi, istorisirea unor peripeții hazlii, sfaturi practice.

După fiecare excursie, în laboratorul foto al cercului se developează imaginile făcute de tinerii fotografi. De altfel, toate imaginile pe care le urmăriți în această pagină se datoresc iscusinței lor.

Luna mai a acestui an a fost bogată în evenimente. Cercul turistic își întocmea planul expedițiilor de vară și cum era firesc le-au dedicat jubileului de 25 de ani a eliberării patriei. Încercații călători s-au hotărît să pornească pe urmele insurecției armate din august 1944.

Au pornit, dar nu oricum, așa, ca într-o plimbare... Mai întîi, istoricii au cercetat prin biblioteci căutînd documente și cărți, geografii au alcătuit schițele itinerarului ce-l aveau de străbătut, iubitorii de literatură au adunat povestiri, poezii, cîntece inspirate din acele inflăcărate zile. Și bineînțeles, expediția a început cu Bucureștiul.

Au ajuns în fața Monumentului de la Academia Militară. Pe aici au mai trecut ei, dar, de data aceasta erau numai ochi și urechi. Generalul maior în rezervă, Toma Zotter le povestea despre mersul luptelor pe aceste locuri, despre gărzile înarmate ale muncitorilor, care la chemarea partidului au fost alături de ostași, din primele ore ale declanșării insurecției. Pe locurile acestea au fost încleștări puternice pentru curățirea Capitalei de hitleriști (foto 3).

Copiii au pus întrebări, și-au adunat însemnări și au pornit mai departe.

Pe o străduță plină de verdeață și flori apare ca o insuliță a liniștii o casă. Se opresc. Aici, în această casă s-au ținut ședințe conspirative ale C.C. al P.C.R. în vederea pregătirii insurecției armate (foto 4).

Iar la drum... unul din fotoreporterii cercului vrea să rețină încă o imagine de pe traseu, în fața clădirii din str. Ilfov nr. 6 unde au avut loc puternice lupte la 24 august 1944 (foto 5).

Drumurile lor de rememorări ale istoriei acelor zile de august au trecut și pe la Podul Băneasa, la placa comemorativă de la liziera pădurii Băneasa, prin locurile unde s-au desfășurat lupte puternice pentru curățirea localității Otopeni de trupele hitleriste. Aveau de acum carnețele întregi cu însemnări, filme cu imagini din întîlnirile și cercetările lor prin București.

Itinerariul următor l-au hotărît pe urmele Diviziei 9 infanterie. Primul popas l-au făcut la Făgăraș apoi, ernut. La Tg. Mureș, au cunoscut o participantă la insurecție. Undeva, în-r-o poieniță, s-au așezat la povești... «Sînt momente din viața unui om care nu se uită ușor, le spunea noua cu-noștință. Orașul era în încordare. Se aștepta semnalul de atac al armatei noastre. Și clipa mult așteptată sosi. Racheta de comandă spintecă cerul. Ostașii s-au aruncat ca un singur om asupra pozițiilor dușmane, nimi-cindu-le sub focul năprasnic al ar-melor. Încercările inamicului de a res-pinge ofensiva trupelor române au ost zadarnice. Atunci la eliberarea rașului, ostașii și populația civilă u înscris pagini nepieritoare de vi-ejie. Despre eroismul cu care a luptat ublocotenentul de rezervă Ion Pa-el din satul Band, s-a scris în jurna-ul de operații al diviziei 9: «A murit a un erou pe pămîntul copilăriei ale»...»

6
GLORIE
EROILOR
ROMANI

Peste puțin timp, membrii expediției rau pe podul plutitor. Traversau Mure-ul, urmînd același drum pe care acum 5 de ani divizia îl străbătea spre arba de Mureș, unde s-au dat lupte rîncene. Iată-i, într-un moment de ioasă reculegere la monumentul ridi-at în cinstea eroilor căzuți pe aceste ocuri. Cuvintele înscrise pe piatră vor eaminti mereu jertfa celor căzuți pen-u patrie (foto 6).

Drumul expediției a urcat sus, pe rul Someșului spre Baia Mare (foto 7), atu-Mare și apoi la Carei, ultimul unct al itinerariului. Fiecare colțișor l acestui oraș amintește pionierilor espre încordarea ultimelor lupte, pen-u alungarea definitivă a dușmanului. ici, expediția a luat sfîrșit. Se fac ulti-ele pregătiri: materialul este orînduit u grijă, o ultimă revizie echipamentu-i și apoi, din nou, la drum. De data ceasta, spre casă.

*

Mai tîrziu, cînd clopoțelul sunînd ceperea anului școlar îi va strînge
n nou laolaltă cu cole
dunare p
titulează
, în fața
ultatul e
ări, des
ile resi
rofund
oștință
inim
ptă s
base

LIDIA NOVAC

Soare generos pe cărările patriei.

Foto: GR. PREPELIȚĂ

CU MICROFONUL PRINTRE COPII

SÎNT BĂIEȚII MAI „GROZAVI" DECÎT FETELE ?

de

MIHAI STOIAN

Iată răspunsurile, așa cum au fost date, atît de către fete, cît și de către băieți:

DESPRE BĂIEȚI

«Ei sînt închipuiți și neserioși. Totuși, cred că sînt mai puternici
i» (DOINA

superiori în
că nu spun
(G.M., clasa

CHIAR
DOAR CĂ AU UNELE
DEFECTE!!!

«Vorbesc prea multe în fața fetelor. Sînt mai puternici, dovadă că-ți răsucesc mîna cu ușurință» (Ioana Buca, clasa a VIII-a, satul Lipia, comuna Gruiu, județul Ilfov);

«Defectele lor sînt: violență, vocabular urît, insensibilitate, îngîmfare, neîndemînare, timiditate, impolitețe. Superiori fetelor sînt doar din punct de vedere fizic» (MARINA STAN, clasa a VIII-a, București);

«Pot să zic că majoritatea băieților suferă de: sînt peste măsură de indisciplinați, nu-s respectuoși, mai ales față de fete. Aș zice că sînt mai inteligenți și mai curajoși decît noi» (ELENA JUCĂTORU, clasa a VIII-a, satul Bistrița);

«Desigur, nu aș putea spune că toți băieții sînt la fel. Unii sînt mai buni, iar alții nu putem spune că sînt chiar răi, ci doar că au unele defecte. Astfel, băieții din această ultimă grupă se bat între ei sau lovesc chiar fetele, înjură, se ceartă pentru nimicuri. Cît privește superioritatea lor, n-aș putea spune că nu cred în superioritatea băieților, în multe privințe: putere, rezistență fizică, chiar inteligență, curaj etc.» (RODICA SAVIUC, clasa a VIII-a, Bălinești, comuna Grămești, județul Suceava).

...SÎNT MAI PUTERNICI, DOVADĂ CĂ-ȚI RĂSUCESC MÎNA CU UȘURINȚĂ!!

DESPRE FETE

«Unele fete sînt prea vorbărețe, altele prea tăcute, și astea-s defecte. Cred în superioritatea băieților, adică sînt mai curajoși, mai inteligenți etc» (GHEORGHE OANCEA clasa a VII-a, Alexandria);

«Eu nu le găsesc defecte și nici nu cred în superioritatea băieților» (IOSIF TURCU, clasa a VIII-a, comuna Vărădia de Mureș, județul Arad);

«Fetele vorbesc prea mult. Da! cred în superioritatea băieților din toate punctele de vedere» (ADRIAN CRAIU, clasa a VIII-a, comuna Vărădia de Mureș, județul Arad);

«Cred că defectele fetelor sînt următoarele: sînt de multe ori nerecunoscătoare, uită ușor totul dintr-o dată, divulgă cu ușurință o hotărîre luată în comun. Băieții sînt

UN BĂIAT ESTE MAI CURAJOS, MAI VITEAZ, MAI REZISTENT, MAI PUTERNIC...!!!

mai rezistenți, mai curajoși, mai inteligenți» (GHEORGHE ASĂNDULESCU, clasa a VIII-a, comuna Pelișor);

«Fetele sînt mai sensibile decît băieții, mai încăpățînate, mai pîricioase. Unele nu-s egoiste. Învață bine. Dar un băiat este mai curajos, mai viteaz, mai rezistent, mai puternic»(ION HUCI, clasa a VIII-a, comuna Icușești, județul Neamț).

Dialogul indirect realizat între fete și băieți a dat la iveală o totală nepotrivire între părerile exprimate. Oricum, fetele par a fi mai generoase și mai modeste în răspunsurile lor, pe cînd băieții au, cred, o părere mult mai bună despre ei înșiși, mai ales cînd este vorba despre așa-zisa lor «superioritate».

NOTA REPORTERULUI: unii au vrut să-și dea numele, alții nu. N-am insistat. Importante erau părerile. **Firește, am fi foarte interesați să mai primim și alte păreri, de la toți cititorii, pe care le-am reproduce în rubrica de față, trăgînd și niște concluzii. Așadar, așteptăm.**

HARALAMB ZINCĂ

Roman foileton

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ

III

ASALTUL CETĂȚUII

Sorin Tudoran îmi puse la îndemînă patru documente. Le enumăr la întîmplare: o copie după înștiințarea primită din partea Corpului 3 aerian cum că, în luptele din Transilvania, locotenentul Puiu L. Tudoran a fost dat dispărut fără urmă, scrisoarea lui Florin Racoviceanu, o listă cuprinzînd numele a trei prieteni ai tatălui său și o fotografie. În primele zile, m-am tot încurcat cu ele. Nu știam de unde și cum să-mi încep investigațiile. Îmi blestemam clipa cînd mă hotărîsem, liber și nesilit de nimeni, să-mi iau pe cap această belea. În cele din urmă, ce mi-am zis: «Dacă unul din cei trei trecuți pe lista lui Sorin Tudoran locuiește la București, de ce nu mi-aș începe cercetările cu dînsul? Poate mi-ar fi de folos! Poate ar accepta să mă secondeze sau să-mi fie consilier?» Cred că în clipa aceea, pe chipul meu trebuie să fi apărut un surîs larg, de om fericit. Am tras de cîteva ori din pipă și mîndru de ideea mea, m-am îndreptat spre telefon. Am format numărul. De la celălalt capăt al firului, mi-a răspuns o femeie.

— Casa Popa? am întrebat.

— Da.

— Vă rog, cu tovarășul Popa... Pe fir s-a lăsat dintr-o dată o tăcere inexplicabilă. Am crezut că n-am fost bine auzit. Alo! am insistat eu. Vă rog, cu tovarășul Popa!

— Îmi pare rău, răspunse de astă dată femeia, gata parcă să izbucnească în plîns, însă... nu vi-l pot da... Soțul meu a murit acum o săptămînă.

Am bolmojit ceva care voia să însemne niște scuze sau niște condoleanțe și am pus repede receptorul în furcă. M-a cuprins un sentiment apăsător, deprimant. «Am călcat cu stîngu'», mi-am zis și am început din nou să mă cert. «Ce-mi veni să mă bag să dezleg enigme care pînă la urmă se dovedesc a nu fi nici măcar enigme... Nu-i încă tîrziu să lași totul baltă și să te înapoiezi la manuscrisele tale...» Apoi, dînd iarăși cu ochii de documentele trimise de Sorin Tudoran, am simțit cum mă îmbunez, cum devin ceva mai înțelegător și mai decis să descifrez tainele unei întîmplări petrecută acum 23 de ani. «La naiba, mi-am zis trăgînd din pipă, dacă tot m-am înhămat, atunci să trag!». Mi-am amintit de ticul verbal al unuia din eroii cărților mele de aventuri. «S-o luăm metodic, tovarăși!» Asta și trebuia să fac... S-o iau metodic. Mi-am dat seama că ar fi bine să purced organizat la atacarea enigmei pe care acum mi-o imaginam ca pe o cetățuie ferecată solid printr-un sistem de fortificații invizibile. Îmi revenea misiunea — mi-o luasem singur — să străpung aceste fortificații și să pătrund, bineînțeles victorios, în interiorul cetățuii. Poți oare asalta anarhic și cu succes un obiectiv fortificat? Da, poți, rezultatul însă va fi dezastruos. De aceea, am socotit că ar fi mai înțelept să-mi organizez datele și să le aștern pe hîrtie sub forma unui plan de atac. Ceea ce am și făcut. Iată-l:

I. **Ce știu despre locotenentul de aviație Puiu Tudoran?**

a) Că în noaptea de 23 August 1944 se afla pe aerodromul militar de la Mamaia-sat de unde în dimineața zilei de 24 a decolat spre București, avînd la bord un civil — pe fratele comandantului de escadrilă. P.T. nu s-a mai întors de la București.

b) La 25 septembrie, în luptele pentru eliberarea Transilvaniei a fost dat dispărut fără urmă.

c) A avut trei prieteni. Unul din ei e mort.

II. **Ce trebuie să întreprind?**

a) Să reconstitui itinerarul pe care pilotul vînător Puiu Tudoran l-a parcurs începînd din dimineața zilei de 24 august și pînă în ziua cînd a fost dat dispărut fără urmă.

b) Trebuie să-l caut și să-l găsesc pe Florin Racoviceanu, să stabilesc identitatea civilului care a zburat cu Puiu Tudoran.

c) Să mă adresez în scris celor doi foști camarazi de arme din Brașov și Roman.

d) Să cercetez arhivele Grupului 2 vînătoare din al cărui efectiv a făcut parte Puiu Tudoran.

Precum vedeți, m-am înarmat cu un plan concis, cu obiective clare, după care am trecut la atac. O, dragi cititori, cît de ușoare sînt toate pe hîrtie! Zău că e un fleac să scrii pe un petec de hîrtie cuvintele: «să reconstitui itinerariul parcurs...» Încearcă însă trecînd de la vorbă la faptă să-l străbați?! Te vor trece sudorile. Cum să reconstitui un itinerariu parcurs acum 23 de ani, deci în timpul războiului, de un aviator dat dispărut fără urmă? Spuneți-mi și mie, cum? Aerodromul de lîngă Mamaia-sat nu mai există de multă vreme. Mulți aviatori vînători care ar fi putut să mă ajute căzuseră și ei la datorie — unii avuseseră parte de un mormînt, alții, cei dispăruți fără urmă, nu. Desigur, aș putea să fiu întrebat: «De ce a fost nevoie să vă treceți în plan reconstituirea itinerariului? N-ar fi fost mai operativ și mai practic să treceți direct la reconstituirea zilei de 25 septembrie 1944, cînd pilotul a fost dat dispărut?»

Întrebările ar fi îndreptățite și, în eventualitatea că ele s-ar ivi aș vrea de pe acum să răspund. Nu uitați că împreună cu Sorin Tudoran, am căzut de acord că sîntem în fața unei enigme. (O să vedeți că n-am greșit). Iar o enigmă n-o poți dezlega cu una, cu două. Trebuia s-o iei de departe, s-o analizezi metodic și cu răbdare așa cum ai analiza un fenomen. Să nu uităm nici faptul că în noaptea de 23 August 1944 a avut loc o cotitură decisivă în istoria poporului român și a armatei sale. Întoarcerea armelor împotriva trupelor hitleriste n-a fost o operație simplă. De aceea, a stabili comportarea locotenentului Puiu Tudoran în vălmășagul acelor evenimente nu mi s-a părut un fapt oarecare. Ce s-a întîmplat că nu s-a mai întors la baza de la Mamaia? A apucat să ridice solda? La prima vedere, el săvîrșise două abateri — a) luase la bord un civil b) nu s-a mai înapoiat la bază. Așadar, n-aș fi putut să înțeleg prea bine ce s-a petrecut la 25 septembrie 1944, dacă, în același timp, n-aș fi încercat să lămuresc ce s-a petrecut după decolarea sa de la Mamaia. Numai în lumina acestor date aș fi izbutit să deslușesc și să înțeleg personalitatea pilotului cu defectele și calitățile sale.

Să trecem însă la fapte. Încă din aceeași zi am expediat la Brașov și la Roman două scrisori — tip.

«Stimate tov. Langa (Galbă)

Am aflat că în anii războiului antihitlerist ați făcut parte din Grupul 2 vînătoare și că l-ați cunoscut foarte bine pe locotenentul Puiu Tudoran. Deoarece mi-am propus să scriu o carte consacrată faptelor de armă ale aviatorilor noștri pe frontul eliberării Transilvaniei, v-aș ruga să binevoiți să-mi răspundeți cînd și unde ați putea să-mi acordați o întrevedere. În ceea ce mă privește, nu mi-ar fi greu să mă deplasez în localitatea dv. Iar dacă aveți o altă propunere, comunicați-mi-o. Vă stau la dispoziție. Nu mă îndoiesc că veți înțelege utilitatea spirituală a unei asemenea cărți și-mi veți acorda tot concursul. Vă mulțumesc anticipat.»

Scrisorile le-am expediat simultan. Îmi vor răspunde oare? Voi reuși oare, grație lor, să dau de o urmă folositoare?

(VA URMA)

*VĂ INVITĂM
PE TOȚI LA...*

SALONUL AUTOMOBILISTIC

«Cutezătorii»

Prezintă profesorul PARBRIZ

După redingotă și pantaloni fîlfîitori, iată că se poartă și mașini în «dulcele stil clasic». Micul desen din stînga clișeului reprezintă un turism foarte la modă în anul 1937, iar fotografia, o mașină «Morgan Plus 4» (Anglia) fabricată... anul trecut! Bunicul o va privi înduioșat de aduceri aminte, dar nu fără prudență: sub capota clasică se ascunde totuși un motor capabil să dezvolte 175 km pe oră!

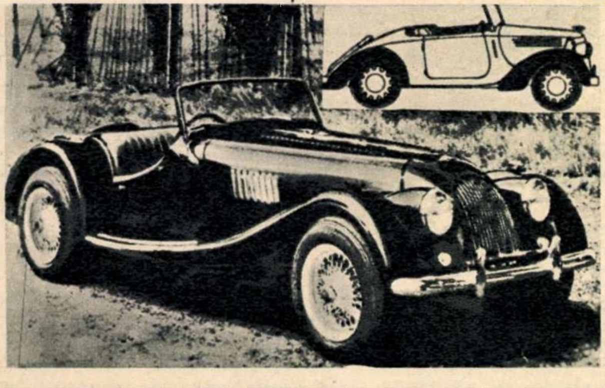

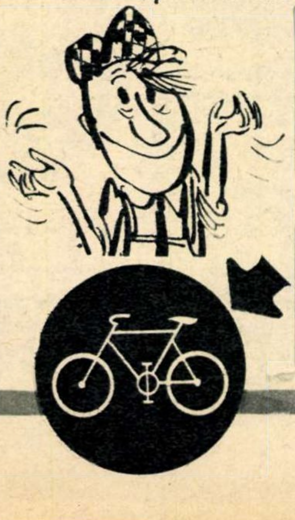

POȘTA REDACȚIEI

De data aceasta ne adresam cititorilor noștri: **SORIN ALEXE — București, CĂTĂLINA POPESCU — Iași, VIOREL BACIU — Ploiești** *și altor numeroși corespondenți care doresc să afle: ce este maximafilia? În dorința de a afla răspuns la această întrebare ne-am adresat tovarășului* **NICOLAE CRISTESCU,** *membru al secției de maximafilie din cadrul Asociației filateliștilor. Iată răspunsul său.*

Ca ramură nouă a filateliei, maximafilia s-ar putea defini prin colecționarea de cărți poștale ilustrate, combinate cu mărci și ștampile aplicate pe fața ilustratei. Atenție însă, aceste combinări nu se fac la întîmplare! Marca poștală și ștampila trebuie să fie în strînsă legătură cu subiectul ilustratei, urmărindu-se în felul acesta realizarea unui conținut poștal în totalitate, iar ca aspect, o prezentare cît mai artistică. Dar, să exemplificăm cu ilustrata care reprezintă Monumentul arhitectonic «Casa Scînteii»; ilustrata și marca poștală are același subiect, iar ștampila este din... București, oraș în care se află «Casa Scînteii».

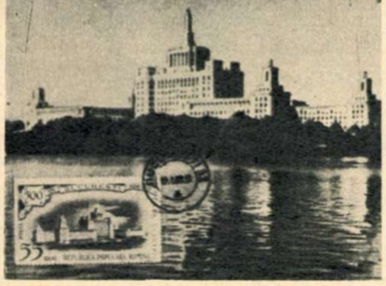

Ilustrata maximă este o piesă filatelică deoarece toate elementele sale constitutive sînt destinate trimiterii corespondenței.

Se pot realiza colecții dezvoltînd o anumită tematică (floră, faună, artă, sport etc.) unele ilustrate necesitînd obliterări din localitățile care au legătură cu imaginea respectivă.

Cu prilejul sărbătoririi celei de a XXV-a aniversări a eliberării patriei, în București s-a deschis o interesantă expozitie filatelică unde printre cei care expun colecții de maximafilie sînt și copii.

Încercați și voi să realizați colecții de acest fel! Veți dobîndi multe cunoștințe, veți realiza lucrări deosebit de frumoase din punct de vedere artistic.

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT

MANUSCRISUL PIERDUT

Scenariu:
Al. BOGDAN

Desene:
P.MANU

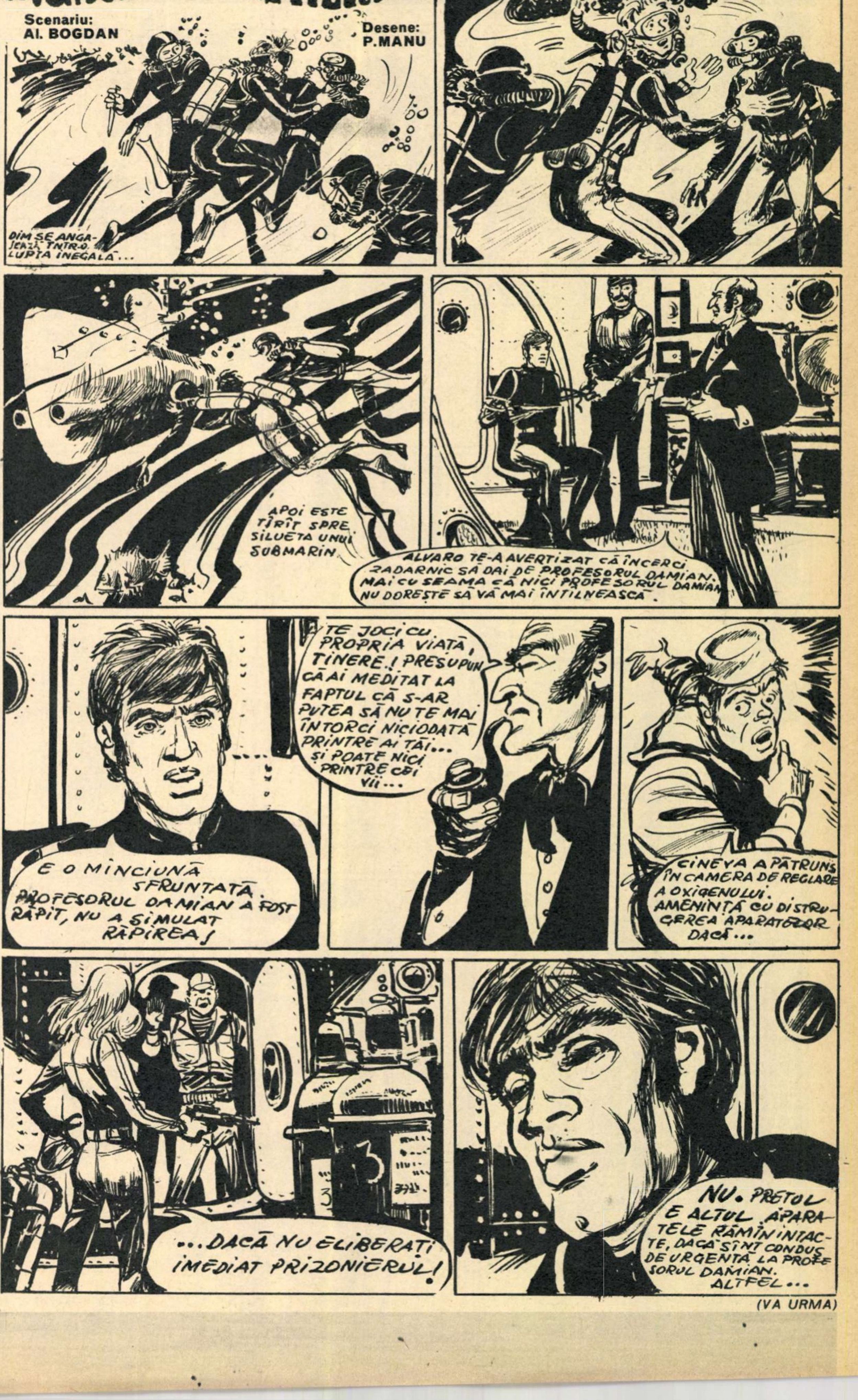
DIM SE ANGAJEAZĂ ÎNTR-O LUPTĂ INEGALĂ...
ȘI ESTE IMOBILIZAT DE UNUL DIN ACVANAUȚI CARE ÎI TAIE TUBUL DE OXIGEN
APOI ESTE TÎRÎT SPRE SILUETA UNUI SUBMARIN
ALVARO TE-A AVERTIZAT CĂ ÎNCERCI ZADARNIC SĂ DAI DE PROFESORUL DAMIAN. MAI CU SEAMA CĂ NICI PROFESORUL DAMIAN NU DOREȘTE SĂ VĂ MAI ÎNTÎLNEASCĂ.
E O MINCIUNĂ SFRUNTATĂ. PROFESORUL DAMIAN A FOST RĂPIT, NU A SIMULAT RĂPIREA!
TE JOCI CU PROPRIA VIAȚĂ, TINERE! PRESUPUN CĂ AI MEDITAT LA FAPTUL CĂ S-AR PUTEA SĂ NU TE MAI ÎNTORCI NICIODATĂ PRINTRE AI TĂI... ȘI POATE NICI PRINTRE CEI VII...
CINEVA A PĂTRUNS ÎN CAMERA DE REGLARE A OXIGENULUI. AMENINȚĂ CU DISTRUGEREA APARATELOR DACĂ...
...DACĂ NU ELIBERAȚI IMEDIAT PRIZONIERUL!
NU. PREȚUL E ALTUL. APARATELE RĂMÎN INTACTE, DACĂ SÎNT CONDUS DE URGENȚĂ LA PROFESORUL DAMIAN. ALTFEL...

(VA URMA)

„Marele drum al INCAȘILOR”

3

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: **AJUNS ÎN FAȚA PALATULUI LUI ATAHUALPA, LA CAJAMARCA, NEÎNARMAT, PIZARRO SE ÎNDREAPTĂ CĂTRE ACESTA, ÎNSOȚIT DOAR DE TREI OAMENI. SOLDAȚII SĂI, RĂMAȘI ÎN URMĂ, VOR ATACA LA SUNETUL TROMPETEI LUI PEDRO DE ALCANCEL.**

Scenariu: **DARIE NOVĂCEANU**

Desene: **MIHAI SÎNZIANU**

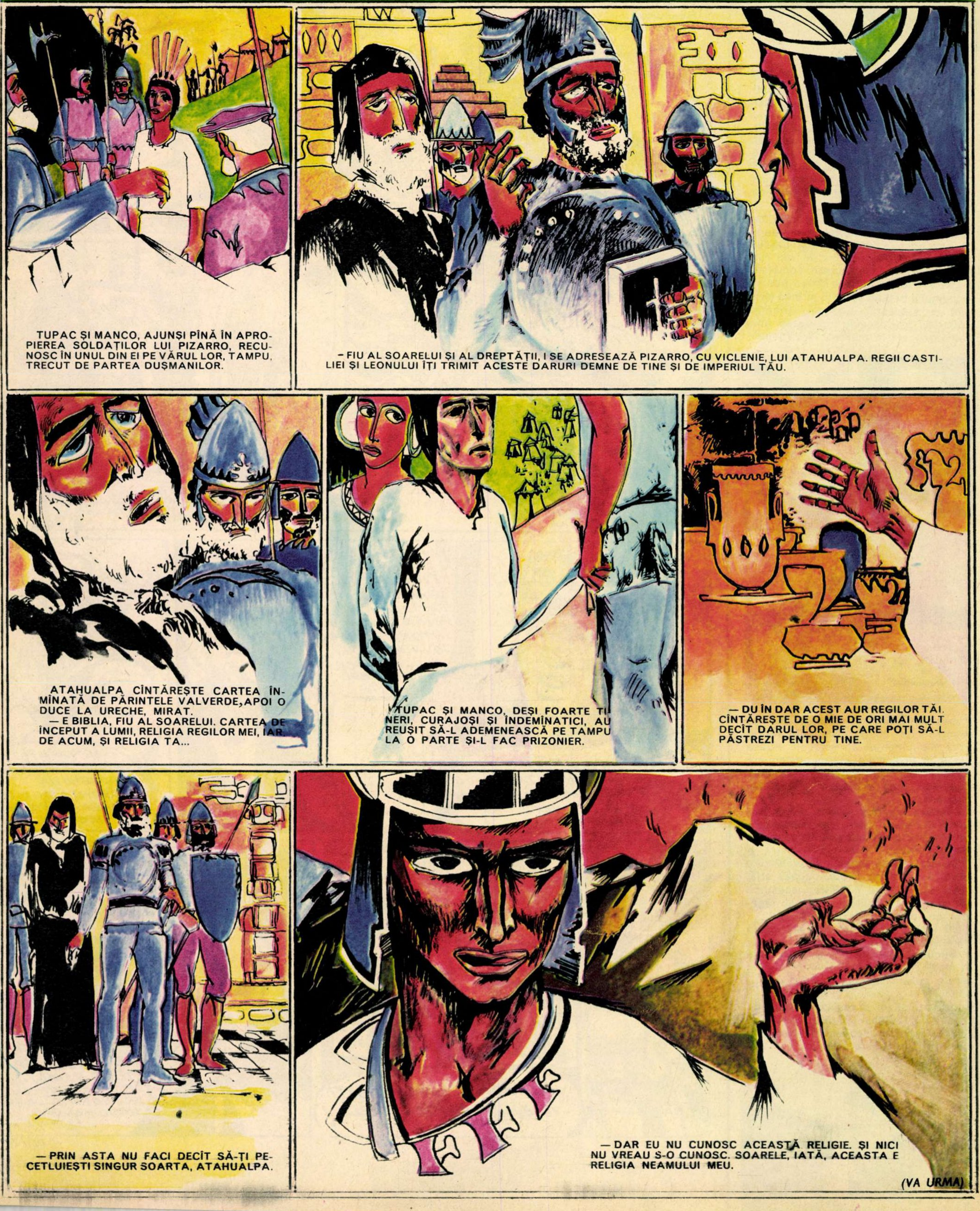

TUPAC ȘI MANCO, AJUNȘI PÎNĂ ÎN APROPIEREA SOLDAȚILOR LUI PIZARRO, RECUNOSC ÎN UNUL DIN EI PE VĂRUL LOR, TAMPU, TRECUT DE PARTEA DUȘMANILOR.

— FIU AL SOARELUI ȘI AL DREPTĂȚII, I SE ADRESEAZĂ PIZARRO, CU VICLENIE, LUI ATAHUALPA. REGII CASTILIEI ȘI LEONULUI ÎȚI TRIMIT ACESTE DARURI DEMNE DE TINE ȘI DE IMPERIUL TĂU.

ATAHUALPA CÎNTĂREȘTE CARTEA ÎNMÎNATĂ DE PĂRINTELE VALVERDE, APOI O DUCE LA URECHE, MIRAT.

— E BIBLIA, FIU AL SOARELUI. CARTEA DE ÎNCEPUT A LUMII, RELIGIA REGILOR MEI, IAR DE ACUM, ȘI RELIGIA TA...

TUPAC ȘI MANCO, DEȘI FOARTE TINERI, CURAJOȘI ȘI ÎNDEMÎNATICI, AU REUȘIT SĂ-L ADEMENEASCĂ PE TAMPU LA O PARTE ȘI-L FAC PRIZONIER.

— DU ÎN DAR ACEST AUR REGILOR TĂI. CÎNTĂREȘTE DE O MIE DE ORI MAI MULT DECÎT DARUL LOR, PE CARE POȚI SĂ-L PĂSTREZI PENTRU TINE.

— PRIN ASTA NU FACI DECÎT SĂ-ȚI PECETLUIEȘTI SINGUR SOARTA, ATAHUALPA.

— DAR EU NU CUNOSC ACEASTĂ RELIGIE. ȘI NICI NU VREAU S-O CUNOSC. SOARELE, IATĂ, ACEASTA E RELIGIA NEAMULUI MEU.

(VA URMA)

CRĂIŢĂ-MÎNDRĂ VASILE

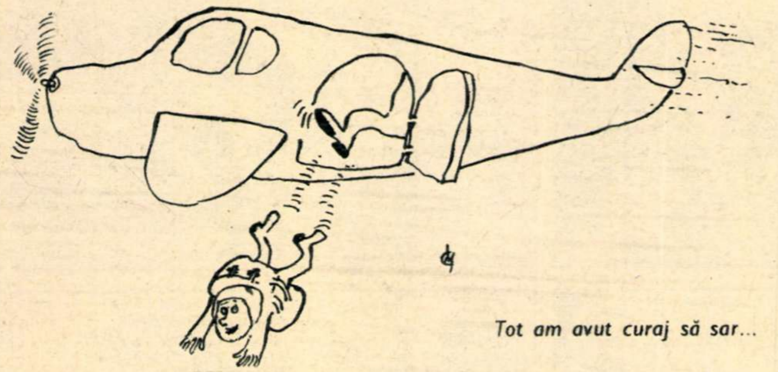

Tot am avut curaj să sar...

DOUĂ JOCURI

GHICEŞTE ÎNTREBAREA

Un jucător pune altuia la ureche, repede dar încet o întrebare, fără ca cei din jur să o poată auzi. Cel întrebat trebuie să dea cu voce tare răspunsul. Jucătorii, din răspunsul dat, trebuie să ghicească întrebarea.

JONGLERII

Jucătorii se împart în două grupe. Fiecare grupă primeşte o paletă şi o minge de tenis de masă. Jucătorii fiecărei grupe trebuie să treacă peste diferite obstacole, fără ca mingea să cadă de pe paletă.

Fără cuvinte

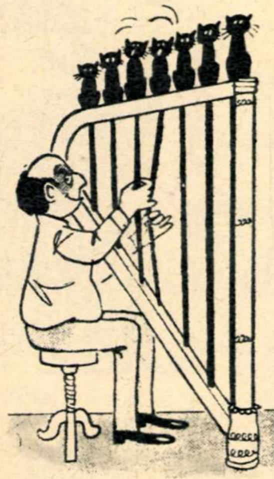

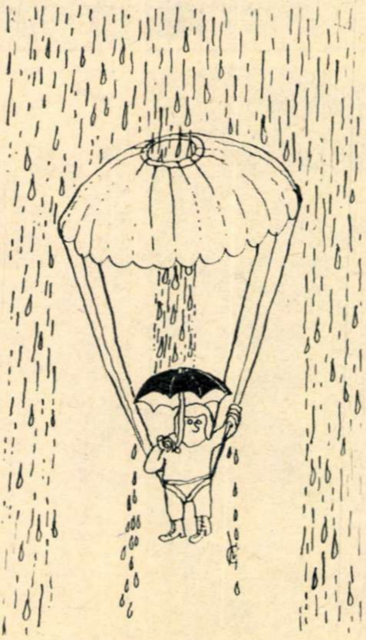

A APĂRUT

O NOUĂ PUBLICAŢIE PENTRU VOI EDITATĂ DE REVISTA „CUTEZĂTORII”:

RA-CHE-TA CUTEZĂTORILOR

EDITATĂ DE REVISTA „CUTEZĂTORII”

UN VEHICUL DE NEÎNLOCUIT ÎN COSMOS: RACHETA!

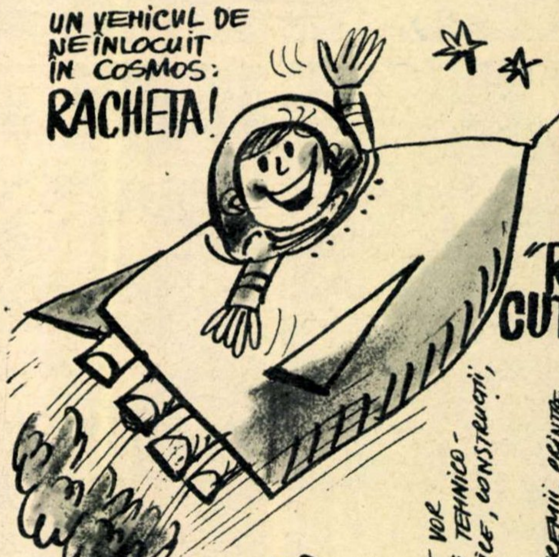

UN VEHICUL DE NEÎNLOCUIT PENTRU FIECARE ELEV: „RACHETA CUTEZĂTORILOR”

COMPARTIMENTELE RACHETEI: ASTRONAUTICĂ, CIBERNETICĂ, ELECTRONICĂ, BIOLOGIE, MODELISM, FOTO, AUTO... DE FAPT, NICI UN DOMENIU AL ŞTIINŢEI ŞI TEHNICII NU VA FI OCOLIT DE ACEASTĂ ORIGINALĂ RACHETĂ.

CITIŢI, DE ASEMENEA, ÎN FIECARE NUMĂR, RUBRICILE:

● GALERIA COSMONAUŢILOR (BIOGRAFIILE CUCERITORILOR COSMOSULUI)
● ORIZONT 2000. (CELE MAI ÎNDRĂZNEŢE ANTICIPAŢII)
● HRONICUL INVENŢIILOR (O PALPITANTĂ ISTORIE A ŞTIINŢELOR).

ALTE RUBRICI PERMANENTE VOR PREZENTA: ULTIMELE NOUTĂŢI TEHNICO-ŞTIINŢIFICE, SFATURI PRACTICE, CONSTRUCŢII, MODELISM.

NUMEROASE CONCURSURI CU PREMII, PRINTRE CARE BINE CUNOSCUTUL „MINITEHNICUS”.

REVISTA „RACHETA CUTEZĂTORILOR” APARE LUNAR, ÎN 24 DE PAGINI, BOGAT ILUSTRATE, ÎN CULORI, CU PREŢUL DE 1,50 LEI.

DE VÎNZARE LA TOATE CHIOŞCURILE DE DIFUZARE A PRESEI. ABONAMENTELE SE PRIMESC LA OFICIILE POŞTALE SAU DIRECT DE CĂTRE FACTORII POŞTALI.

ŞOIMII CARPAŢILOR

5

Scenariu: PETRE GHELMEZ • Desene: POMPILIU DUMITRESCU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:

FIIND PRINS DE HITLERIŞTI ŞI OBLIGAT SĂ LE ARATE DRUMUL SPRE CASA PĂDURARILOR, URSUL PITIC REUŞEŞTE SĂ SCAPE, CHEMÎND ÎN AJUTOR ŞOIMII SĂI CEI AGERI.

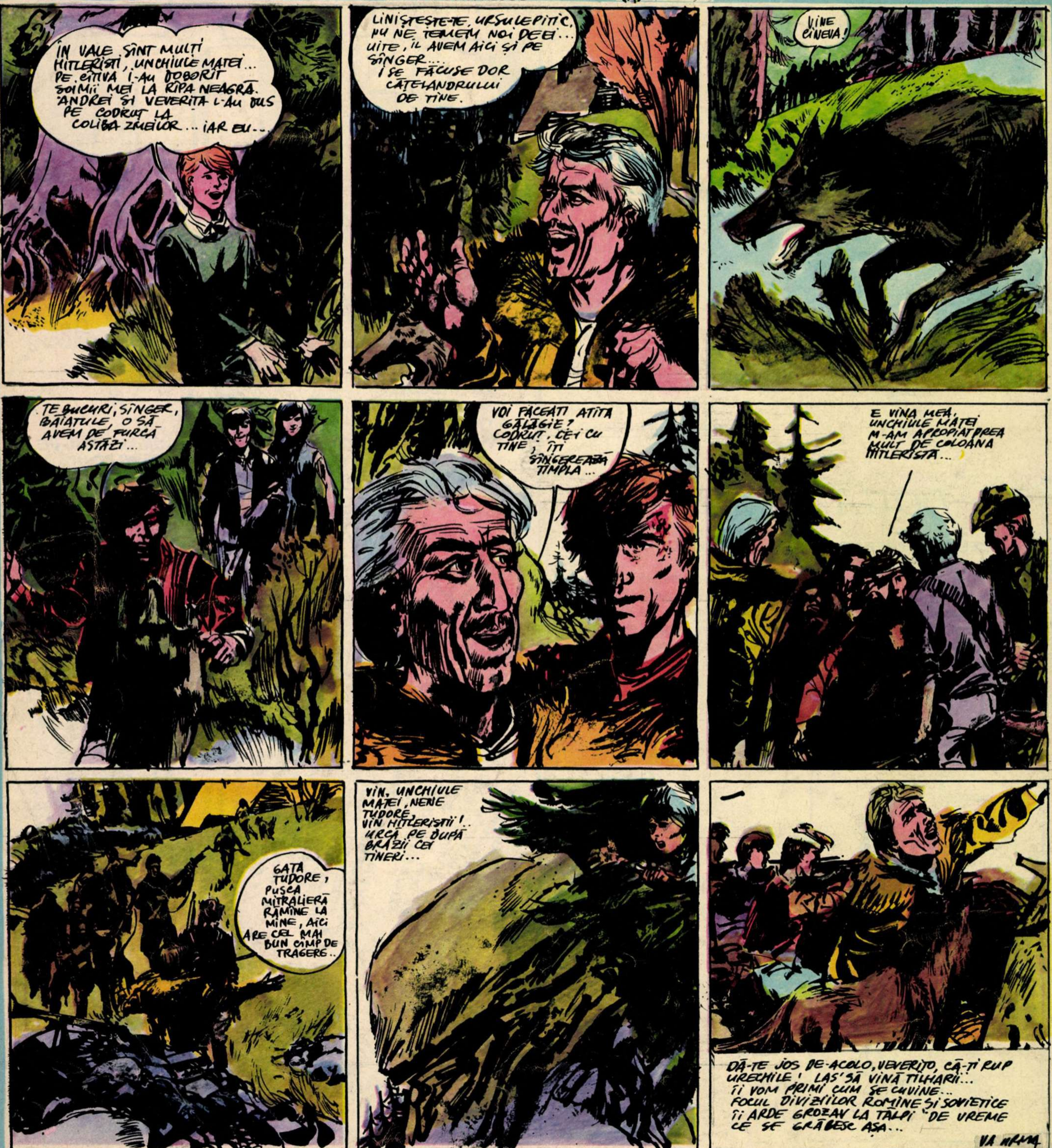
ÎN VALE SÎNT MULȚI HITLERIȘTI, UNCHIULE MATEI... PE CÎTIVA I-AU DOBORÎT ȘOIMII MEI LA RÎPA NEAGRĂ. ANDREI ȘI VEVERIȚA L-AU DUS PE CODRUȚ LA COLIBA ZMEILOR... IAR EU...
LINIȘTEȘTE-TE, URSULE PITIC, NU NE TEMEM NOI DE EI... UITE, IL AVEM AICI ȘI PE SÎNGER... I SE FĂCUSE DOR CĂȚELANDRULUI DE TINE.
VINE CINEVA!
TE BUCURI, SÎNGER, BĂIATULE, O SĂ AVEM DE FURCĂ ASTĂZI...
VOI FACEAȚI ATÎTA GĂLĂGIE? CODRUȚ, CE-I CU TINE, ÎȚI SÎNGEREAZĂ TÎMPLA...
E VINA MEA, UNCHIULE MATEI M-AM APROPIAT PREA MULT DE COLOANA HITLERISTĂ...
GATA TUDORE, PUȘCA MITRALIERĂ RĂMÎNE LA MINE, AICI ARE CEL MAI BUN CÎMP DE TRAGERE...
VIN, UNCHIULE MATEI, NENE TUDORE, VIN HITLERIȘTII!.. URCĂ PE DUPĂ BRAZII CEI TINERI...
DĂ-TE JOS DE-ACOLO, VEVERIȚO, CĂ-ȚI RUP URECHILE! LAS' SĂ VINĂ TÎLHARII... ÎI VOM PRIMI CUM SE CUVINE... FOCUL DIVIZIILOR ROMÎNE ȘI SOVIETICE ÎI ARDE GROZAV LA TĂLPI DE VREME CE SE GRĂBESC AȘA...
VA URMA

Cutezătorii
Redactor şef: Mihai NEGULESCU. Redactor şef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacţie: Ovidiu ZOTTA. Redacţia: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr.1 telefon 176010 Administraţia: Editura Scînteia, Bucureşti, Piaţa Scînteii nr.1 telefon 176010 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii.
Redactor de număr: Lidia NOVAC. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.
Abonamentele se primesc de către oficiile şi agenţiile P.T.T.R., de către factorii poştali şi difuzorii de presă 41033
1 leu

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

35

JOI, 28 AUGUST
1969, ANUL III

(101)

106

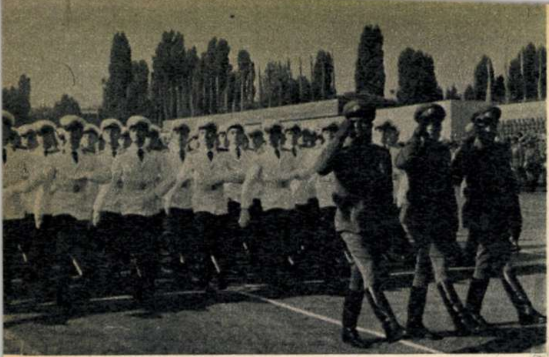
1

2

3

MAREA SĂRBĂTOARE A ELIBERĂRII PATRIEI

1 — La tradiționala paradă militară au participat și elevii Liceului militar «Ștefan cel Mare».

2 — Mijloace moderne de luptă — de strajă cuceririlor revoluționare ale poporului.

3 — În rînduri strînse, cu pași fermi, trec detașamentele gărzilor patriotice.

4 — O singură inimă, o singură voință, un singur glas!

5 — Tinerii aceștia s-au născut odată cu libertatea țării. Chipurile lor deschise se identifică cu tinerețea veșnică a muncii libere puse în slujba patriei socialiste.

6-7-8 — Trec pionierii. Pentru cîteva momente Piața Aviatorilor a devenit locul de confluență al tuturor bucuriilor copilăriei din patria noastră.

9 — Instantaneu din timpul demonstrației oamenilor muncii.

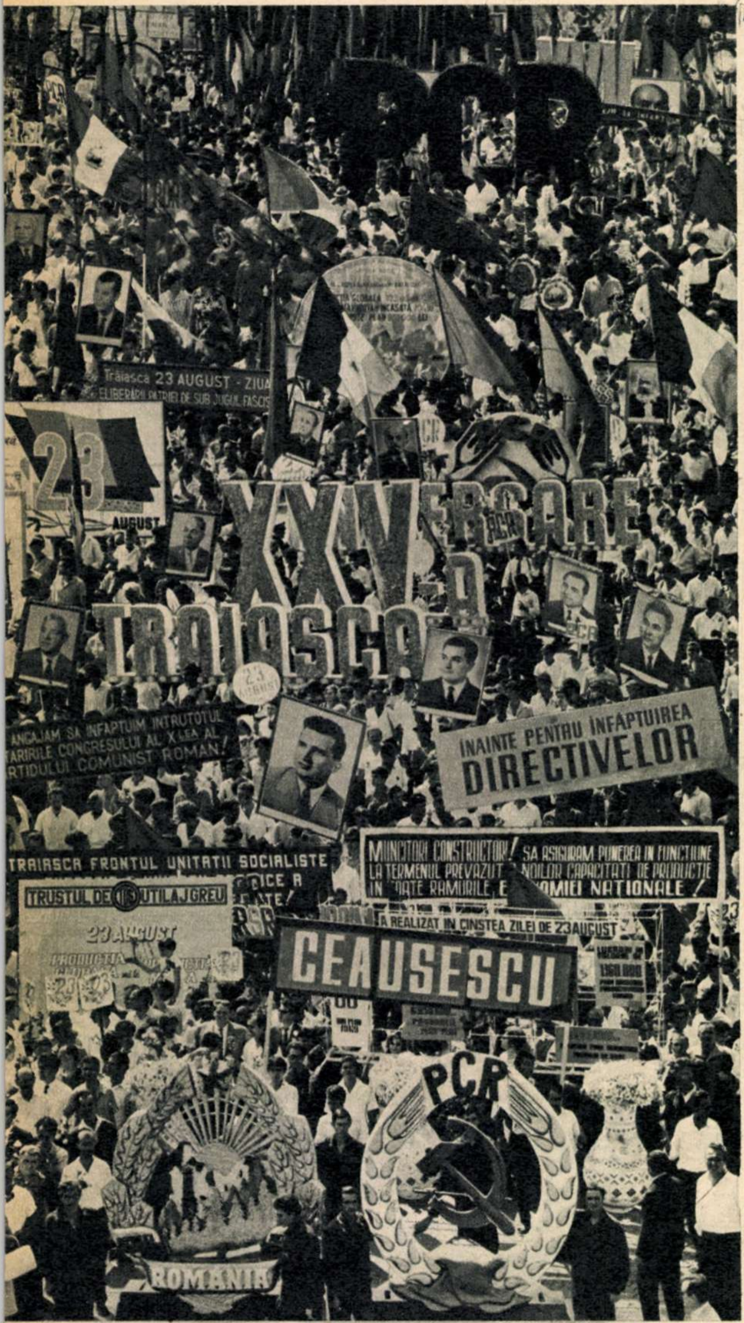
4
PCR
Trăiască 23 AUGUST - ZIUA
ELIBERĂRII PATRIEI DE SUB JUGUL FASCIST
23 AUGUST
XXV
TRĂIASCĂ
ÎNAINTE PENTRU ÎNFĂPTUIREA DIRECTIVELOR
TRAIASCA FRONTUL UNITATII SOCIALISTE
MUNCITORI CONSTRUCTORI! SĂ ASIGURĂM PUNEREA ÎN FUNCȚIUNE LA TERMENUL PREVĂZUT A NOILOR CAPACITĂȚI DE PRODUCȚIE ÎN TOATE RAMURILE ECONOMIEI NAȚIONALE!
TRUSTUL DE UTILAJ GREU
23 AUGUST
CEAUSESCU
PCR
ROMANIA

5
NOI NE-AM NĂSCUT DE-ODATĂ

6

7

8

9

Vară pionierească

„EXPEDIȚIILE „CUTEZĂTORII"

În drumul lor. membrii echipajului

„VIRGIL IOVĂNAȘ"

din Arad au trecut și prin Țebea, de unde ne-au trimis un cald salut și această vedere cu Gorunul lui Horia.

Din Baia Mare

Echipajul

„BORCEA"

din Fetești ne informează că a ajuns în Cătina, comună de munte din județul Buzău, de-un mare pitoresc și bogată în tradiții folclorice. Echipajul s-a deplasat pînă acolo pentru a-i cunoaște și înregistra pe vestiții fluierași. «Timpul este frumos — ne comunică membrii echipajului — iar dispoziția tuturor foarte bună, fapt care ne face să credem că ne vom realiza, punct cu punct, întregul program dinainte stabilit.»

„PINTEA VITEAZUL"

dă raportul. Scurt, concis, așa cum îi stă bine unui voinic: «Ne-am încheiat cu bine misiunea». Nu, nu-i nici o greșeală gramaticală, n-avem de-a face, așa cum s-ar crede, cu un dezacord. Spune «ne-au» și nu «mi-am» pentru că de data aceasta legendarul erou e reprezentat de o duzină de pionieri, membrii echipajului maramureșan participant la expediții.

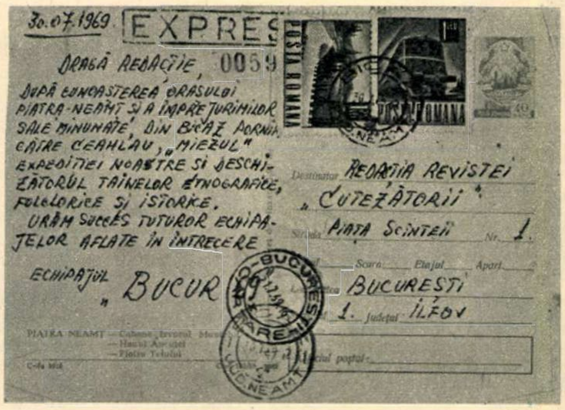

30.07.1969 EXPRES

DRAGĂ REDACȚIE, 0059

DUPĂ CUNOAȘTEREA ORAȘULUI PIATRA-NEAMȚ ȘI A ÎMPREJURIMILOR SALE MINUNATE, DIN BICAZ PORNIM CĂTRE CEAHLĂU, „MIEZUL" EXPEDIȚIEI NOASTRE ȘI DESCHIZĂTORUL TAINELOR ETNOGRAFICE, FOLCLORICE ȘI ISTORICE.

URĂM SUCCES TUTUROR ECHIPAJELOR AFLATE ÎN ÎNTRECERE

ECHIPAJUL „BUCUR"

POSTA ROMANA

Destinatar REDACȚIA REVISTEI „CUTEZĂTORII"

Strada PIAȚA SCÎNTEII Nr. 1.

Scara ___ Etajul ___ Apart ___

Localitatea BUCUREȘTI

1. Județul ILFOV

Oficiul poștal

PIATRA NEAMȚ

BUCUREȘTI

REALIZARILOR ECONOMIEI NAȚIONALE

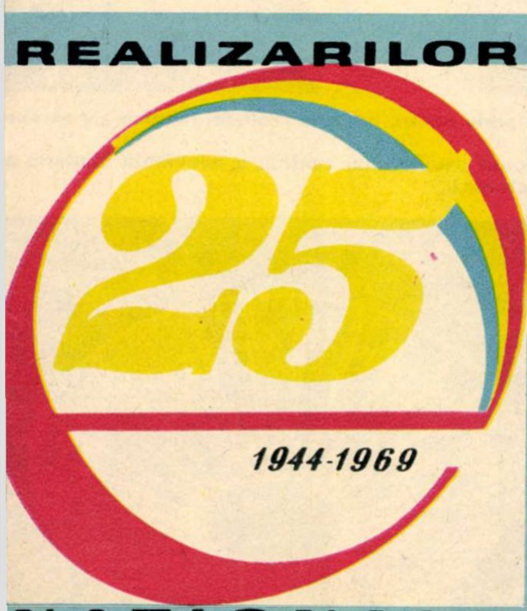

ORAȘUL MINUNILOR ADEVĂRATE

În nordul Capitalei — aproape de un loc unde acum 25 de ani aerul era sufocat de bălăriile ucigătoare ale exploziilor — a răsărit, în această jubiliară lună august, un splendid orășel al minunilor adevărate: EREN '69, adică *Expoziția realizărilor economiei naționale*, *«România 1969»*. Autorii lui sînt extrem de numeroși; probabil că nu există om al muncii din țara noastră care să nu regăsească în «Eren '69» o parte din roadele activității sale. Autocamioane de mare tonaj și fragile lustre de cristal, enorme mașini-unelte și minusculi tranzistori, locomotive electrice și țesături gingașe, avioane și mașini de cusut, autoturisme și sonde petroliere, aparatură electronică și roade ale cîmpiei și livezii... Sînt aici mii de străluciți soli ai hărniciei, ingeniozității și pasiunii în care, în numai 25 de ani, oamenii pămîntului românesc au reușit, conduși cu înțelepciune de partidul co-

(Continuare în pag. 4)

Cel mai tînăr din familia automobilel
românești: autoturismul de teren «ARO

(Urmare din pag. 3)

Cutezătorii ÎN VIZITĂ LA EREN

muniştilor, să făurească o Românie modernă, puternic industrializată, un stat în care tot ce se face are drept ţel bunăstarea oamenilor muncii, şi al cărui drapel e privit cu stimă pe toate meridianele. Poate că niciodată, de-a lungul istoriei omenirii, un anumit factor al civilizaţiei nu s-a bucurat de atîta atenţie, în lumea întreagă, ca în zilele noastre. E vorba de inteligenţa umană. Pretutindeni, înalta calificare a muncitorului, cunoştinţele «la zi» ale inginerului, neodihna savantului cercetător sînt extrem de preţuite. Puterea de creaţie a omului începe să fie socotită din ce în ce mai mult o bogăţie, ca zăcămintele de aur, ca pămîntul fertil. Sentimentul principal cu care îţi închei călătoria plină de surprize fascinante prin *Eren '69* este mîndria uriaşă că România socialistă posedă din belşug această incomparabilă bogăţie care este puterea de creaţie a omului. Trebuie să vizitaţi cu toţii această expoziţie. Ea uimeşte şi încîntă, te face, o dată mai mult, să redescoperi fericirea de a aparţine acestei patrii minunate, te ajută să-ţi cunoşti mai bine propriul tău loc în rîndurile creatorilor ei şi să te gîndeşti plin de încredere şi de cutezanţă la viitor. După cum vedeţi, în fotografiile noastre de la Eren '69 apar şi cîţiva din cei mai tineri vizitatori — elevii. Pentru a declanşa aparatul de fotografiat asupra exponatelor, noi am aşteptat intenţionat să apară unul sau mai mulţi din aceşti posesori ai «paşaportului pentru anul 2 000». Voi veţi avea prilejul de a vedea România anului 2 000 exact la vîrsta maturităţii, şi nici nu ştiţi cît vă invidiem în clipa în care scriem aceste rînduri! Învăţaţi cît mai bine, copii, perfecţionaţi-vă deprinderile de a studia, de a cerceta, de a construi, întrucît vouă are să vă revină fericirea de a desăvîrşi idealurile civilizaţiei noastre.

OVIDIU ZOTTA

Greu de ales cînd toate sînt frumoase!

«Cînd vei lucra tu însuţi într-o fabrică, acest strung carusel te va întîmpina ca pe un vechi prieten!»

Nu, nu sîntem la gară, ci în sectorul rezervat construcţiilor de material rulant.

«Dacia 1100» şi... viitorii aşi ai volanului

Nici nu ştii unde să te uiţi mai întîi!

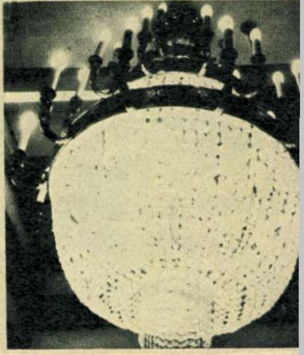

Jocul luminii şi al cristalulu specialitatea maeştrilor stic

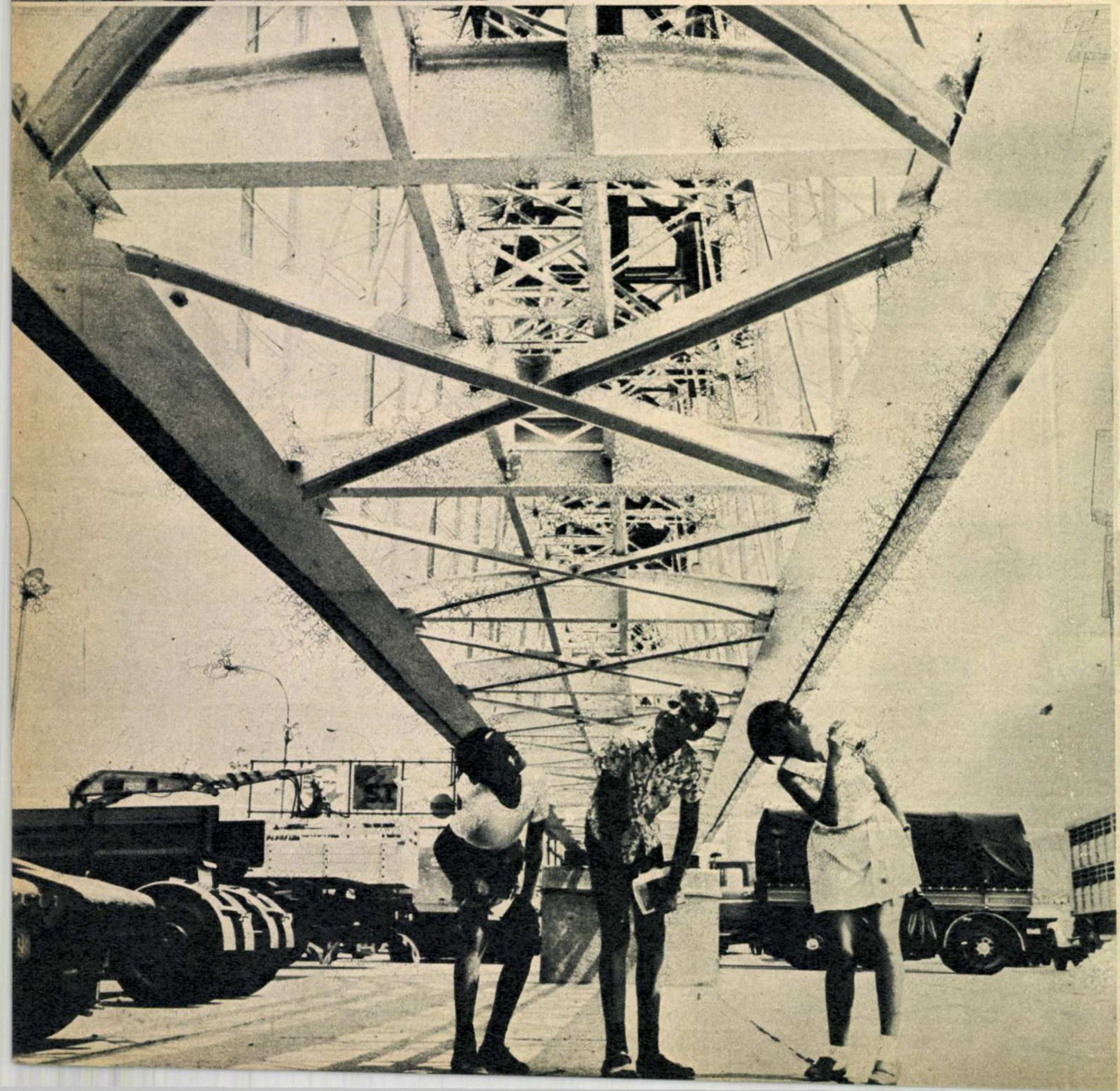

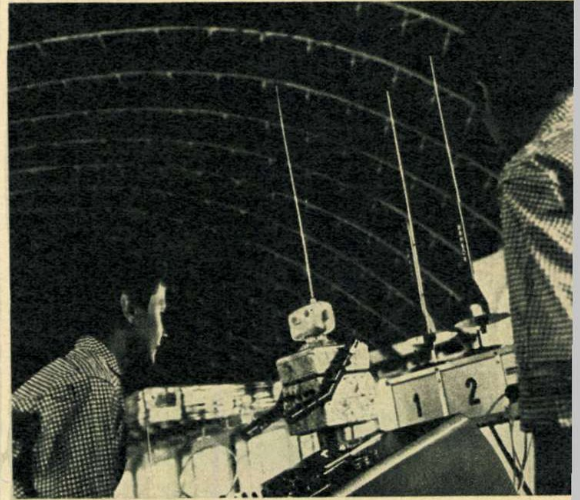

O mîndrie pentru noi toţi: realizări tehnice ale elevilo

Plafonul pavilionului central, o adevărată bijuterie a hitectonică.

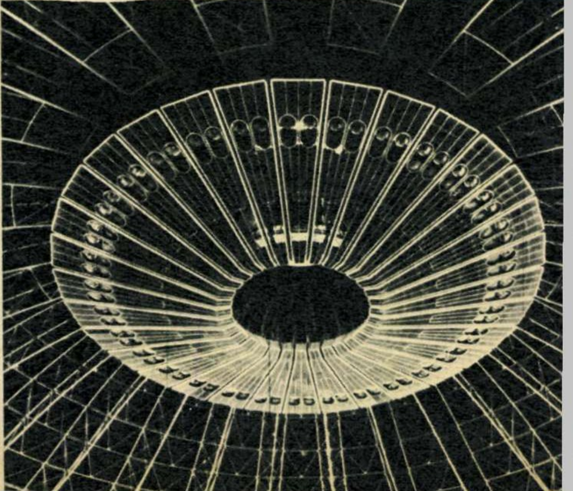

Soare, metal și inteligență creatoare.

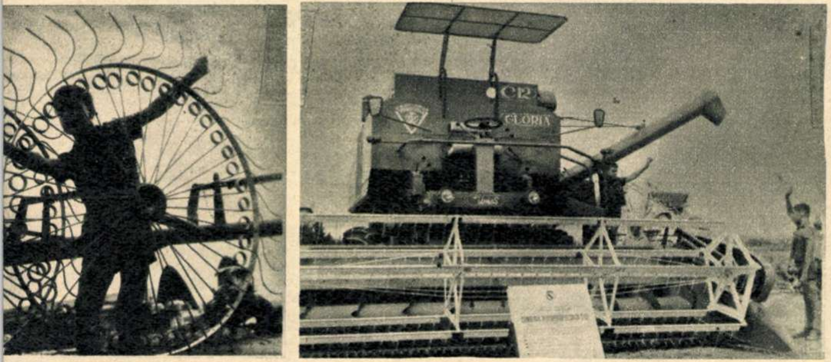

Mașini agricole.

Strănepoții lui Vlaicu, și noile mașini zburătoare...

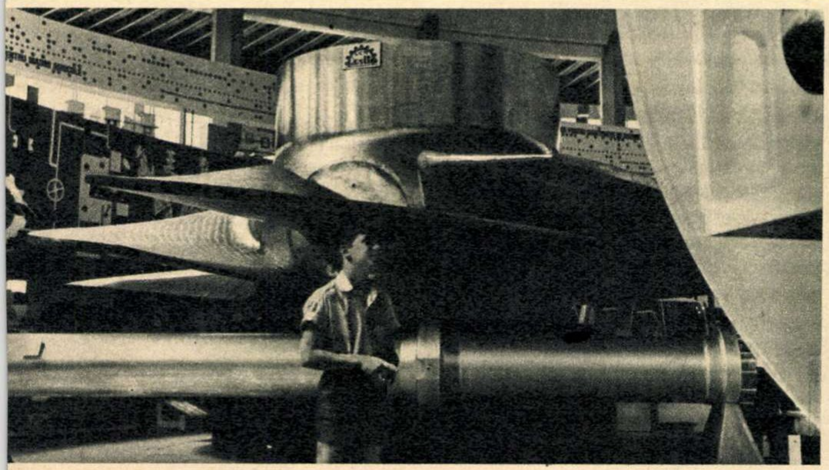

peste multă vreme, această gigantică piesă — butucul cu palete — va coborî
Dunăre, la Porțile de Fier, traducînd energia apelor în limbajul miilor de volți.

DRUM DESCHIS

Înarmat cu nedespărțitul meu prieten de drum. magnetofonul, am chestionat 54 de fete și băieți 37 băieți + 17 fete (între 12—14 ani) cu privire la drumul profesional pe care și l-au ales.

Iată cîteva răspunsuri obținute de la băieții chestionați: «Vreau să mă fac inginer. Tatăl meu lucrează în fabrică pe un strung cu programare electronică. Mi-a explicat și mie cîte ceva. Am văzut și la televizor ce grozavă este electronica asta, așa că m-am hotărît, chiar zilele trecute, să mă fac electronist. Pînă una, alta, fac acasă tot felul de combinații electrice, cu baterii: cînd cineva intră la mine în cameră, pe noptieră se aprinde un bec roșu, adică «Atențiune!». Și multe altele asemănătoare». (Vlad Coman, clasa a VIII-a); «Ai mei nu m-au sfătuit pînă acum. Eu am ales, de mai multe ori, cîte ceva, și mereu mi-am schimbat planul. Sînt destul de nehotărît. M-aș face profesor, dar nu știu încă la ce materie. Poate că, pînă la urmă, aleg științele naturii. Am insectar, ierbar, colecționez și pietre (Ah! ce n-aș da pentru o bucățică de rocă adusă de pe Lună), dar fac toate astea ca un fel de distracție, nu ca o pregătire. Ce să vă mai zic: parc-aș fi la o încrucișare de drumuri. Fiecare drum e bun, liber. Așa că-i greu de ales pe care pornești» (Manole Stanciu, clasa a VIII-a); «Chimist mă fac! De altfel, la noi în Ploiești, ai și de ce să te faci chimist» (Radu Avramescu, clasa a VII-a).

Cu microfonul PRINTRE COPII

Citez și din răspunsurile fetelor, imprimate pe banda de magnetofon: «Deși se zice că nu-i o meserie prea ușoară pentru o fată, eu vreau să mă fac geolog. Îmi place natura, merg de cîteva ori pe an pe munte. Și sînt din fire curioasă. Așa că vreau să aflu tainele pămîntului. Cine știe, poate nu numai ale pămîntului» (Mariana Popovici — clasa a VIII-a); «M-ar bucura să ajung profesoară de istorie. Mă atrag întîmplările petrecute de mult, cetățile, săpăturile arheologice. Ba aș îndrăzni să spun că pot urma și două profesiuni: arheolog și cadru didactic. Știu, e cam mult, dar sînt atît de înrudite!» (Irina Constantinescu — clasa a VIII-a); «Medic! Sînt de la țară și ambiția mea e să mă întorc în sat, de-acolo de unde sînt, să-i vindec pe oameni de boli. Și pe copii» (Victoria Mitroi — clasa a VII-a).

Bineînțeles, îmi este imposibil să reproduc toate răspunsurile înregistrate. Un lucru pot însă face: să le clasific după preferințe. Astfel, din cei 37 băieți, doar 2 au ales profesiuni cultural-artistice, și alți doi (deși e cam tîrziu pentru alegere!) nu știu încă nimic în legătură cu viitoarea lor ocupație; restul de 33 au hotărît să lucreze, atunci cînd va fi momentul, într-un domeniu sau altul al științei și tehnicii, ori într-un sector de activitate în care acestea au un rol extrem de însemnat. De asemenea, merită să fie reținut faptul că și fetele, cu excepția uneia singure, care dorește să se facă artistă de cinematograf, se îndreaptă către fascinanta zonă a științei și tehnicii (un punct în plus pentru fete: toate știau ce doresc să facă în viitor!) Atracția de care amintesc mai sus ține, fără îndoială de trăsătura acestui secol, dar și de uimitoarele schimbări petrecute în viața noastră de toate zilele, schimbări — se dovedește — înregistrate cu precizie și de copii. Dar tu ce-ai ales? Nu-i vreme de pierdut. Timpul nu așteaptă. Mai ales că toate drumurile vă sînt larg deschise!

MIHAI STOIAN

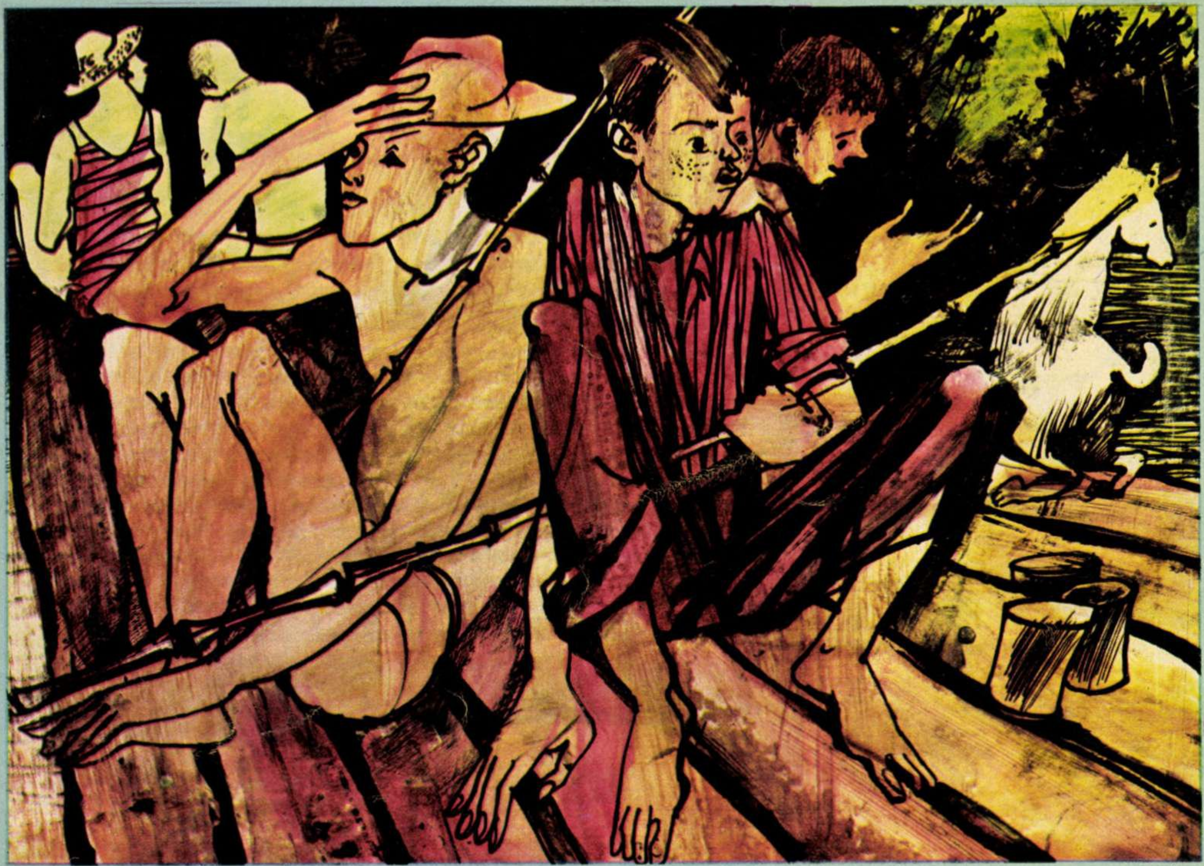

Ilustrație: **MIRCEA DUMITRESCU**

CEI CINCI CU SIMBAD ȘASE

povestire de **ILIE TĂNĂSACHE**

Acum, sînt cinci cu toții. Dacă-l punem la socoteală și pe Simbad, cățelul, sînt șase. Apa bălții fierbe. Știuca s-a cumințit. Crapul s-a tras și el la adînc. Umblă numai bibanul si rosioara. Rațele — duse sînt și ele. Stuful verde, altădată drept, s-a pleoștit și el parcă de arșița amiezii. Pirotește încremenit, iar pe mal, sălciile despletite așteaptă tremurarea văzduhului, aripile păsărilor. E o clipă goală, de mormînt, care înfioară. Au pierit țînțarii. Bărzăunii. Broaștele au amuțit retrase în cine știe ce coclauri. Pe fața nemișcată a apei, sticlă topită și încremenită, un șarpe negru, negru a izbucnit nu se știe de unde, se apropie de o plută unde pescuiesc băieții. Cineva — «Nelson» se pare — îl plesnește cu o vargă și curelușa neagră și alunecoasă, mai lungă cît trei țipari puși cap la cap, zvîcnește și ia balta în piept, lăsînd în urmă un V mare, din mal în mal...

În undița lui Nucu s-a prins o roșioară. Apa e limpede și se vede cum stă prostită, ca moartă. Nucu nu trage. Așteaptă să se prindă și la al doilea cîrlig. Din verdeața de la fundul bălții apar la suprafață, speriați, un puhoi de peștișori. Apoi, un fulger alb fură roșioara prinsă în cîrlig. Firul de nailon zbîrnîie. Se plimbă de colo, colo.

— Știuca! Știuca! țipă Nucu.

Simbad latră furios. Cartuș, care-i cel mai aproape de Nucu, sare de pe cahula lui în ajutor. Nucu nu se aștepta. Se clatină, gata să se răstoarne și scapă undița. Cartuș dă să o prindă, se repede însă prea violent și, bîldîbîc! în apă.

După el, Simbad.

După ei, Nucu.

— Săriți, mă! țipă Nelson. Cartuș abia știe să înoate!...

Țipirig, Nelson, Papagalul plonjează în apa clocotită și-l umflă pe dedesubt pe Cartuș care apare la suprafață cu mîl și mătasea broaștei în cap...

— Băieți... îngăimă Nucu. Undița... Undița mea...

Papagalul se uită la Nelson, Nelson la Țipirig, Țipirig la Cartuș... Cartuș, vinovat, la Nucu. Lui Nucu mai că-i vine să plîngă. Dăduse numai pe stuf douăzeci și patru de lei. Dar cîrligele? De alamă, ascuțite.

— Traversează, traversează! strigă grăbit Cartuș.

— Poftim? întreabă într-un glas droaia nedumerită.

— Undița lui Nucu! Da, da! E undița lui. Uitați-vă. Ei?

— Pe «cai» ordonă Nelson.

Gheonderile sînt puse la treabă. Nelson trece în frunte. După el, Cartuș. Se silește din răsputeri să se facă de folos. La urmă de tot, Papagalul. Flota de cahule împînzește balta, se resfiră.

— Veniți aici.

E Nelson. Vocea groasă se aude bine. Balta, acum, n-are ecouri și omoară repede toate zgomotele.

— Ai găsit-o?

— Veniți repede... Repede!

Un capăt din varga undiței se zbate înțepenit aici, în zidul de stuf. Apa se învolbură — e mică, nu mai adîncă de un metru, și stuful are în adîncurile lui verzi-vinete milioane de zgomote mici. E un șoșot continuu de gîze microscopice, de păsări ascunse și abia răsuflînd, de apă bîntuită de unduiri molcome, fără oboseală. Toate sunetele mici se adună într-o clătinare, într-o legănare ce adoarme. Deodată, huștiuluc!

— Trage, Cartuș!

— Trag!...

Nelson apropie cahula de locul unde s-a încurcat undița răpită. Cartuș, harnic, trage, dar trage de pomană. Firul e încolăcit de ceva și se pierde în stufăriș. La celălalt capăt se simt smucituri continue, sălbatice. Nelson se sprijină în ghionder și sare în apă. Apa îi vine pînă la piept.

— E mîl?

— Nu, prund curat.

Sare și Nucu și Țipirig. Nelson se ia după fir și dispare dincolo, în pădurea verde. După el, ceilalți doi. Simbad latră, latră și degeaba încearcă să-l liniștească Cartuș cu un biban mort.

— Ați găsit ceva, mă?

Răspunde Nelson de undeva nemaipomenit de aproape:

— O dihanie de știucă cît toate zilele.

I-a băgat degetele în urechi, a săltat-o deasupra apei să înghită o gură două de aer și, gata. Nu se mai zvîrcolește zănatecă. Știuca pestriță și lată — să tot aibă două kilograme — guiță — încet, ca un purceluș. Simbad se retrage într-un colț al cahulelor și, de frică, încremenește privind-o. La o zvîrcolire mai violentă schelăie și sare în apă. Înoată pînă la Cartus. redevine curajos și țin-te lătrat.

Cahulele s-au strîns ciorchine sub o salcie strîmbată de vînturi, cocoțată peste apă. Nelson, zvîc! plonjează în apă să se răcorească. Începe o hărmălaie cumplită. Știuca e uitată. Undițele au și ele cîteva clipe de răgaz. Par niște catarge singuratice așa cum stau înfipte în ambarcațiunile acelea rudimentare. Copiii înoată, se stropesc. Se dau cu capul la fund. Caută scoici, melci. Țipirig și Papagalul trec cu ușurință pe sub plute. Trupurile lor se înconvoaie frumos în apa limpede, se arcuiesc neașteptat și țîșnesc la suprafață parcă împinse din adînc de cine știe ce șuvoi puternic și necunoscut. Cahulele se leagănă, se leagănă, dar apa nu se tulbură și-i frumos ca într-o zi de sărbătoare. De sus, de pe o cracă a salciei strîmbe, un trup bronzat — Nucu — sclipește o secundă în aer, apa plesnește și, de sus, din salcie, curg peste cercurile mii frunzulițe uscate, din anul trecut. Nucu trece pe sub cahula lui, o depășește și pe aceea a lui Nelson, dar, cînd să ajungă la Cartuș dă cu capul de ghionder, îl dărîmă și iese la suprafață.

Nelson, Țipirig, Papagalul strîng

plutele în dreptul sălciei. Le înșiră ca soldații, le priponesc cu ghionderile și apoi hotărăsc:

— Cine trece pe sub ele, merge să se scalde la fort.

Se urcă pe rînd în salcie. Craca bătrînă nu mai are elasticitate, dar tot se îndoaie cînd își fac vînt și-i azvîrle ușor în apă. Primul, trece Nelson. Ajunge dincolo de ultima cahulă din șir. Simbad care stă de pază lîngă știuca ce nu mai dă din coadă îl vede cînd apare din apă hămesit după aer, cu gura căscînd urît. Cască și el plictisit.

Sare apoi Țipirig. O ia însă pieziș, trece doar pe sub prima plută și se suie din nou în salcie. Nici a doua oară însă nu are mai mult noroc. De-abia a treia oară izbutește să se apropie de cahula lui Cartuș. Nelson nu-și mai încape în piele că n-a fost întrecut. Dă sfaturi cum să vîslească pe sub apă.

— Cartuș, tu nu sări?

— Eu fac plajă. (Dacă nu știe să înoate decît foarte puțin!).

— Dă-i drumul atunci, tu, Papagale.

Papagalul se uită, socotește. Trage aer în piept, îl dă afară, iar trage.

— Sări, o dată, mă!

— Gata, săr.

Întinde mîinile. Numai Nelson îl întrece în lungimea brațelor. Se încordează și, deodată, țîșnește arc în văzduh. Apa parcă s-a despicat în locul unde a sărit. Cercurile se pierd repede. Papagalul trece de prima plută. Trece și de a doua. Trece de Nelson. Acum, cu valul în cap, o ia razna peste baltă și răsare la zece metri, la cincisprezece metri rîzînd, odihnit.

— Măi, măi! face Cartuș admirativ

Nelson înghite și el gălușca. Nu s-aștepta la asta.

— Ei, v-a plăcut?

— Plăcut!

— Mergem la fort?

— Mergem.

Flota pornește spre mal. În frunte cahula lui Nucu, cu Simbad și știuca. După el, Cartuș. Apoi, Țipirig, Papagalul și, în urmă, leneș, plictisit, Nelson care încearcă să îngîne cîntecul lor:

Noi sîntem pirații fioroșii
fioroșii,
Și-am mîncat toți caltaboșii,
caltaboșii...

Reiau cu toții cîntecul. Balta nu mai e tăcută. Însă-i la fel de potopită de soare. Zidul verde de stuf stă tot prăbușit în nemișcare. Cerul e și el o apă. O apă albastră, înghețată de o căldură fantastică acolo, în înalturi, și uitată așa, pentru totdeauna, dar mai ales pentru zilele de vară și pentru nopțile de iarnă.

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT
MANUSCRISUL PIERDUT

Scenariu: ALEXANDRU BOGDAN
Desene: PUIU MANU

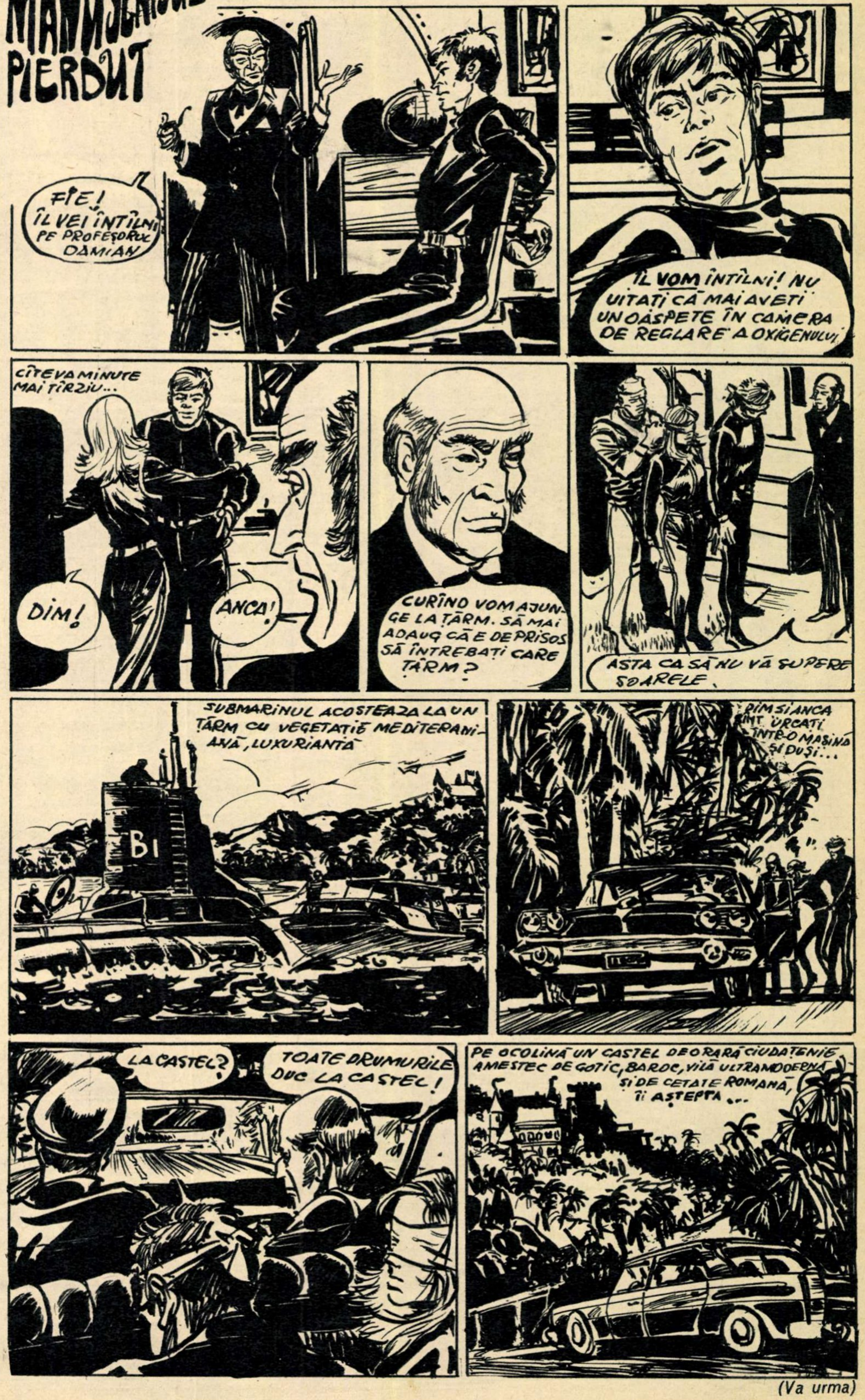
FIE! ÎL VEI ÎNTÎLNI PE PROFESORUL DAMIAN
ÎL VOM ÎNTÎLNI! NU UITAȚI CĂ MAI AVEȚI UN OASPETE ÎN CAMERA DE REGLARE A OXIGENULUI
CÎTEVA MINUTE MAI TÎRZIU...
DIM!
ANCA!
CURÎND VOM AJUNGE LA ȚĂRM. SĂ MAI ADAUG CĂ E DE PRISOS SĂ ÎNTREBAȚI CARE ȚĂRM?
ASTA CA SĂ NU VĂ SUPERE SOARELE.
SUBMARINUL ACOSTEAZĂ LA UN ȚĂRM CU VEGETAȚIE MEDITERANIANĂ, LUXURIANTĂ
B1
DIM ȘI ANCA SÎNT URCAȚI ÎNTR-O MAȘINĂ ȘI DUȘI...
LA CASTEL?
TOATE DRUMURILE DUC LA CASTEL!
PE O COLINĂ UN CASTEL DE O RARĂ CIUDĂȚENIE, AMESTEC DE GOTIC, BAROC, VILĂ ULTRAMODERNĂ ȘI DE CETATE ROMANĂ, ÎI AȘTEPTA...

(Va urma)